

ORE I MEXÜ GA MATEU ÜMATÜXÜ

*Ngechuchu ya Cristu natanüwa ngóxü ga
duüxügüchiga
(Lc 3.23-38)*

¹ Ñaã nixĩ ga yema nuxcūmaxügüxü ga duüxügü
ga Ngechuchu ya Cristu natanüwa ngóxü. Rü
yematanüwa rü Dabí nixĩ ga wüxi, rü Abráü nixĩ
ga to.

² Rü Abráü rü Ichaánatü nixĩ.
Rü nüma ga Ichaá rü Acóbunatü nixĩ.
Rü nüma ga Acóbo rü Yudánatü rü
naēneēgünatü nixĩ.

³ Rü Yudá rü Fárenatü rü Záranatü nixĩ. Rü
Támara iyixĩ ga norü mamá.
Rü nüma ga Fáre rü Eróŭnatü nixĩ.
Rü nüma ga Eróŭ rü Aráŭnatü nixĩ.

⁴ Rü Aráŭ rü Aminadánatü nixĩ.
Rü nüma ga Aminadá rü Nachóŭnatü nixĩ.
Rü nüma ga Nachóŭ rü Charmóŭnatü nixĩ.

⁵ Rü Charmóŭ rü Boónatü nixĩ, rü Raá
iyixĩ ga naē.
Rü nüma ga Boó rü Obénatü nixĩ, rü nae rü Rux
iyixĩ.

Rü nüma ga Obé rü Ichaxínatü nixĩ.

⁶ Rü nüma ga Ichaxí rü ãëxgacü ga
Dabínatü nixĩ.
Rü nüma ga ãëxgacü ga Dabí rü
Charomóŭnatü nixĩ. Rü ngima ga Bechabé

ga Uría namèxchirëx ixïcü iyixĩ ga naë ga Charomóũ.

⁷ Rũ Charomóũ rũ Roboáũnatü nixĩ.

Rũ nüma ga Roboáũ rũ Abíanatü nixĩ.

Rũ nüma ga Abía rũ Achánatü nixĩ.

⁸ Rũ Achá rũ Yochapánatü nixĩ.

Rũ Yochapá rũ Yoráũnatü nixĩ.

Rũ nüma ga Yoráũ rũ Uchíanatü nixĩ.

⁹ Rũ Uchía rũ Yotáũnatü nixĩ.

Rũ Yotáũ rũ Acánatü nixĩ.

Rũ nüma ga Acá rũ Echequíanatü nixĩ.

¹⁰ Rũ Echequía rũ Manachénatü nixĩ.

Rũ Manaché rũ Amóũnatü nixĩ.

Rũ nüma ga Amóũ rũ Yochíanatü nixĩ.

¹¹ Rũ Yochía rũ Yeconíanatü rũ naëneëgünatü nixĩ. Rũ yexguma nixĩ ga Babiróniãcũãx ga churaragü Yudiügüxũ íyauxũxũ rũ Babiróniããnewa nagagüãxũ.

¹² Rũ yexguma Babiróniãwa Yudiügüxũ nagagüguwena, rũ Yeconía nane ga Charatíe nabu. Rũ nüma ga Charatíe rũ Chorobabénatü nixĩ

¹³ Rũ Chorobabé rũ Abiúnatü nixĩ.

Rũ Abiú rũ Eriaquíũnatü nixĩ.

Rũ nüma ga Eriaquíũ rũ Achónatü nixĩ.

¹⁴ Rũ Achó rũ Chadóxnatü nixĩ.

Rũ Chadóx rũ Aquíũnatü nixĩ.

Rũ nüma ga Aquíu rũ Eriúnatü nixĩ.

¹⁵ Rũ Eriú rũ Ereachánatü nixĩ.

Rũ Ereachá rũ Matáũnatü nixĩ.

Rũ nüma ga Matáũ rũ Acóbunatü nixĩ.

¹⁶ Rũ Acóbu rũ Yúchenatü nixĩ. Rũ nüma ga Yúche rũ María ngíte nixĩ. Rũ ngima ga María rũ Ngechuchu ya Cristu naë iyixĩ. Rũ guma

Ngechuchuxũ nixĩ ga naxunetaxũ ga Tupana.

17 Rũ yemaãcü Abráũwa inaxügũ ga yema duũxügũ rũ 14 nixĩ ñuxmata Dabíwa nangu. Rũ yemawena to ga 14 inaxügũ ga Dabíwa rũ ñuxmata Babiróniãcüãx ga churaragũ Yudíugũxũ íyauũxguwa nangu. Rũ yemawena to ga 14 inaxügũ ga yexguma Yudíugũxũ ínayauũxguwena rũ ñuxmata Cristu buxguwa nangu.

*Ngechuchu ya Cristuarũ buxchiga
(Lc 2.1-7)*

18 Rũ ñããcü nixĩ ga yexguma nabuxgu ga Ngechuchu. Rũ naẽ ga María rũ marũ Yúchemaã ixãtechaũ. Natürũ naxũpa ga nügũna na nangugũxũ rũ marũ Tupanaãẽ i Üünexũãrũ ínãxũ ixããcü.

19 Rũ Yúche ga María ngĩtechaũ ixĩcü rũ wüxi ga mecü nixĩ. Rũ yemacèx tama nanangoxẽẽchaũ ga yema na naxããcüxũ ga María. Rũ nagu narüxĩnũ ga bexmamare ngĩxũ na ínatáxũ. 20 Rũ yexguma yemagu ínaxĩnüyane, rũ wüxi ga daxũcüãx ga Tupanaãrũ orearũ ngeruũ, rũ nanegüwa naxcèx nangox rũ namaã nidexa. Rũ ñanagürũ nüxũ: — Pa Yúche Pa Dabítanüxũx, ¡tãxũ i ngĩxũ cuxoxũ i María na ngĩmaã cuxãmaxũ! Erũ Tupanaãẽ i Üünexũ ngĩxna ínüxũgagu nixĩ i naxããcüxũ. 21 — Rũ ngĩma tá ngĩxũ nangẽxma ya wüxi ya ngine, rũ cuma rũ tá Ngechuchugu cunaxüéga. Rũ ngẽma naega rũ ‘maxẽeruxũ’ ñaxüchiga nixĩ, erũ nüma tá norũ pecadugüwa ínananguxũxẽẽ i norũ duũxügũ —ñanagürũ. 22 Rũ guxũma ga yema orearũ ngeruũ nüxũ ixuxũ rũ nangupetũ na yanguxücèx ga Cori

ga Tupanaârü ore ga nuxcûmaũxũ ga norü orearü uruũwa nüxũ yaxuxũ ga ñaxũ:

²³ “Rü tá tauemacü ngĩxũ inayarütaxu i ngẽma nge i taguma yatũxũ cuèxcü. Rü tá nayatü. Rü Emanue tá nixĩ i naega. Rü ngẽma naega rü ‘Tupana tatanüwa nangu’, ñaxũchiga nixĩ”, ñanagürü. ²⁴ Rü yexguma pewa nabèjãchigu ga Yúche, rü nanaxü ga yema Tupanaârü orearü ngeruũ ga daxũcũãx namaã nüxũ ixuxũ. Rü Maríamaã naxãmèx. ²⁵ Natürü taguma ngĩxũnexũ nacuèx ñuxmata nabu ga guma ngĩne. Rü Ngechuchugu nanaxüéga.

2

Ngechuchuxũ ínayadaugü ga yatügü ga nüxũ cuèxũchigüxũ

¹ Rü Ngechuchu rü Yudéaanewa yexmane ga ñãne ga Beréũgu nabu ga yexguma Erode ãëxgacü ixĩxgu ga yema nachiuãnewa. Rü yexguma nixĩ ga ñãne ga Yerucharéũwa nangugüxũ ga ñuxre ga yatügü ga nüxũ cuèxũchigüxũ ga woramacuriwa ngúexũ ga yaxüwa ne ìxũ ga üèxcü ne üxüwa. ² Rü duũxügüna nacagüe, rü ñanagürügü: —¿Ngextá nixĩ i nangëxmaxũ ya yima Yudíugüarü ãëxgacü ya ngexwacèx bucü? Toma rü yéama tochiuãnewa nüxũ tadau ya norü woramacuri rü ngẽmacèx núma taxĩ na nüxũ tayarücuèxüügüxcèx —ñanagürügü. ³ Rü yexguma yemachigaxũ nacuèxgu ga ãëxgacü ga Erode rü poraãcü naxoegaãë. Rü guxüma ga duũxügü ga Yerucharéucũãxgü rü ta naxoegaãëgü. ⁴ Rü yexguma ga ãëxgacü ga

Erode rü naxcèx nangema ga guxũma ga paigüarü ãëxgacügü rü ngúexëëruügü ga ore ga mugüwa nguxëëtaegüxũ. Rü nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Ngexta nixĩ i nabuégaxũ ya Cristu? —ñanagürü. ⁵ Rü nümagü nanangãxügü, rü ñanagürügü: —Nuã Yudéaanewa ngëxmane ya ñãne ya Beréügu tá nixĩ i nabuxũ. Yerü nuxcümaücü ga Tupanaärü orearü uruũ rü nachiga nanaxümatü, rü ñanagürü ga yema ore:

⁶ “Rü Beréü ya ñãne ya Yudéaanewa ngëxmane, rü yima rü tama wüxi ya ngexnerüünemare ya ñãne nixĩ, erü nagu tá nabu i ngëma ãëxgacü i taxũ i Cristu. Rü nüma tá nüxna nadau i guxũma i Tupanaärü duüxügü i Yudiügü”, ñanagürü. ⁷ Rü yexguma ga ãëxgacü ga Erode rü bexma naxcèx naca ga yema yatügü ga nüxũ cuèxüchigüxũ ga yaxüwa ne ìxũ. Rü nüxna naca ga tèxacü rü ngunexũ na nangóxũ ga noxri ga guma woramacuri. ⁸ Rü ñuxüchi ga Erode rü Beréüwa nanamugü ga yema yatügü. Rü ñanagürü nüxũ: —¡Rü ngema pexĩ rü meã naxcèx peyadèux i ngëma buxũ. Rü ngëxguma nüxũ ipeyangauxgu rü chomaã nüxũ pixu na choma rü ta ngema chaxüxcèx, na nüxũ chayarücuèxüüxcèx i ngëma buxũ! —ñanagürü. ⁹ Rü yexguma yema orexũ naxĩnüëguwena, rü inaxĩãchi ga yema yatügü. Rü guma woramacuri ga noxri nüxũ nadaugücü rü napëxegu nixüchigü rü ñuxmata guma bucü ga Ngechuchu íyexmaxüëtüwa nangu. Rü yéma nayachaxãchi. ¹⁰ Rü yexguma guma woramacurixũ nadaugügu ga yema yatügü, rü poraãcü nataãëgü. ¹¹ Rü nagu nichocu ga guma ñ ga nawa nayexmane, rü yexma nüxũ nayangau

ga guma bucü ngĩmaã ga naẽ ga María. Rũ guma bucüpegu nacaxãpũxũgũ, rũ nüxũ nicuèxũũgũ. Rũ ñuxũchi nayawãxna ga norũ baúxacũgũ, rũ õxchanana nanaxãmaregũ ga uiru rũ pumaragũ ga yixichixũ. ¹² Rũ yemawena, ga yexguma napeeyane ga yema yatũgũ, rũ nanegũwa Tupana nayaxucũxẽgũ na tama Erodecèx nawoeguxũcèx. Rũ yemacèx to ga namagu nachiuãnecèx nawoegu.

Equituanewa nabuxmũ

¹³ Rũ yexguma marũ íyaxĩxguwena ga yema yatũgũ rũ wũxi ga daxũcũãx ga Tupanaãrũ orearũ ngeruũ, rũ nanegũwa Yúhecèx nangox, rũ ñanagũrũ nüxũ: —¡Nabèixãchi rũ írũda! ¡Rũ ínaxũxũ namaã ya yima bucü rũ naẽ rũ Equituanewa naxũ! ¡Rũ ngema pengẽxmagũ ñuxmatáta choma cumaã nüxũ chixu na ñuxgu tá cutaeguxũ! Erũ ãẽxgacü i Erode rũ yima bucücèx tá nadau na yamáãxũcèx —ñanagũrũ nüxũ. ¹⁴ Rũ yexguma ga Yúche rũ nabèixãchi rũ ínarũda. Rũ yexgumatama chũtacü namaã inaxũãchi ga guma bucü ga Ngechuchu rũ naẽ. Rũ Equituanewa naxĩ. ¹⁵ Rũ Equituanewa nayexmagũ ñuxmata nayux ga ãẽxgacü ga Erode. Rũ yemaãcü nangupetü na yanguxũcèx ga Tupanaãrũ ore ga nuxcũmaũcü ga norũ orearũ uruũ nüxũ ixuxũ ga ñaxũ: “Naxcèx changema ya Chaune rũ Equituanena chanataeguxẽẽ”, ñaxũ ga yema ore.

Erode nanamu na tüxũ nadèixũcèx ga buxegũ

¹⁶ Rũ yexguma ãẽxgacü ga Erode nüxũ cuèxgu ga to ga namagu na nawoeguxũ ga yema yatũgũ

ga nüxü cuèxüchigüxü ga yaxüwa ne ìxü, rü poraãcü nanu. Rü Beréüwa nanamugü ga norü churragü na guxü ga yema naãnewa tüxü nadèixücèx ga guxâma ga guxema buxegü ga iyatüxe ga yexwacèx buexe rü ñuxmata taxre ga taunecü tüxü yexmagüxewa nangu. Yerü yema yatügü ga yaxüwa ne ìxü rü marü nüxü nixugügü rü taxre ga taunecü nixĩ ga noxri na nangóxü ga guma woramacuri. ¹⁷ Rü yemaãcü ningu ga ore ga nuxcümaüxü ga Tupanaãrü orearü uruü ga Yeremíã ümatüxü ga ñaxü:

¹⁸ “Rü Ramáwa nüxü taxĩnüë i wüxi i naga i poraãcü ngechaügaãcüma auxexü. Rü Raquera iyixĩ i ngĩácügücèx poraãcü auxcü. Rü taxuacüma ngĩxü tataãèxèëega, erü nayue i ngĩácügü”,

ñanagürü ga yema ore. ¹⁹ Natürü yexguma marü nayuxguwena ga ãëxgacü ga Erode, rü Equituanewa rü wüxi ga daxücüãx ga Tupanaãrü orearü ngeruü rü nanegüwa Yúchecèx nangox. Rü ñanagürü nüxü: ²⁰ —Pa Yúchex, jírüda, rü pechiüãnecèx namaã pewoegu ya yima bucü ya Ngechuchu! Erü marü nayue i ngema duüxügü ya yima bucüxü imèxgüchaxüxü —ñanagürü. ²¹ Rü yexguma ga Yúche rü ínarüda rü nachiüãnecèx namaã nataegu ga guma bucü rü naë. ²² Natürü yexguma Yúche nüxü cuáchigagu na Aqueránu ãëxgacüxü ingucuchixü nanatü ga Erodechicüü ga Yudéaanewa, rü namuü ga Yúche ga yéma na naxüxü. Yerü wüxi ga daxücüãx ga Tupanaãrü orearü ngeruü nanegüwa nanaxucuxë na tama yéma Yudéaanewa na naxüxücèx. Rü yemacèx

Gariréaanewa naxũ. ²³ Rũ yexguma Gariréaanewa nangugũgu, rũ ñãne ga Nacharétuwa naxĩ, rũ yexma naxãchiũgũ. Rũ yemaãcü nangupetũ na yanguxũcèx ga yema ore ga nuxcümaũgũxũ ga Tupanaãrũ orearũ uruũgũ nüxũ ixugũxũ ga ñaxũ: “Ngechuchu ya Cristu rũ Nacharétucũãxmaã tá nanaxugũ”, ñaxũ.

3

Cuáũ ga baiũxêẽruũ nüxũ nixu ga Tupanaãrũ ore ga dauxchitawa ga ngextá taxúema íxãpataxũwa (Mr 1.1-8; Lc 3.1-9, 15-17; Cu 1.19-28)

¹⁻² Rũ yexguma Nacharétuwa nayexmagu ga Ngechuchu, rũ Cuáũ ga baiũxêẽruũ inanaxũgũ ga Tupanaãrũ orexũ na yaxuxũ ga Yudéaanewa ga dauxchitawa ngextá taxúema íxãpataxũwa. Rũ duũxũgũmaã nüxũ nixu rũ ñanagürũ: —¡Nüxũ perüxoe i pecüma i chixexũ! Erũ marũ ningaica na perũ ãẽxgacü na yĩxũ ya Tupana —ñanagürũ.

³ Rũ guma Cuáũ ga baiũxêẽruũchiga nixĩ ga naxümatũãxũ ga nuxcümaũcü ga Tupanaãrũ orearũ uruũ ga Ichaxía ga yexguma ñaxgu:

“Rũ dauxchitawa i ngextá taxúema íxãpataxũwa tá nangẽxma i wüxi i duũxũ i ngema tagaãcü ñaxũ: ‘¡Pegü pemexêẽx naxcèx ya Cori! ¡Rũ naxcèx ipeyanawẽxãchixêẽx i perũ maxũ!’”

ñaxũ. ⁴ Rũ naxchiru ga Cuáũ rũ cameyutèxanaxcèx nixĩ, rũ norũ goyexũ rũ naxchèxmünaxcèx nixĩ. Rũ beruremaã rũ munümaã naxãwemü.

⁵ Rũ yéma Cuáũxütawa inayarüxĩnüegũxũ ga duũxũgũ ga Yerucharéucũãx, rũ duũxũgũ ga

guxũ ga Yudéaanewa ne ãxũ, rü duũxũgũ ga natũ ga Yudáũãrũ ngaicamagu ãchiũgũxũ. ⁶ Rü guxema duũxẽgũ ga nüxũ ixugũexe ga tümaãrũ pecadugũ, rü Cuáũ rü tüxũ ínabaiũxẽẽ ga natũ ga Yudáũwa. ⁷ Natürũ yexguma Cuáũ nüxũ dèuxgu ga naxütawa na nangugũxũ ga muxũma ga ãẽxgacũgũ ga Parichéugũ rü Chaduchéugũ na ínabaiũxẽẽãxũcèx, rü Cuáũ ñanagürũ nüxũ: — Pa Æxtapearũ Duũxũgũx, ¿rü texé pemaã nüxũ tixu na naxchaxwa pibuxmũxũcèx i ngẽma Tupanaãrũ poxcu i ãücũmaxũ i marũ ingaicaxũ? ⁸ —¿Rü penaxwèxe na Tupana naxwèxexũãcũma pemaxẽxũ na ngẽmaãcũ guxũma i duũxũgũ nüxũ nadaugũxũcèx na aixcũma marũ nüxũ perũxoexũ i ngẽma pecũma i chixexũ! ⁹ —Erũ Tupanapẽxewa rü taxuwama name na pegũ pixuxũ na Abráũtanũxũ i Yudíugũ pixíngũxũ erũ tama ngẽmacèx nixĩ ya Tupana i duũxũgũxũ nayaxuxũ. Rü pemaã nüxũ chixu rü ngẽxguma Tupana naxwèxegu, rü tama nüxũ naguxcha na daa nutawa Abráũtanũxũ nanguxũxẽẽxũ. ¹⁰ —Rü Tupanaãrũ yuema rü marũ ímemare na nadaxũxũcèx i ngẽma nanetũgũ i tama mexũ. Rü guxũma i nanetũgũ i chixearũ õõxũ rü tá nadaxũ, rü ñuxũchi tá ínagu —ñanagürũ. ¹¹ Rü ñanagürũ ta ga Cuáũ: —Choma rü aixcũma dexáwamare pexũ íchabaiũxẽẽ na togũ i duũxũgũ nüxũ cuáxũcèx na aixcũma marũ nüxũ perũxoexũ i pecũma i chixexũ. Natürũ choweama tá ínangu i to i Tupanaãrũ orearũ uruũ. Rü nüma tá pexütawa nanamu i Tupanaãẽ i üünexũ na naporaexẽẽãxũ i ngẽma Tupanawe rüxĩxũ, rü nüma tá nanapoxcue i

ngẽma Tupanaxũ oexũ. Erũ nũma rũ poraãcü choxũ narüyexera na ãẽxgacũ yĩxũ. Rũ choma rũ napẽxewa rũ taxuwama chame rũ bai i norũ chatuarũ ngewaxũra chame. ¹² —Rũ nũma rũ marũ ínamemare na ñoma i naãnewa yadexechiãxũcèx i norũ duũxũgũ ñoma wũxi i yatũ trigu naãtũna idexechixũrũ. Rũ ngẽmaãcü tá nayadexechi i ngẽma noxrũ ixĩgũxũ na naxũtawa nangẽxmagũxũcèx, natürũ ngẽma tama noxrũ ixĩgũxũ rũ tá ínanagu nawa ya yima üxũ ya taguma ixoxũne —ñanagürũ ga Cuáũ.

Ngechucharũ baiechiga
(Mr 1.9-11; Lc 3.21-22)

¹³ Rũ yexguma nixĩ ga Gariréanewa ne naxũxũ ga Ngechuchu. Rũ Cuáũxũtawa nanguxũ ga Yudaũ ga natüwa, na Cuáũ ínabaixẽẽxũcèx. ¹⁴ Rũ noxri rũ tama Ngechuchuxũ ínabaixẽẽchaũ ga Cuáũ. Rũ ñanagürũ nüxũ: —Choxũ waxi nixĩ i namexũ na ícubaixẽẽxũ. ¿Rũ ñuxãcü i cuma i chauxũtawa cuxũxũ na choma cuxũ íchabaixẽẽxũcèx? —ñanagürũ. ¹⁵ Natürũ ga Ngechuchu rũ ñanagürũ nüxũ: —Name nixĩ i choxũ ícubaixẽẽ i ñuxmax. Erũ name nixĩ i tanaxũ i guxũma i ngẽma Tupana tũxũ muxũ —ñanagürũ. Rũ yexguma ga Cuáũ rũ: —Ngũ —ñanagürũ. ¹⁶ Rũ yexguma marũ Cuáũ Ngechuchuxũ íbaixẽẽguwena, rũ dexáwa ínaxũãchigu ga Ngechuchu. Rũ yexgumatama niwãxna ga daxũguxũ ga naãne, rũ Ngechuchu nüxũ nadau ga Tupanaãe i Üünexũ ga wũxi ga muxtucurũ na inagoxũ rũ nüxna na nanguxũ. ¹⁷ Rũ dauxũwa ínanaxũ ga wũxi ga naga ga ñaxũ: —Daa nixĩ ya

Chaune ya nüxü changechaüxüchicü, rü poraãcü namaã chataãëxüchicü —ñaxü.

4

Ngechuchuxü naxü ga Chataná (Mr 1.12-13; Lc 4.1-13)

¹ Rü yemawena rü Tupanaãë i Üünexü rü wüxi ga nachica ga ngextá taxúema íxãpataxüwa Ngechuchuxü naga na yéma Chataná nüxü üxüçèx.

² Rü taguma nachibü ga 40 ga ngunexü rü 40 ga chütaxü. Rü yemawena rü nataiya. ³ Rü yexguma ga ngoxo ga Chataná rü Ngechuchuxütawa nangu, na nüxü naxüxüçèx. Rü ñanagürü nüxü: —Ega aixcüma Tupana Nane quixígu, jrü daa nutagüxü namu na pãüxü nanguxüxüçèx! —ñanagürü ga Chataná. ⁴ Natürü Ngechuchu nanangãxü, rü ñanagürü: —Tupanaärü ore i ümatüxü rü ñanagürü:

“Tãütáma pãüxíca nanamaxëxëë i duüxügü, natürü guxüma i ore i Tupana nüxü ixuxü nixí i duüxügüxü maxëxëëxü”,

ñanagürü. ⁵ Rü yexguma ga ngoxo ga Chataná rü guma ñáne ga üünene ga Yerucharéüwa nanaga. Rü tupauca ga taxünetapëxegu nanamunagü. ⁶ Rü ñanagürü nüxü: —Ega aixcüma Tupana Nane quixígu, jrü nuã cugü rütáe! Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Tupana tá nanamu i norü orearü ngeruügü i daxüçüãx na cuxna nadaugüxüçèx. Rü naxmëxmaã tá cuxü niyauxgü na tama çacü rü nutagu cunguxüçèx”,

ñanagürü. ⁷ Rû Ngechuchu nanangãxũ rû ñanagürü: —Rû Tupanaärü ore i ümatüxũ rû ñanagürü ta:

“¡Tama name i nüxũ na cuxüxũ ya Cori ya curü Tupana!”

ñanagürü. ⁸ Rû yexguma wenaxärü ga ngoxo ga Chataná rû wüxi ga mëxpüne ga máxpüxüchinetapëxewa nanaga. Rû yéma Ngechuchuxũ nanawëx ga guxüma ga nachiuãnegü na ñuxãcü yamexëchixũ. ⁹ Rû Chataná rû ñanagürü nüxũ: —Choma chi cuxna chanaxã i guxüma i ñaã cuxü chawéxũ i ngëxguma chi chopëxegu cucaxãpüxügu rû choxü quicuèxüügu —ñanagürü. ¹⁰ Rû yexguma ga Ngechuchu rû ñanagürü nüxũ: —¡Choxna ixügachi, Pa Chatanáx! Erü Tupanaärü ore i ümatüxũ rû ñanagürü:

“¡Nüxũ icuèxüü ya Cori ya curü Tupana, rû yimaãxũxĩcatama napuracü!”

ñanagürü. ¹¹ Rû yexguma ga ngoxo ga Chataná rû Ngechuchuna nixügachi. Rû Ngechuchuxütawa nangugü ga daxüçüâx ga Tupanaärü orearü ngeruügü. Rû Ngechuchuxũ narüngüxëëgü rû nüxna nadaugü.

Ngechuchu rû inanaxügü ga norü puracü ga Gariréanewa

(Mr 1.14-15; Lc 4.14-15)

¹² Rû yexguma Ngechuchu nüxũ ñnügu ga na napoxcuxũ ga Cuáũ ga baiüxëëruũ, rû Gariréanewa naxũ. ¹³ Natürü tama ñãne ga Nacharétugu narüxãũx, rû ñãne ga Capernáüwa naxũ na yexma yaxãchiüxücèx. Rû guma

ĩãne rü naxtaxa ga Gariréacutüwa nayexma ga Chaburãũtanüxü rü Netarítanüxü ga duũxügü ixãchiũgüxüwa. ¹⁴ Rü yema nangupetü na yanguxücèx ga ore ga nuxcúmaũcü ga Tupanaãrü orearü uruũ ga Ichaxía ümatüxü ga ñaxũ:

¹⁵⁻¹⁶ “Rü duũxügücèx tá nangox i wüxi i ngóonexẽëruũ i Chaburãũãrü naãnewa, rü Netaríarü naãnewa, rü Yudáũãrü tocutüwa rü ngẽma nama i taxtücutüwa nadaxüwa, rü Gariréaanewa i ngextá duũxügü i tama Yudíugü ixĩgüxü ixãchiũgüxüwa. Rü ngẽmaãcü i ngẽma duũxügü ga noxri eãnexüwa yexmagüxü, rü tá nüxü nadaugü i wüxi i taxü i ngóonexẽëruũ. Rü ngẽma duũxügü ga noxri yutüüwa yexmagüxü rü tá nüxü nabaxi i ngẽma ngóonexẽëruũ”,

ñanagürü ga yema Ichaxíaarü ore. ¹⁷ Rü yexgumaũcüü nixĩ ga inaxügüãxü ga Ngechuchu ga nüxü na yaxuchigaxü ga norü ore ga ñaxũ: — ¡Nüxü perüxoe i pecüma i chixexü! Erü marü ningaica na perü ãëxgacü na yĩxü ya Tupana — ñaxũ.

Ngechuchu rü naxcèx naca ga ãgümücü ga püchaetanüxü

(Mr 1.16-20; Lc 5.1-11)

¹⁸ Rü yexguma naxtaxa ga Gariréaanacügu yaxüxgu ga Ngechuchu, rü yéma nüxü nadau ga taxre ga yatü ga nügüeneëgü ixĩgüxü. Rü wüxi rü Chimáũ ga Pedrugu ãegaxü nixĩ. Rü to rü Aũdrégu ãegaxü nixĩ. Rü nümagü rü ínapüchaegü, yerü woetama püchaetanüxü nixĩgü.

¹⁹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü:

—¡Chowe perüxĩ! Rũ chorũ puracüwa tá pexũ chamugũ na chauxütawa penagagüxücèx i duũxũgũ —ñanagürũ. ²⁰ Rũ yexgumatama ga yema taxre, rũ yéma nanatèxgũ ga norũ püchagũ. Rũ Ngechuchuwe narüxĩ. ²¹ Rũ yéamaxũra naxũ ga Ngechuchu, rũ yéma nüxũ nadau ga to ga taxre ga nügüeneègũ. Rũ Acobu nixĩ ga wüxi, rũ Cuáũ nixĩ ga to. Rũ Zebedéu nanegũ nixĩ ga nümagũ. Rũ nanatümaã wüxi ga nguewa nayexmagũ. Rũ yéma ínanangáitagũ ga norũ püchagũ. Rũ Ngechuchu naxcèx naca. ²² Rũ yexgumatama yéma nguewa tüxũ natèxgũ ga nanatũ. Rũ Ngechuchuwe narüxĩ.

Ngechuchu nanangüexèẽ ga muxũma ga duũxũgũ

(Lc 6.17-19)

²³ Rũ guxũ ga Gariréaanegu nixũgüchigũ ga Ngechuchu. Rũ wüxichigũ ga íãnewa, rũ duũxũgüarũ ngutaquèxepataũwa ninguxèètaechigũ. Rũ duũxũgümaã nüxũ nixuchiga ga ore ga mexũ na ñuxãcü àèxgacü yĩxũ ya Tupana. Rũ guxũma ga duũxũgũ ga yema idaaweexũ rũ nanameèxèẽ ga woo nañuxraũxũ ga norũ daawe nüxũ yexmaxũ, rũ naxcèx nitaanegũ. ²⁴ Rũ Ngechuchuxũ nacuáchigagũ ga guxũma ga duũxũgũ ga Chíriaanecũãx. Rũ naxütawa nanagagũ ga nagüxũraũxũ ga daxweanemaã idaaweexũ. Rũ yematanüwa nayexma ga duũxũgũ ga ngüanemaã idaaweexũ, rũ duũxũgũ ga poraãcü naxũnewa nangüxũ, rũ duũxũgũ ga ngoxo nawa yexmaxũ, rũ duũxũgũ ga óxwaãxgüxũ, rũ duũxũgũ ga nawãixãchigüxũ. Rũ Ngechuchu nanameèxèẽ

ga guxūma ga yema. ²⁵ Rū Ngechuchuwe narūxī ga muxūma ga duūxūgū ga Gariréaanecūāx, rü Decaporíchiuanecūāx rü Yerucharéucūāx, rü Yudéaanecūāx, rü natü ga Yudáūārü tocutūcūāx.

5

Ngechuchu rü mèxpúnewa nüxū nixu ga Tupanaārü ore

¹ Rū yexguma Ngechuchu nüxū dèuxgu ga yema muxūma ga duūxūgū, rü wūxi ga mèxpúnewa ínaxūāchi namaā ga norü ngúexūgū. Rū yéma narüto, rü norü ngúexūgū nüxū ínachomaēguāchi.

*Yíxema taāēgūxechiga
(Lc 6.20-23)*

² Rū inanaxūgū ga Ngechuchu ga na nangúexēēāxū, rü ñanagürü: ³ —Tataāēgū ya yíxema nüxū icuèxāchitanūxē i tümaārü pecadu rü nüxū rüxoexe. Erü tümacèx nixī i ngema daxūguxū i naane i Tupana āēxgacü íxíxüwa. ⁴ —Tataāēgū ya yíxema ngechaūgūxe, erü Tupana tá tüxū nataāēxē. ⁵ —Tataāēgū ya yíxema tama tügū icuèxūxūgūxe, erü tá tanayauxgū i ñoma i naāne i Tupana tümamañ ixunetaxū. ⁶ —Tataāēgū ya yíxema poraācū tüxū nangúchaūxē na Tupanapēxewa meā tamaxēxū, erü Tupana tá tüxna nanaxā i ngēma maxū i mexū i naxcèx tadaugūxū. ⁷ —Tataāēgū ya yíxema togū i duūxūgū tüxū ngechaūtümüūgūxe, erü tümagū rü tá ta Tupanaāxū tangechaūtümüūgū. ⁸ —Tataāēgū ya yíxema tama chixexūgu rüxīnūēxē i tümaāēwa, erü yíxemagū tá tixīgū ya Tupanaxū daugūxe. ⁹ —Tataāēgū ya yíxema togüarü chogüruū íxīgūxe, erü

Tupana rü nanegümaã tá tüxü naxu. ¹⁰ —Tataãëgü ya yíxema togü i duüxügü tümachi aiexe naxcèx na Tupana naxwèxexüácüma meã tamaxèxü. Erü tümacèx nixi i ngema daxüguxü i naane i Tupana ãëxgacü íxüwa. ¹¹ —Petaãëgü i pema ega duüxügü tacü pemaã ixugüegu, rü chixri pemaã namaxëgu, rü chaugagu doramaã poraãcü chixri pechiga yad exagügu. ¹² —Rü petaãëgüama rü tama pexoegaãëgü! Erü daxüguxü i naãnewa tá penayauxgü i wüxi i perü ãmare i mexèchixü. Rü ngëma ñuxma pexü ngupetüxürü nixi ga nüxü nangupetüxü ga nuxcümaügüxü ga Tupanaärü orearü uruügü, yerü ga duüxügü rü naxchi rü ta naxaie.

*Yucürarüü rü omürüü pixïgü i ñoma i naãnewa
(Mr 9.50; Lc 14.34-35)*

¹³ —Pema rü ñoma yucürarüü pixïgü i ñoma i naãnewa. Erü yima yucüra rü òna na namexèëxürüü, rü ngëxgumarüü ta i pema rü ñoma i naãnecüãx i duüxügüarü mexèëruü pixïgü. Natürü ngëxguma chi nangeacagu ya yucüra, ¿rü tacüwa chi i namexü i ngëxgumax? Rü dücax, rü taxuwama name, rü ítanatëxmare, rü ngema duüxügü nawa nangagü. ¹⁴ —Pema rü ñoma i naãnecüãxärü ngóonexèëruü pixïgü. Rü wüxi ya ñane ya wüxi ya mëxpünewa ngëxmane, rü taxuacüma inicux. ¹⁵ —Rü taxúema wüxi i omüwa tanangixichi na wüxi i caichãütüügu na tayaxücuchixücèx. Natürü wüxi i omüwa tanangixichi na norü üchicaügu tanaxünagüxücèx, na ngema tüxü nabaxixücèx ya guxãma ya yíxema yima ñwa ngëxmagüxe. ¹⁶ —Rü name

nixĩ i duũxũgũpẽxewa na meã pemaxẽxũ. Erũ ngẽmaãcü i pema rü omügürũũ tá pinaĩgũ. Rũ ngẽmaãcü duũxũgũ tá nüxũ nadaugũ i ngẽma mexũ i pexũũ, rü tá nüxũ nicuèxũũgũ ya Penatũ ya daxũwa ngẽxmacũ.

Ngechuchu nanangúexẽ ga mugũchiga

17 —Tama name i nagu perũxĩnũẽ na núma chaxũxũ na ichayanaxoxẽẽxũcèx i Tupanaãrũ mugũ ga Moĩché ümatũxũ, rü yema ore ga nuxcümaũgũxũ ga Tupanaãrũ orearũ uruũgũ namaã ngũẽtaegũxũ. Natürũ núma chaxũ na meã chayanguxẽẽxũcèx i ngẽma mugũ, rü tama na ichayanaxoxẽẽxũcèx. 18 —Rũ aixcüma pemaã nüxũ chixu, rü ñuxma na tama nangupetũxũ i daxũguxũ i naane rü ñoma i naãne rü taxucürũwa naxũchicũxũ i ngẽma mugũ, rü bai i írarũwa ñuxmatáta yangu i guxũma i ngema mugũ nüxũ nixuxũ. 19 —Rũ ngẽmacèx ya yíxema tama naga ñnũxẽ i ngẽma mugũ, rü woo i tacũ i íraxũ i ngẽma nüxũ yaxuxũ rü duũxũgũxũ tangúexẽẽxgu na nũmagũ rü ta tama naga naxĩnũexũcèx, rü yíxema rü tá guxũãrũ yexera wixweama tatèx i Tupana ãẽxgacũ íixũwa. Natürũ yíxema naga ñnũxẽ i Tupanaãrũ mugũ rü duũxũgũxũ ngúexẽẽxẽ na tũmagũ rü ta naga taxĩnũexũcèx, rü guxũpẽxewa tá taxũ i Tupana ãẽxgacũ íixũwa. 20 —Rũ pemaã nüxũ chixu, rü ngẽxguma tama Parichéugũ rü ngúexẽẽruũgũ i ore i mugũwa ngũxẽẽtaegũũãrũ yexera meã pemaxẽgu, rü tagutáma Tupana íngexmaxũwa pichocu.

*Ngechuchu nanangúexẽ na tama namexũ na
texé tũmaẽneẽmaã na nuxũ
(Lc 12.57-59)*

²¹ —Pema rü marü nüxũ pexĩnũe ga Moĩchearü ore ga nuxcũmaũgũxũ ga duũxũgũmaã nüxũ yaxuxũ ga ñaxũ:

“¡Tãxũ i pemaẽtagũxũ! Erü texé yamáetaxe rü tá tapoxcu”,

ñaxũ. ²² —Natürü choma rü pemaã nüxũ chixu rü texé ya tũmaẽneẽmaã nuxẽ, rü tá tapoxcu. Rü texé ya tacü tũmaẽneẽmaã ixugũxe, rü ãẽxgacügüpẽxewa tá tüxũ nagagü na tüxũ napoxcuxũcèx. Rü texé ya tũmaẽneẽxũ ngoxo wogũxe, rü ãũcũmaxũwa tangẽxma, erü ngürüãchi tá tapoxcu nagu ya yima üxü ya ngoxo nagu poxcuene.

²³⁻²⁴ —Rü ngẽxguma tupaucawa Tupanana cunaxãxgu i curü dïeru, rü ngẽma nüxna cucuèxãchigu na tacücèx cumaã nanuxũ i cueneẽ, ¡rü ngẽxma tupaucagutama naxü i ngẽma curü ãmare i Tupanana cuxãchaũxũ! ¡Rü cueneẽxõtawa naxũ, rü namaã yamexẽẽxĩra i ngẽma cuxchi na naxaixũ! Rü ngẽmawena rü marü name i tupaucacèx cutaegu na Tupanana cuyaxãmarexũcèx i curü dïeru. ²⁵ —Rü ngẽxguma chi wüxie wüxi i ngetanücèx cuxũ íxuaxũgu, rü ãẽxgacüxõtawa cuxũ tagaxgu, rü name nixĩ i namawatama tüxũ curüngüxmüxẽẽ na tama ãẽxgacüpẽxewa cuxũ tagaxũcèx. Erü wüxicana na ãẽxgacüxõtawa cunguxũ, rü ãẽxgacü tá purichílagüna cuxũ namu na cuxũ napoxcuxũcèx.

²⁶ —Rü aixcũma cumaã nüxũ chixu rü tãũtãma ngema poxcupataũwa ícunguxuchi ñuxmatáta ngĩxũ cuxütanü i guxcü i ngẽma dïeru i nüxũ ngĩxũ

cungetanücü. Rü name nixĩ i paxa Tupanana peca na pexũ nüxũ nangechaũxücèx i perü pecadugü na tama pexũ napoxcuexücèx.

Ngechuchu namaã nangúexēētae na tama namexũ na wüxi i ngemaã chixexũgu rüxnüxũ

²⁷—Pema marü nüxũ pexĩnüē ga Tupanaãrü mu ga Moĩché nuxcüma nüxũ ixuxũ ga ñaxũ:

“¡Tama name i naĩ i ngemaã na icupexũ!”

ñaxũ. ²⁸—Natürü choma rü pemaã nüxũ chixu, rü yíxema texé ya wüxi i ngexũ dawenüxē rü tüxũ nangúchaũxē na ngĩmaã itapexũ, rü Tupanapēxewa rü marü chixexũ ngĩmaã taxü i tümaãēwa. ²⁹—Rü ngēxguma chi yima curü tügünexētü pecadu cuxũ üxēēgu rü ¡noxtacüma nayaxu rü yaxũgu naña! Erü narümemaē nixĩ na yima cuxetüxicatama iyarütaxuxũ na tama guxũ i cuxune iyarütaxuxücèx nagu ya yima üxü ya ngoxogü nagu poxcuene. ³⁰—Rü ngēxguma chi yima curü tügüneméxē pecadu cuxũ üxēēgu, rü name nixĩ i noxtacüma ícunadae rü yaxũgu cuyaña. Erü narümemaē nixĩ na yima cuxmēxĩcatama iyarütaxuxũ na tama guxũ i cuxune iyarütaxuxücèx nagu ya yima üxü ya ngoxogü nagu poxcuene. Rü ngēmaãcü ega woo pexũ naguxchagu rü name nixĩ i nüxna pixĩgachi i guxũma i chixexũ i nagu piyixchaũxũ—ñanagürü.

Ngechuchu namaã nangúexēētae na tama namexũ na texé tümamèxũ ítáxũ

(Mt 19.9; Mr 10.11-12; Lc 16.18)

³¹ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Moĩché rü ũpa nüxũ nixu rü yíxema tümamèxũ ítáxe, rü tanaxwèxe i ngĩxna tanaxã i wüxi i popera

i nawa nüxü tixuxü na marü ngixü ítatáxü.
³² —Natürü choma rü pemaã nüxü chixu, rü ngëxguma wüxi ya yatü naxmëxü ítëxgu, rü chi tama naï ya yatümaã nangëãëxügagu yixïgu, rü ãücümaxüwa ngixü tangëxmaxëë erü ngëmaãcü ngürüãchi pecadu ixü. Rü yixema ngïmaã ãmaxë i wüxi i nge i marü ngïte ngixü ítëxcü, rü tüma rü ta pecadu taxü.

Ngechuchu namaã nangúexëëtae ga unetachiga

³³ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Pema rü marü nüxü pexínüë ga Moïchëarü ore ga nuxcümaügüxü ga duüxügümaã nüxü yaxuxü ga ñaxü:

“Ngëxguma Tupanaegagu texémaã tacücëx icuxunetagu, rü name nixï i cuyanguxëë i ngëma curü uneta”,

ñaxü. ³⁴ —Natürü choma rü pemaã nüxü chixu rü tama name i texéégagu rü ëxna tacüégagu wüxi i duüxümaã ipexuneta. Rü tama name i daxügüxü i naãneegagu ipexuneta, erü ngema narüto ya Tupana. ³⁵ —Rü tama name i ñoma i naãneegagu ipexuneta, erü Tupanaärü cuaixcutüchica nixï. Rü tama name i Yerucharéüegagu ipexuneta, erü Tupana ya guxüärü ãëxgacüarü ñãne nixï. ³⁶ —Rü tama name i cugüégagu icuxuneta, erü woo wüxitama i cuyae rü taxucürüwa cunaxüchicüü na nachóxüçëx rü ëxna nawaxüxüçëx. ³⁷ —Rü ngëmacëx rü ngëxguma icuxunetagu rü narümemaë nixï i: —Ngü, tá chanaxü —ñaperügü, rü ëxna: —Tãütáma chanaxü —ñaperügü. Erü guxüma i to i ore i namaã icuxunetaxü, rü ngoxo i Chatanáwa ne üxü nixï.

Ngechuchu namaã nangúexẽetae na ñuxãcü namexũ na namaã ichopetũxũ i ngẽma duũxũgũ i chixri tamaã maxẽxũ

³⁸ Rũ ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Pema rü marü nüxũ pexĩnüë ga Tupanaärü mu ga Moĩché nuxcüma nüxũ ixuxũ ga ñaxũ:

“Ngẽxguma texé wüxi i duũxũxũ icháixetüxẽëgu, rü tümaxëtümaãtama tayangutanüxëë. Rũ texé wüxi i duũxũxũ ibüepütagu, rü tümapütamaãtama tayangutanüxëë”,

ñaxũ. ³⁹ —Natürü choma rü pemaã nüxũ chixu rü tama name i pegütama ípepoxũ nüxna i duũxũ i chixecümaxũ. Rũ ngẽxguma texé cuxũ pechiwegu, rü marü name i curü tochiwe rü ta icunaxã na ngema rü ta cuxũ tapechiwexücèx rü tama name na cuxütanüxũ. ⁴⁰ —Rũ ngẽxguma texé cuxũ íyaxuaxũgu rü cuxna tayapuchaxũgu i curü daxũ, rü name nixĩ i curü gáuxũchiru rü ta noxtacüma tüxna cunaxã. ⁴¹ —Rũ ngẽxguma texé cuxũ muxgu na wüxi i kilómetrugu tacü tüxũ quingexücèx, rü name nixĩ i taxre i kilómetrugu tüxũ cuyange. ⁴² —Rũ ngẽxguma texé curü ngẽmaxücèx cuxna caxgu, rü name nixĩ i tüxna cunaxã. Rũ tama name na namaã cuxaũxũ i curü ngẽmaxũgũ ega texé paxaãchi cuxna naxcèx caxgu.

Name nixĩ i nüxũ tangechaũ i ngema tamaã rüuwanũgũxũ

⁴³ Rũ ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Pema rü marü nüxũ pexĩnüë ga Tupanaärü mu ga Moĩché nuxcüma nüxũ ixuxũ ga ñaxũ:

“¡Nüxũ nangechaũ i cumücü, rü naxchi naxai i curü uwanü!”

ñaxũ. ⁴⁴ —Natürü i choma rü pemaã nüxũ chixu rü: —¡Nüxũ pengechaũ i perü uwanügü! ¡Rü naxcèx peyumüxê i ngẽma duũxügü i chixexũmaa pewe ingexütanüxũ! ⁴⁵ —Rü ngëxguma ngẽmaãcü pemaxêgu rü aixcüma Penatü ya daxügücü nanegü tá pixîgü. Erü nüma rü inanabáixêẽ ya üèxcü naxcèx i mexü i duũxügü rü chixexü i duũxügü. Rü nanapuxêẽ naxcèx i duũxügü i meã maxêxũ rü duũxügü i chixri maxêxũ. ⁴⁶ —Rü ngëxguma chi ngẽma duũxügü i pexü ngechaügüxüxüĩcatama pengechaügügu, ¿rü tacü rü ãmare tá Tupanaxütawa peyauxgü naxcèx i ngẽma? Erü ngẽma yatügü i Dumaãrü ãëxgacücèx dîeru ngîxü ideetanüxüwa puracüexü rü ngëxgumarüũ nanaxügü. ⁴⁷ —Rü ngëxguma chi peeneëgüxüĩcatama perümoxêgu, rü guxü i duũxügürüütama pixîgü. Erü woo ngẽma duũxügü i tama Tupanaxü cuèxgüxü, rü ngëxgumarüütama nanaxügü. ⁴⁸ —Rü ngëmacèx penaxwae na aixcüma namexü i perü maxü naxrüxü ya Penatü ya Tupana ya aixcüma mearü maxüãcü.

6

Ngechuchu rü norü ngúetanüxüxü nangüexêẽ na ñuxãcü mexü naxügüxü

¹ Rü ngëxguma tacü rü mexü pexüxchaügu, rü name nixî i pexuãẽ na tama duũxügüpêxewa penaxüxü i ngẽma na duũxügü pexü dauxücèx rü pexü yacuèxüügüxücèx. Erü ngëxguma duũxügü pexü icuèxüügüxücèx mexü pexüxgu, rü Penatü ya daxügücü rü tãütama ãmare pexna naxã. ² —Rü ngëmacèx ngëxguma texéxü curüngüxêẽchaügu,

rü name nixĩ i tama poraãcü nüxũ quixuchiga i ngẽma. Rü tama name i ngẽma duũxũgü i togüpẽxewa meã maxẽnetaxũrũ na quiĩxũ. Erü nümagü rü norü me nixĩ i ngutaquẽxepataũgüwa rü ítamũgüwa nüxũ nixuchiga ega tacü rü mexũ naxüğü. Rü ngẽmaãcü nanaxüğü na togü meã nachiga idexagüxũcèx. Natürü choma rü aixcüma pemaã nüxũ chixu rü ngẽma na duũxũgü nüxũ icuèxüũgüxũ nixĩ i norü ãmare, rü tãütãma nanayauxgü i to i ãmare i Tupanaxütawa. ³⁻⁴ — Natürü i cuma rü ngẽxguma tacü tũxna cuxãxgu ya yixema ngearü ngẽmaxũãxgũxe, rü name nixĩ i taxúema cuxũ dauãcüma na cunaxüxũ i ngẽma. Rü woo cumücüxüchi rü tama name i nüxũ na nacuáxũ i ngẽma. Rü Cunatü ya daxügücü ya nüxũ daucü i ngẽma cuxicatama cuxüxũ, rü tá cuxna nanaxã i curü ãmare.

Ngechuchu nanangüxẽẽ ga yumüxẽchiga
(Lc 11.2-4)

⁵ —Rü ngẽxguma peyumüxẽgügu, rü tama name i ngẽma duũxũgü i togüpẽxewa meã maxẽnetaxũrũ pixĩgü. Erü nümagü rü ngẽxguma nayumüxẽgügu, rü norü me nixĩ na chiãcü nayumüxẽgüxũ i ngutaquẽxepataũgüwa rü ítamũgüwa na duũxũgü nüxũ na daugüxũcèx. Rü aixcüma pemaã nüxũ chixu rü ngẽma na duũxũgü nüxũ daugüxũĩcatama nixĩ i norü ãmare. ⁶ — Natürü ngẽxguma cuyumüxẽgu, rü name nixĩ i curü ucapugu cuxücu, rü cunawãxta i curü iãx, rü ngẽma cuyumüxẽ namaã ya Cunatü ya bexma cumaãĩcatama ngẽma ngẽxmacü. Rü ngẽxguma ya yima Cunatü ya Tupana ya nüxũ daucü i ngẽma cúãcü cuxüxũ, rü nüma tá cuxna nanaxã

i curü ãmare. ⁷ —Rü tama name i natüçèxma cunamèxêẽ i curü yumüxê naxrüü i ngẽma duüxügü i tama Tupanaxü cuèxgüxü. Erü nümagü rü nagu narüxĩnũẽ rü ngẽma na namèxêẽgüãxüçèx i norü yumüxê rü Tupana tá nüxü naxĩnü. ⁸ —Rü tama name i ngẽma duüxügürüü pixĩgü, erü woo tauta naxçèx ípecaxgu rü Penatü ya Tupana rü marü nüxü nacuèx na tacü pexü taxuxü. ⁹ —Rü ngẽmacèx rü ñaãcü tá peyumüxêgü i pemax:

“Pa Tonatü ya Daxügücüx, rü aixcüma üüncü quixĩ i cumax. ¹⁰ ;Rü núma naxü na torü ãëxgacü quiĩxüçèx! Rü tanaxwèxe i curü ngüchaü na naxügüxü i duüxügü i ñoma i naãnewa ngëxgumarüü i daxüguxü i naãnewa na curü ngüchaü ínaxügüxürüü. ¹¹ ;Rü toxna naxã i torü õna i ñoma i ngunexüçèx ixĩxü! ¹² ;Rü toxü nüxü nangechaü i torü chixexü i taxüxü ngëxgumarüü i toma rü tüxü nüxü na tangechaüxürüü ya yíxema chixexü tomaã ügüxe! ¹³ ;Tãxü i tacü rü chixexüpëxewa toxü cuwogüxü na tama nagu tayixüçèx! Natürü tanaxwèxe i toxna cudau na tama ngẽma chixexü taxügüxüçèx. Erü cuma rü guxüguma guxüãrü ãëxgacü quixĩ rü cuporaxüchi rü cumexêchi. Rü ngẽmaãcü yĩ”.

¹⁴ —Rü ngëxguma pema nüxü nüxü pengechaügu i ngẽma duüxügü i chixexü pemaã ügüxü, rü Penatü ya daxügücü rü tá ta pexü nüxü nangechaü i perü pecadugü. ¹⁵ —Natürü ngëxguma tama nüxü nüxü pengechaügu i ngẽma duüxügü i chixexü pemaã ügüxü, rü Penatü ya daxügücü rü tá ta tãütáma pexü nüxü nangechaü i perü pecadugü.

Ngechuchu nanangúexêẽ ga aurechiga

16 —Rü ngêxguma tama pechibüeãcüma peyumüxêgügu rü tama name i pegü pengechaũchíwexêẽ naxrüü i ngêma duũxüğü i togüpêxewa meã maxênetaxü. Erü nümagü rü ngêmaãcü nanaxüğü na togü nüxü na daugüxücèx i ngêma na Tupanacèx naxaureexü. Rü aixcüma pemaã nüxü chixu rü ngêma na duũxüğü nüxü daugüxüĩcatama nixĩ i norü ãmare. 17 —Natürü ngêxguma cuma rü tama cuchibüãcüma cuyumüxêgu rü name nixĩ i meã cugü cuyauxchiwe rü meã cugü curüxĩxêêru. 18 —Rü ngêmaãcü i togü i duũxüğü rü tâxütáma nüxü nacuèxgü na tama cuchibüãcüma cuyumüxêxü. Rü Cunatü ya bexma cumaã ngema ngêxmacüxicatátama cuxü nadau, rü tá cuxna nanaxã i curü ãmare naxcèx i ngêma cuxüxü.

Ñuxãcü tüxü nangêxma i tórü meruüğü i daxügxü i naãnewa
(Lc 12.33-34)

19 —Rü tama name i pegücèx penanutaquêxe i muxüma i perü meruüğü i ñoma i naãnewa. Erü ñoma i naãnewa rü paxama nagux i perü ngêmaxüğü, rü naweane rü paxama nanachixexêẽ, rü ngĩtèèxgüxü rü naxcèx nangĩxgü. 20 —Rü narümemaẽ nixĩ i penamuxêẽ i perü meruü i daxügxü i naãnewa. Erü ngema rü tâxütáma nagux, rü naweane rü tâxütáma nanachixexêẽ, rü ngĩtèèxgüxü rü tâxütáma ngexma nachocu na naxcèx nangĩxgüxücèx. 21 —Erü ngextá ñangêxmaxüwa i perü ngemaxüğü, rü ngêxma nixĩ i perüxĩnüxü.

Taxüneaãrũ omüchiga

(Lc 11.34-36)

²² —Cuxetügü rü ñoma wüxi i omürüũ nixĩ i cuxunecèx. Rü ngëxguma ngëma Tupana cuxũ naxwèxexüçèx cudèuxgu, rü guxũma i curü maxũ rü name. ²³ —Natürü ngëxguma ñoma i naãneaãrũ ngúchaüçèx cudèuxgu, rü guxũma i curü maxũ rü chixexüwa nangëxma. Rü aixcüma nataxuma i eãnexũ i ngëmaãrũ yexera ixĩxũ i Tupanapëxewa.

¿Texécèx tá cumaxũ, Tupanacèx rü ëxna dñerucèx?

(Lc 16.13)

²⁴ —Taxucürüwa wüxi i duũxũ rü nataxrearü coriãx. Erü wüxi i norü corichi rü tá naxai, rü ngëma to rü tá nüxũ nangechaũ. Rü ëxna wüxicèx rü tá meã napuracü, rü ngëma to rü tá nüxũ naxo. Rü taxucürüwa Tupanacèx pemaxê, ega perü dñeruguama perüxĩnüëgu.

Tupana rü naxãcüguna nadau

(Lc 12.22-31)

²⁵ —Rü ngëmacèx pemaã nüxũ chixu rü: ¿Tãxũ i pexoegaãëgüxũ naxcèx na ñacü tá pengõxgüxũ rü ñacü tá pixaxgüxũ, rü ñacümaã tá na pexãxchirugüxũ! Erü perü maxũ rü õnaãrũ yexera nixĩ, rü pexene rü naxchiruarü yexera nixĩ. ²⁶ —¿Dücèx penangugü i werigü i tama toegüchiréxũ, rü tama nanetüarü o ibuxgüxũ, rü ngepatagüxũ na ngexta namaã nanguxũgüxüçèx i norü õna! Natürü Penatü ya daxügücü rü nanaxüwemü. Rü pema rü Tupanacèx rü guxũma i werigüarü yexera pixĩgü. ²⁷ —Rü taxuwama name na ñacücèx pexoegaãëgüxũ. Erü taxucürüwa ya wüxie i pema rü wüxi i oragu rü ipenamèxãchixêẽ i perü maxũ

ega woo poraãcü naxcèx pexoegaãëgügu. ²⁸ —¿Rü tûxcüũ pexoegaãëgü naxcèx i pexchiru? ¡Dücèx penangugü i ngẽma putûragü i ngextámare yaexũ i tama puracüexũ, rü tama nügü ùxchirugüxũ! ²⁹ —Natürü pemaã nüxũ chixu rü woo guma ãëxgacü ga Charumóũ ga na namexëchixũ ga naxchiru, rü taguma wüxi ga putûrachacurũ namexëchi. ³⁰ —Rü ngëxguma Tupana ngẽmaãcü nangëxãëgu i ngẽma putûragü i ñuxma ngëxmagüxũ natürü moxũ rü marü taxuxũ, rü yexera tá pexna nadau i pemax, Pa Yatügü i Tama Aixcüma Meã Yaxõgüxũ. ³¹ —Rü ngëmacèx tama name i pexoegaãëgü rü ñaperügügü: —¿Tacü tá tangõxgü? rü ëxna —¿tacü tá tixaxgü? rü ëxna —¿tacümaã tá taxãxchirugü? —ñaperügügü. ³² —Erü ñoma i naãnecũãx i duũxügü rü naxcèx nadaugü i guxũma i ngẽma pemaã nüxũ chixuxũ. Natürü pema rü pexũ nangëxma ya Penatü ya daxügücü ya nüëchama nüxũ cuácü i pexũ na nataxuxũ i guxũma i ngẽma. ³³ —Natürü narümemaë nixĩ i Tupanacèxira pedaugü na ngẽma nüma pexũ nanaxwèxexũxĩra pexügüxüçèx. Rü naetü tá pexna nanaxã i guxũma i tacü i pexũ taxuxũ. ³⁴ —¡Tãxũ i naxcèx pexoegaãëgüxũ i ngẽma moxũ tá üpetüxũ! Erü ngẽma moxũârü ngunexũ rü tá nüxũ nangëxma i guxchaxügü i namaã ínanguxũ. Erü wüxichigü i ngunexũ rü nüxũ nangëxma i noxrütama guxchaxügü, rü ngëmacèx tama name i moxũârü guxchaxügücèx pexoegaãëgü i ñuxmax —ñanagürü.

*Tama name i toguexũ tixu
(Lc 6.37-38, 41-42)*

¹ Rũ Ngechuchu rũ ñanagürü ta: —¡Rũ taxũ i togũxũ pixuxũ! Rũ ngẽxguma ya Tupana rũ tãxũtãma pexũ nixu na pechixexũ. ² —Erũ ngẽxgumarũ na togũxũ pixuxũ rũ Tupana rũ tá pexũ nixu na pechixexũ. Rũ ngema na togũxũ pepoxcuexũ, rũ ngemaãcü tátama nixĩ ya Tupana i pexũ napoxcuexũ. ³ —¿Rũ tũxcũ i nüxũ cudawenũxũ i ngẽma cueneẽärü üxaxetũxũ i íraxũ, ega chi tama naxcèx cuxoegaãëgu i ngẽma cuxetüwatama ngẽxmaxũ i naĩpũta i taxũ? ⁴ —Rũ ngẽxguma cuxetüwatama nangẽxmagu i wũxi i naĩpũta i taxũ ¿rũ ñuxãcü i cueneẽxũ cuchixewexũ, rũ ñácuxũ nüxũ:

“¡Pa Chaueneẽx, cuxũ chanayauxchaũ i ngẽma curü üxaxetũxũ!” —ñácuxũ? ⁵ —Pa Duũxũ i Meã Maxnetaxũx, rũ name nixĩ i cunayauxira i ngẽma naĩpũta i cuxetüwatama ngẽxmaxũ, rũ ngẽmaãcü tá mea nüxũ cudau na cunayaxuxũcèx i ngẽma cueneẽärü üxaxetũxũ. [Rũ ngẽmacèx name nixĩ i cuxira nüxũ curüxo i ngẽma chixexũ i taxũ i cumatama cuxũxũ, rũ ngẽxguma tá cume na nüxũ curüngũxẽxũcèx i cueneẽ na nüxũ naxoxũcèx i ngẽma chixexũ i íraxũ i naxũxũ.] ⁶ —Rũ tama name i Tupanaärü ore i üünexũmaã penachixewe i ngẽma duũxũgü i chixecümagũxũ i tama yaxõgũchaũxũ, erũ ngürüãchi ngẽmacèx tá pexũ nimèxgü. Rũ ngẽxgumarũ tama name i Tupanaärü oremaã penachixewe i ngẽma duũxũgü i tama nüxũ cuèxgũchaũxũ, erũ tá ínanatèxgü.

Name nixĩ i tórü yumüxëwa Tupanana naxcèx

taca rü naxcèx tadaugü rü ãxwa: Tu tu tu, ñatarügügü

(Lc 6.31, 11.9-13)

⁷ —¡Tupanana naxcèx peca! rü nüma tá pexna nanaxã. ¡Rü Tupanaxütagu naxcèx pedau! rü tá nüxü ipeyangau. ¡Rü norü ãxwa: Tu tu tu, ñapegü! rü tá pexcèx nayawãxna. ⁸ —Erü guxãma ya yixema naxcèx ícaxe, rü tanayaxu. Rü guxãma ya naxcèx dauxe, rü nüxü itayangau. Rü guxãma ya yixema ãxwa: Tu tu tu, ñagüxe, rü tá tümacèx niwãxna. ⁹ —Rü dücax i pemax, rü ngëxguma chi wüxi i pexacü päücèx ícaxgu, rü ¿ñuxãcü chi wüxi ya nuta nüxna pexãxü? ¹⁰ —Rü ngëxguma chi choxnícèx pexna nacaxgu rü ¿ñuxãcü chi i äxtape nüxna pexãxü? ¹¹ —Rü pema na pichixecümachiréxü rü nüxü pecuèx na mexü i ãmare pexacügüna pexãxü. Natürü Penatü ya daxügücü rü ngëma pema pexacügüna pexãxüärü yexera tá tüxna naxã ya yixema naxütawa naxcèx ícaxe. ¹² —Rü pemaã nüxü chixu, rü ngëma pema penaxwèxexü i togü pemaã na naxüxü, rü name nixĩ i pema rü ta ngëmaãcütama namaã penaxü. Erü ngëmaãcü tüxü namu i Tupanaärü ore ga Moíché ümatüxü rü yema ore ga nuxcümaügüxü ga Tupanaärü orearü uruügü ümatüxü.

Ãx i íraxüchiga

(Lc 13.24)

¹³ —Name nixĩ i ngëma ãx i íraxüwaama pichocu. Erü ngëma ãx i yuwa tüxü gaxü rü ngëma nama i yuwa daxü rü nata. Rü muxüchixüma i duüxügü nagu naxĩ. ¹⁴ —Natürü ngëma nama i maxüwa nadaxü rü ngëma ãx i maxüçèx nawa

ixücuxũ rü naxíra. Rü noxretama nixĩ i duũxũgũ i nüxũ iyangaugũxũ.

*Wüxi i nanetü rü norü owa nixĩ i nüxũ icuáxũ
(Lc 6.43-44)*

¹⁵ —Rü naxcèx pexuãëgũ i ngëma doratèèxgũxũ i nügũ ixugünetaxũ na Tupanaârü orearü uruũgũ yixĩgũxũ. Erü nümagũ rü petanüwa nangugũ, rü nügũ mexũ i duũxũgüneta nixĩgũxëë. Natürü naãëwa rü poraãcü chixexũgu narüxĩnüë. ¹⁶ —Rü pema rü nacümawa tá nüxũ pecuèx i ngëma duũxũgũ, ngëxgumarüũ i wüxichigũ i nanetügũ rü norü owa na nüxũ icuáxũrüũ ngoxi name rü ëxna tama. Rü wüxi i torawa rü taxucürüwama ubagũ tayaxu. Rü wüxi i chuchuxũwa rü taxucürüwama orix i igu tayaxu. ¹⁷ —Erü guxũma i nanetü i mexũ rü name i norü o. Rü guxũma i nanetü i chixexũ rü nachixe i norü o. ¹⁸ —Rü wüxi i nanetü i mexũ rü taxucürüwama nachixe i norü o. Rü wüxi i nanetü i chixexũ rü taxucürüwama name i norü o. ¹⁹ —Rü guxũma i nanetü i tama mexũ i norü o rü tayadaxüchi, rü ñuxũchi tayagu. ²⁰ —Rü ngëxgumarüũ nacümawa tá nüxũ pecuèx i ngëma duũxũgũ i Tupanaârü orearü uruũgüneta ixĩgũxũ.

*Tãütáma guxũma i duũxũgũ nichocu i ngextá
Tupana äëxgacü íixĩxũwa
(Lc 13.25-27)*

²¹ —Rü tama guxũma i duũxũgũ i nügũ ixugũxũ na chorü duũxũgũ yixĩgũxũ rü tá nichocu i ngextá Tupana äëxgacü íixĩxũwa. Natürü yixema aixcüma Chaunatü ya daxügücüga ñnüëxëxĩcatátama tixĩ ya ngema ichocuxe. ²² —Rü ngëxguma ngëma ngunexũ i naãneârü guxwa nanguxgu, rü

muxŭma i duŭxŭgŭ rŭ choxŭ tá ñanagŭrŭgŭ: —Pa Corix, toma rŭ togŭ i duŭxŭgŭmaã nŭxŭ tixu i curŭ ore, rŭ cuégagu ítanawoxŭ i ngoxogŭ, rŭ cuégagu tanaxŭ i muxŭma i mexŭ i taxŭ i Tupanaãrŭ poramaã taxŭxŭ —ñanagŭrŭgŭ tá choxŭ. ²³ —Natŭrŭ ngēxguma rŭ tá ñacharŭgŭ nŭxŭ: —Taguma chorŭ duŭxŭgŭ pixŭgŭ. ¡Rŭ choxna pixŭgachi i pema i chixexŭ ŭgŭe! —ñacharŭgŭ tá.

Yatŭ i Cristuga ñnŭxŭ rŭ yatŭ i tama Cristuga ñnŭxŭchiga

(Mr 1.22, Lc 6.47-49)

²⁴ —Rŭ ngēmacèx ya yíxema choxŭ ñnŭxŭ rŭ naxŭxe i ngēma choma tŭxŭ chamuxŭ, rŭ wŭxi ga yatŭ ga meã naãexŭ cuácŭ ga nuta ga tacuétŭgu ũpatacŭrŭŭ tixŭ. ²⁵ —Rŭ pucŭ ga tacŭ ínangu, rŭ narŭmèx ga taxtŭ, rŭ nixŭŭchi ga wŭxi ga tacŭ ga buanecŭ rŭ guma ŭgu nanguema. Natŭrŭ guma ñ rŭ tama niwèxtaŭ yerŭ wŭxi ga nutaétŭgu naxŭ. ²⁶ —Natŭrŭ yíxema choxŭ ñnŭxŭ rŭ tama naxŭxe i ngēma choma tŭxŭ chamuxŭ, rŭ wŭxi ga yatŭ ga tama naãexŭ cuácŭ ga naxnŭcŭgumare ũpatacŭrŭŭ tixŭ. ²⁷ —Rŭ pucŭ ga tacŭ ínangu, rŭ narŭmèx ga taxtŭ, rŭ wŭxi ga tacŭ ga buanecŭ nixŭŭchi rŭ nagu nanguema ga guma ñ. Rŭ niwèxtaŭ, rŭ yexma nayarŭxo ga guxŭma —ñanagŭrŭ ga Ngechuchu. ²⁸ Rŭ yexguma yagŭégagu ga Ngechuchu ga na yadexaxŭ, rŭ ga duŭxŭgŭ rŭ nabèixâchiãgŭ namaã ga norŭ nguxètae. ²⁹ Yerŭ nŭma rŭ Tupanaãrŭ poramaã nanangŭexŭe, rŭ tama yema ngŭexŭeruŭgŭ ga ore ga mugŭwa nguxètaegŭxŭrŭŭ nixŭ.

8

*Ngechuchu rü wüxi ga rüchaxünexüçèx
nayatanaanexëë*

(Mr 1.40-45; Lc 5.12-16)

¹ Rü yexguma guma mëxpúnewa yanaxüegu ga Ngechuchu, rü muxüma ga duïxügü nawe narüxí. ² Rü Ngechuchucèx nixü ga wüxi ga yatü ga chaxünemaã idaawecü. Rü Ngechuchupëxegu nayacaxãpüxü, rü ñanagürü nüxü: —Pa Corix, ngëxguma chi cuma cunaxwèxegu, rü chi cuxü natauxcha na choxü curümexëëxü —ñanagürü. ³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nüxü ningögü, rü ñanagürü nüxü: —Ngü, chanaxwèxe. ¡Rüme! —ñanagürü. Rü yexguma yema ñaxgu ga Ngechuchu, rü naxcèx nitaane ga guma yatü ga na nachaxüneãxü. ⁴ Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¡Dücèx, taxuemaã tá nüxü quixu! ¡Natürü ngëma paixütawa naxü, rü cugü iyawëx! ¡Rü nüxna naxã i ngëma ãmare ga Moïché tüxü muxü na duïxügü nüxü cuáxüçèx na curümexü! —ñanagürü.

*Ngechuchu rü Dumacüãx ga churaragüarü
ãëxgacüarü duïxüxü narümexëë*

(Lc 7.1-10)

⁵⁻⁶ Rü Capernáüwa naxü ga Ngechuchu. Rü yexguma yéma nanguxgu, rü wüxi ga churaragüarü ãëxgacü ga capitáü ga Dumacüãx rü Ngechuchucèx nixü. Rü Ngechuchuxü nacèèxü, rü ñanagürü: —Pa Corix, chorü duïxü rü nanawãixãchi. Rü ngürücarewa nangëxma i chopatawa, rü poraãcüxüchima ngúxü ninge —ñanagürü. ⁷ Rü Ngechuchu rü ñanagürü

nüxü: —Marü tá ngema chaxü na naxcèx chayataanexëxüçèx —ñanagürü. ⁸ Natürü nüma ga capitáü nanangāxü, rü ñanagürü: —Pa Corix, choma rü taxuwama chame na chopatagu na cuxüçüçèx. Rü chanaxwèxe i curü orewaxicatama nüxü quixu, rü tá naxcèx nitaane i chorü duüxü. ⁹ —Erü choma rü ta rü chorü ãëxgacüméxëwa changëxma. Rü choxméxwa nangëxmagü ta i ñuxre i churaragü. Rü ngëxguma chanamüxgu i wüxi na ngextá naxüçüçèx, rü ngema naxü. Rü ngëxguma chaugüxütawa naxcèx changemagu i to, rü chauxütawa nangu. Rü ngëxguma wüxi i chorü duüxüxü chamüxgu na tacü na naxüçüçèx, rü choxü nanaxü —ñanagürü. ¹⁰ Rü yexguma yemaxü naxĩnügu ga Ngechuchu rü nabëxãchiãë. Rü ñanagürü nüxü ga yema duüxügü ga nawe rüxixü: —Aixcüma pemaã nüxü chixu rü taxuüma i Yudiügütanüwa nüxü ichayangau i wüxi i duüxü i ñaã yatürüü aixcüma yaxõxü. ¹¹ —Rü choma rü pemaã nüxü chixu rü muxüchixü i duüxügü rü guxüwama tá ne naxĩ, rü Tupana ãëxgacü íixixüwa tá nachibüe namaã ya tórü oxigü ya Abráü rü Ichaá, rü Acobu. ¹² —Natürü muxüma i Abráütanüxügü i Yudiügü rü tãütáma nichocu i ngextá Tupana ãëxgacü íixixüwa. Rü ëänexüwa tá nawogü. Rü ngema tá naxauxe, rü tá nixüxchapütägü —ñanagürü. ¹³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü yema capitáüxü: —¡Cupatacèx nataegu! Rü tá naxcèx nitaane i curü duüxü, erü cuyaxõ na naxcèx tá yataanexü —ñanagürü. Rü yexgumatama naxcèx nitaane ga yema capitáüärü duüxü.

Ngechuchu rü Pedru nëxëcèx nayataanexëẽ
(Mr 1.29-31; Lc 4.38-39)

¹⁴ Rü Pedrupatawa naxũ ga Ngechuchu. Rü yéma ngĩxũ nadau ga Pedru nëxë ga ngürücaregu irüxãũxcü yerü iyaxaxüne. ¹⁵ Rü Ngechuchu ngĩxmëxgu ningögü, rü yexgumatama igèuxãchi ga yema na yaxaxünexũ. Rü írüda ga ngĩmax. Rü ñuxũchi naxcèx inamexëẽ ga õna.

Ngechuchu rü muxũma ga idaaweexüçèx nayataanexëẽ
(Mr 1.32-34; Lc 4.40-41)

¹⁶ Rü yexguma marü yanaxücuchaũgu ga üèxcü, rü Ngechuchuxütawa nanagagü ga muxũma ga duũxügü ga ngoxoãxgüxũ. Rü wüxitama ga oremaã Ngechuchu ínanawoxũ ga yema ngoxogü. Rü nanameëxëẽ ta ga guxũma ga yema togü ga idaaweexũ. ¹⁷ Rü yemaãcü Ngechuchu nayan-guxëẽ ga yema ore ga nuxcümaũxũ ga Tupanaärü orearü uruũ ga Ichaxía nüxũ ixuxũ ga ñaxũ: “Rü nüma rü tüxũ naporaexëẽ i ngëxguma ituraegu, rü tüxũ narümeexëẽ i ngëxguma idaaweegu”, ñaxũ.

Duũxügü ga Ngechuchuwe rüixchaũxũchiga
(Lc 9.57-62)

¹⁸ Rü yexguma Ngechuchu nüxũ dèuxgu ga muxũma ga duũxügü na nüxũ íchomaëguãchixũ, rü norü ngúexügümaã nüxũ nixu, rü ñanagürü: —¡Rü ngĩxã, rü naxtaxaarü tocutüwa taxĩ! — ñanagürü. ¹⁹ Rü wüxi ga ngúexëëruũ ga ore ga mugüwa nguxëëtaexũ, rü Ngechuchucèx nixũ, rü ñanagürü nüxũ: —Pa Ngúexëëruũ Pa Ngechuchux,

cuwe charüxüxchaŭ i ngextá cuma ícuxüxüwa —ñanagürü. ²⁰ Rŭ Ngechuchu nanangãxŭ rŭ ñanagürü: —Ngowagü rŭ nüxŭ nangëxma i naxmaŭgü, rŭ werigü rŭ nüxŭ nangëxma i naxchiãŭgü. Natürü choma i Tupana Nane na duŭxüxŭ chiŭxŭ, rŭ nataxuma i chauchica i ngextá nagu chicuxeruxŭ —ñanagürü. ²¹ Rŭ wüxi ga to ga norü ngúexŭ, rŭ ñanagürü nüxŭ: —Pa Corix, cuwe charüxüxchaŭ, natürü chanaxwëxe i chaunatü tüxŭ ichayatëxira —ñanagürü. ²² Rŭ Ngechuchu nanangãxŭ, rŭ ñanagürü nüxŭ: —¡Noxtacüma chowe rüxŭ! Rŭ nüe i ngëma cutanüxŭ i tama yaxögüxŭ iyatëxgü i ngëma yuexŭ —ñanagürü.

*Ngechuchu rŭ buanecüxŭ rŭ yuapexŭ
ínayachaxãchixëẽ
(Mr 4.35-44; Lc 8.22-25)*

²³ Rŭ yexguma ga Ngechuchu rŭ wüxi ga nguegu nixüe. Rŭ norü ngúexŭgü rŭ ta ínayaxümücügü, rŭ inaxiãchi. ²⁴ Rŭ ngürüãchi naxtaxaarü ngãxŭtügu nüxŭ naxü ga wüxi ga buanecü ga taxüchicü. Rŭ guma nguewa rŭ niyaucuchichigü ga dexá. Natürü ga Ngechuchu rŭ nape. ²⁵ Rŭ yexguma ga norü ngúexŭgü rŭ ínanabëixgügü, rŭ ñanagürügü nüxŭ: —Pa Corix, ¡toxŭ rüngŭxëẽ, erü ngëmama itabaxŭgü! —ñanagürügü. ²⁶ Rŭ Ngechuchu nanangãxŭ, rŭ ñanagürü nüxŭ: —Pa Duŭxŭgü i Tama Aixcüma Yaxögüxŭx, ¿tüxcüŭ pemuŭé? —ñanagürü. Rŭ yexguma ga Ngechuchu rŭ ínarüda. Rŭ buanecü rŭ yuapena nachogü. Rŭ ínayachaxãchi ga buanecü, rŭ inayarüxo ga yuape, rŭ ínachaxanemare. ²⁷ Rŭ nümagü ga norü ngúexŭgü

rü nabèixãchiãëgü, rü nügümaã ñanagürügü: — ¿Tacü êxna nixí i ñaã yatü rü ngêmacèx woo ya buanecü rü yuape rü naga naxĩnüëxü? — ñanagürügü.

Yatügü ga Gadáracũãx ga ngoxogü nawa yexmagüxü

(Mr 5.1-20; Lc 8.26-39)

²⁸ Rü Ngechuchu rü norü ngúexügü rü naxtaxaarü tocutüwa nangugü ga Gadáaarü naãnewa. Rü yexguma yéma nangugügu, rü Ngechuchucèx yéma nibuxmü ga taxre ga yatügü ga duüxêchíquëxetanügu yarüxauchigütanüneüxü. Rü yema taxre rü ningoxoãx, rü nidüraexüchi. Rü yemacèx taxucürüwama texé yéma namawa taxüpetü. ²⁹ Rü yema taxre rü aita naxüe, rü ñanagürügü: —¿Tüxcüü toxü nuã cuyachixewe, Pa Ngechuchu ya Tupana Nane? ¿Êxna nuã cuxü na toxü ícuyawoxüxcèx tauta nawa nanguyane na Tupana toxü poxcuexü? —ñanagürügü. ³⁰ Rü yema nachicaarü ngaicamana nachibüe ga muxüma ga cuchigü. ³¹ Rü yema ngoxogü rü Ngechuchuxü naceèxügü, rü ñanagürügü: —Rü ngêxguma toxü ícuwoxügu, ¡rü ngêma cuchigügu toxü nachocuxëë! —ñanagürügü. ³² Rü yexguma ga Ngechuchu, rü ñanagürü nüxü: —Ëcü, ¡ngema pexí! —ñanagürü. Rü yexguma ga yema ngoxogü rü ínachoxü nawa ga yema taxre ga yatügü, rü yema cuchigügu nayachocu. Rü ñuxüchi guxüma ga yema cuchigü rü inaxüãchi, rü naxtaxacutüarü mèxpúxüwa nayarüyuxgü, rü yexma nayi. ³³ —Rü yema cuchigüarü dauruügü rü nabèixãchiãëgü, rü ñanecèx nibuxmü. Rü

yexguma ãñewa nangugügu, rü nüxü nixugügu ga guxüma ga yema ngupetüxü ga ñuxäcü naxcèx na yataanegüxü ga yema taxre ga yatügu ga ngoxoãxgüxü. ³⁴ —Rü yexguma ga guxüma ga yema ãñecüãx ga duüxügu, rü Ngechuchuxütawa naxĩ. Rü yexguma Ngechuchuxü nadaugügu, rü nüxü nacèèxügu na ínaxüxüxcèx ga yema norü naãnewa.

9

Ngechuchu rü wüxi ga yatü ga nawãixãchicücèx nayataanexẽ

(Mr 2.1-12; Lc 5.17-26)

¹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü wüxi ga ngegu nixüe. Rü naxtaxaarü tocutüwa naxü, rü noxrütama ãñewa nangu. ² Rü yéma guma ãñewa rü duüxügu rü Ngechuchuxütawa nanangetaügu ga wüxi ga yatü ga nawãixãchicü. Rü yexguma Ngechuchu nüxü dèuxgu ga ñuxäcü aixcüma na yaxögüãxü ga yema duüxügu rü ñanagürü nüxü ga guma idaawecü: —¡Nataãẽ, Pa Chaunex! Erü curü pecadugü rü marü cuxü nüxü changechaü —ñanagürü. ³ Rü yéma nayexma ga ñuxre ga ngúexẽeruügu ga ore ga mugüwa nguxẽetaegüxü. Rü nümagü rü naãègüwa ñanagürügu: —¿Ñãã yatü rü tacü Tupanamaã nixugü? —ñanagürügu. ⁴ Natürü ga Ngechuchu rü nüxü nacuèxama ga yema naãewa nagu naxĩnüèxü. Rü yemacèx ñanagürü nüxü: —¿Tüxcüü chixexügu perüxĩnüè? ⁵ —¿Tacü nixĩ i ngéma rütauxchamaèxü na namaã nüxü ixuxü ya daa nawãixãchicü:

“Rü curü pecadugü rü marü cuxü nüxü changechaü”, rü èxna:

“¡Inachi rü íixũ!” ñagũxũ nüxũ? ⁶ —Natürü i ñuxma rü tá pexũ nüxũ chadauxẽẽ na Chaunatü ya Tupana núma choxũ muxũ na duũxũgüaxũ nüxũ changechaũxũcèx i norü pecadugü —ñanagürü. Rü yexguma rü ñanagürü nüxũ ga guma nawãixãchicü: —¡Inachi, rü nayaxu i curü caruũ, rü cupatawa naxũ! —ñanagürü. ⁷ —Rü yexgumatama ga guma nawãixãchicü rü inachi, rü napatawa naxũ. ⁸ Rü yexguma yemaxũ nadaugügu ga duũxũgü, rü poraãcü namuũẽ. Rü Tupanaxũ nicuèxüügü, rü ñanagürügü: —Moxẽ, Pa Tupanax, erü cunaporaxẽẽ i ñaã yatü na ngẽmaãcü mexũ toxçèx naxũxũcèx —ñanagürügü.

Mateucèx naca ga Ngechuchu

(Mr 2.13-17; Lc 5.27-32)

⁹ Rü yexguma yéma inaxũãchigu ga Ngechuchu, rü yéma nüxũ nadau ga wüxi ga yatü ga Mateugu ãegaxũ ga yéma rütoxũ ga ngextá Dumaãrü ãëxgacücèx diëru ngĩxũ inayauxgüxüwa yerü woetama yemawa napuracü. Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: —¡Chowe rüxũ! —ñanagürü. Rü yexguma ga Mateu rü inachi, rü nawe narüxũ. ¹⁰ Rü Mateupatawa naxũ ga Ngechuchu, rü yéma nachibü. Rü ínangugü ta ga muxüma ga togü ga duũxũgü ga Dumaãrü ãëxgacücèx diëru ngĩxũ yauxgüxüwa puracüexũ, rü togü ga duũxũgü ga taxúema nacümamaã taãëgüxũ. Rü yema duũxũgü rü yéma mechawa narütogü namaã ga Ngechuchu rü norü ngúexügü. ¹¹ Natürü yexguma yemaxũ nadaugügu ga Parichéugü, rü Ngechuchuarü ngúexügüna nacagü, rü ñanagürügü: —¡Ñuxãcü i perü ngúexẽẽruũ rü namaã nachibü i ãëxgacüaru

duŭxŭgŭ i dĭĕruarŭ yauxwa puracŭexŭ, rŭ duŭxŭgŭ i pecaduŭxgŭxŭ? —ñanagŭrŭgŭ. ¹² Rŭ yexguma yemaxŭ naxĭnŭgu ga Ngechuchu, rŭ ñanagŭrŭ nŭxŭ ga Parichéugŭ: —Ngĕma poraexŭ rŭ tama nanaxwèxegŭ ya duturu, natŭrŭ ngĕma idaaweexŭ nixĭ i naxwèxegŭxŭ. ¹³ —ĵRŭ ĩpixĭ, rŭ nawa pengúe i Tupanaarŭ ore i ũmatŭxŭ i ñaxŭ:

“Choma rŭ tama chanaxwèxe i chauxcèx peyamèx i carnerugŭ, natŭrŭ chanaxwèxe i togŭ pexŭ nangechaŭtŭmŭŭgŭ”,

ñaxŭ! Rŭ ñanagŭrŭ ta ga Ngechuchu: —Choma rŭ tama mexŭgŭna na chaxuxŭcèx nixĭ i nŭma chaxŭxŭ, natŭrŭ nŭma chaxŭ na nŭxna chaxuxŭcèx i ngĕma pecaduŭxgŭxŭ na ngĕmaacŭ nŭxŭ naxoexŭcèx i nacŭmagŭ i chixexŭgŭ —ñanagŭrŭ.

Ngechuchuna nacagŭe ga aurechiga
(Mr 2.18-22; Lc 5.33-39)

¹⁴ Rŭ yexguma ga Cuáŭ ga baiŭxĕĕruŭarŭ ngúexŭgŭ, rŭ Ngechuchucèx naxĭ, rŭ nŭxna nacagŭe, rŭ ñanagŭrŭgŭ: —Toma i Cuáŭarŭ ngúexŭgŭ na tixĭgŭxŭ rŭ nŭmagŭ i Parichéugŭ rŭ muĕxpŭxcŭna tama tachibŭeacŭma tayumŭxĕgŭ. ĵRŭ tŭxcŭŭ i curŭ ngúexŭgŭ rŭ tama toxrŭŭ tama nachibŭeacŭma nayumŭxĕgŭ? —ñanagŭrŭgŭ. ¹⁵ Rŭ

Ngechuchu nanangāxŭ rŭ ñanagŭrŭ: —ĵÉxna wŭxi i ngĭgŭarŭ petawa rŭ pexcèx namexŭ na nangechaŭĕxŭ rŭ naxaureexŭ i ngĕma nŭxna naxugŭxŭ ega natanŭwa nangĕxmagu i ngĕma yatŭ i ngexwacèx āmaxŭ? Maneca tama nixĭ. Natŭrŭ wŭxi i ngunexŭgu rŭ ngĕma yatŭ i ngexwacèx āmaxŭ rŭ tá namŭcŭgŭna nixŭgachi. Rŭ ngĕma ngunexŭgu tá nixĭ i aixcŭma naxaureexŭ i

namücügü. ¹⁶ —Rü taxúema tanapaita i wüxi i naxchiru i ngauxü namaã i wüxi i natüchi i ngexwacaxüxü i tauta nañaãchimüxü. Erü ngëxguma nayauxgu i ngëma naxchiru rü tá nügü ínanaxíraxãchi i ngëma natüchi i ngexwacaxüxü, rü tá nanagauxëë i ngëma wexachiru. Rü noxriarü yexera tá nixĩ i na nagauxü. ¹⁷ —Rü ngëxgumarü ta rü taxúema ngexwacaxücü ya binu rü nagu tayabacuchi i wüxi i naxchixü i marü ngauxü i naxchëxmünaxcèx. Erü ngëxguma ngëmaãcü naxüxgu rü yima binu ya ngexwacaxücü rü narüngu, rü tá nayawãixëë i ngëma naxchixü i ngauxü i naxchëxmünaxcèx. Rü ngëxma tá nayarütaxu ya binu rü ngëma naxchixü rü ta. Rü ngëmacèx tanaxwèxe ya ngexwacaxücü ya binu rü ngexwacaxüxü i naxchixügu tayabacuchi. Rü ngëmaãcü tãütama inayarütaxu. [Rü chorü nguxëëtae i ngexwacaxüxü rü ngëxgumarü ta nixĩ na taxucürüwama namaã nawüxiguxü i ngëma nuxcümaüxü i pecümagü —ñanagürü ga Ngechuchu.]

*Yáiruxacüchiga rü yema nge ga
Ngechuchuchirugu ingögücüchiga*

(Mr 5.21-43; Lc 8.40-56)

¹⁸ Rü yexguma yemaãcü ínangúexëëtaeyane ga Ngechuchu, rü naxütawa nangu ga wüxi ga ãëxgacü ga Yudíugüarü. Rü Ngechuchupëxegu nayacaxápüxü, rü ñanagürü nüxü: —Pa Corix, chauxacü rü ngexwacèx iyu. Natürü ngëxguma chi ngema cuxüxgu rü ngixü quingögügu, rü wena chixarü imaxü —ñanagürü. ¹⁹ Rü inachi ga Ngechuchu, rü norü ngúexügümaã yema

ãëxgacüwe narüxü. ²⁰ Rü yexguma yéma naxüyane ga Ngechuchu rü wüxi ga ngecü ga 12 ga taunecü ägüechacü rü naweama ne ixü. Rü naxpechinüchirugu iyangögü. ²¹ Yerü ngîma rü nagu irüxînü rü yexguma chi naxchiruxüxîcatama yangögümaregu, rü chi ngîxcèx nitaane. ²² Natürü nüma ga Ngechuchu rü nügü ínidau, rü ngîxü nadau ga yema nge. Rü ñanagürü ngîxü: — ¡Nataãê, Pa Chauxacüx! Marü cuxcèx nitaane, erü cuyaxô —ñanagürü. Rü yexgumatama ngîxcèx nitaane. ²³ Rü yexguma yema äëxgacüpatawa nanguxgu ga Ngechuchu, rü nüxü nadau ga paxetatanüxü ga marü na ínamemaregüxü na ngîxü iyatèxgüxü ga yema bucü. Rü ga duüxügü rü nixáicha rü naxauxe. ²⁴ Rü Ngechuchu ñanagürü nüxü ga yema duüxügü: —¡Ípechoxü i nuã! Erü ngéma bucü rü tama iyu. Rü ipemare —ñanagürü. Natürü nümagü ga duüxügü rü Ngechuchuxü nacugüeama. ²⁵ Rü yexguma Ngechuchu ínachoxüxêëxgu ga duüxügü, rü yema bucüarü ucapugu naxücu. Rü ngîxmëxgu nayayauxãchi, rü yexgumatama írüda ga ngîmax. ²⁶ Rü guxüwama ga yema naãnewa, rü duüxügü nüxü nixuchigagü ga yema Ngechuchu üxü.

Ngechuchu naxcèx nayataanexêë ga taxre ga yatü ga ingexetüxü

²⁷ Rü yexguma yéma ínaxüüxgu ga Ngechuchu, rü taxre ga ngexetüxü rü nawe nangëgü. Rü tagaãcü ñanagürügü: —Pa Ngechuchux, Pa Dabítanüxüx, ¡cuxü tangechaütümügü! — ñanagürügü. ²⁸ Rü yexguma Ngechuchu guma ï ga nagu napexünegu naxücuxgu, rü yema taxre

ga ngexetüxü rü naxcèx naxĩ. Rũ Ngechuchu nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Peyaxõgüxü yĩxü na chaporaxü na pexü charümeëxëxüçèx? —ñanagürü. Rũ nümagü nanangãxügü, rü ñanagürügü: —Ngü, Pa Corix, tayaxõgü —ñanagürügü. ²⁹ Rũ yexguma ga Ngechuchu rü naxëtügügu ningõgü, rü ñanagürü nüxü: —¿Cü pexcèx yataane, erü peyaxõgü! —ñanagürü. ³⁰ Rũ naxcèx nitaanegü. Rũ Ngechuchu rü poraãcü nayaxucüxëgü na taxúemaãma nüxü na yaxugüxüçèx ga yema nüxü ngupetüxü. ³¹ Natürü yema taxre rü yexguma yéma ínachoxügu rü guxüwama ga yema naãnewa rü nüxü nixugüeama ga yema Ngechuchu üxü.

Ngechuchu rü naxcèx nayataanexëë ga wüxi ga yatü ga tama idexacü

³² Rũ yexguma yema taxre ga yatü íchoüxguwena, rü ñuxre ga duüxügü rü Ngechuchuxütawa nanagagü ga wüxi ga yatü ga tama idexacü yerü ngoxo nawa nayexma. ³³ Rũ Ngechuchu ínanatëxüchi ga yema ngoxo. Rũ yexgumatama inanaxügü ga na yadexaxü ga guma yatü. Rũ nümagü ga duüxügü rü nabëixãchiãëgü. Rũ ñanagürügü: —Taguma nüxü tatau i nuã tachiüãnewa i tacü i ñaãrüü ixixü —ñanagürügü. ³⁴ Natürü ga Parichëugü rü ñanagürügü: —Ñãã yatü rü ngoxogüarü ãëxgacü i Chatanáãrü poramaã nixĩ i ínawoxüãxü i ngoxogü —ñanagürügü.

Ngechuchuaxü nangechaütümüügü ga duüxügü

³⁵ Rũ yema naãnewa rü guxünema ga ñãnegügu rü ñãnexãcügügu nixügüchigü ga Ngechuchu.

Rü wüxichigü ga ñānewa, rü duüxügüarü ngutaquēxepataüwa ninguxēētaechigü. Rü duüxügümaā nüxü nixuchigü ga ore ga mexü na ñuxācü āēxgacü na yīxü ya Tupana. Rü nanameēxēē ga duüxügü ga idaaweexü. Rü woo nañuxraüxü ga norü daawe nüxü yexmaxü, rü nanameēxēē. ³⁶ Rü yexguma Ngechuchu nüxü dēuxgu ga yema muxüma ga duüxügü ga naxütawa ngugüxü, rü nüxü nangechaütümüügü. Yerü carnerugü ga ngearü dauruüāxürüü nanaxixāchiāēgü, rü tama nataāēgü. ³⁷ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü ga norü ngüexügü: —Aixcüma pemaā nüxü chixu rü nangēxma i muxüchixü i duüxügü i ímemaregüxü na yaxōgüāxü i Tupanaärü ore. Natürü nanoxreēxpüx i Tupanaärü puracütanüxü na namaā nüxü yaxugüxücèx i ngēma ore. ³⁸ Rü ngēmacèx name nixi i duüxügüarü yora ya Tupanana naxcèx peca i perü yumüxēwa na yamugüāxücèx i norü puracütanüxü i orearü uruügü na ngēma duüxügümaā nüxü yaxugüxücèx i norü ore i mexü —ñanagürü ga Ngechuchu.

10

*Ngechuchu nanade ga 12 ga norü ngüexügü na toxnamana namugüāxücèx
(Mr 3.13-19; Lc 6.12-16)*

¹ Rü yexguma ga Ngechuchu, rü yema 12 ga norü ngüexügüçèx naca. Rü nüxna naxāga rü nanaporaexēē na ínawoxüāxücèx ga ngoxogü rü nameēxēēāxücèx ga duüxügü ga idaaweexü ga woo nañuxraüxü ga daawe nüxü yexmaxü. ² Rü

ñaã nixĩ ga naegagü ga yema 12 ga Ngechuchuarü ngúexüğü ga imugüxü. Rū natanüwa rü Chimáũ ga Pedrugu ãegacü nixĩ ga naẽru ixĩxü. Rū to nixĩ ga Pedrueneẽ ga Aũdré. Rū to nixĩ ga Chaũtiágu rü to nixĩ ga Chaũtiágueneẽ ga Cuáũ. Rū yema taxre rü Zebedéu nanegü nixĩgü. ³ Rū togü nixĩ ga Piripi, rü Baturumé, rü Tumachi, rü Mateu ga Dumaãrü ãëxgacüçèx dïëruarü yauxwa puracüchirécü. Rū togü nixĩ ga Chaũtiágu ga Arupéu nane, rü Tadéu. ⁴ Rū to nixĩ ga Chimáũ ga iporaãëcücü. Rū to nixĩ ga Yuda ga Icariúte ga yixcama bexma cúãcü Ngechuchuxü íxuaxüxü.

*Ngechuchu rü norü ngúexüğüxü nimugü na nüxü yanaxugüexüçèx ga norü ore
(Mr 6.7-13; Lc 9.1-6)*

⁵ Rū Ngechuchu nayamugü ga yema 12 ga norü ngúexüğü. Rū nüxna naxãga, rü ñanagürü: —¡Tãũtãma natanüwa pexĩ i ngẽma duũxüğü i tama Yudíugü ixĩgüxü! ¡Rü tãũtãma Chamáriacüãx i duũxüğüarü ñãnegüwa pexĩ! ⁶ —Natürü chanaxwèxe i ngẽma Yudíugü i carnerugürüũ iyarütauxexũtanüwa pexĩ. ⁷ —¡Rü ngema natanüwa nüxü peyarüxu na marü yangaicaxü ya Tupana na norü ãëxgacü yĩxü! ⁸ —¡Rü penameëxëëx i ngẽma duũxüğü i idaaweexü! ¡Rü wena penamaxëxëëx i ngẽma duũxüğü i marü yuexü! ¡Rü penameëxëëx i ngẽma duũxüğü i chaxünemaã idaaweexü! Rū ngẽma duũxüğü i ngoxogü nawa ngëxmagüxü ¡rü nüxü ípenawoxüx! Rū tama name i penaxãtanü ega texéxü perümexëëxgu, erü pema rü pexü nangetanümare i ngẽma pora. ⁹⁻¹⁰ —¡Rü tãũtãma ípingearü dïëruãxgü na perü

tacüçèx petaxegüxüçèx rü bai i perü choca i perü namawaŭ! ;Rü wüxitama i pexchiru ípinge, rü bai i perü chapatu, rü bai ya perü caxüchigüxü ya naixmenèxã ípinge! Rü pemaã nüxü chixu rü wüxi i puracütanüxü rü name nixĩ i ngẽma duüxü i nüxü napuracüüxütawa nachibü. ¹¹ — Rü ngẽxguma wüxi ya ãnewa rü éxna wüxi ya ãnexãcüwa pengugügu i pemax, ;rü naxçèx pedèux i wüxi i duüxü i mecümaxü! ;Rü ngẽmaxütagu perücho ñuxmatáta ipexĩãchi i ngẽma ãnewa! ¹² — Rü ngẽxguma yima ãpatagu pechocugu, rü meã tá nüxü perümoxëgü i ngẽma duüxügü i ngema ngẽxmagüxü rü: “;Tupana pexü rüngüxëëx!” ñaperügügü tá nüxü. ¹³ —Rü ngẽxguma ngẽma duüxügü rü meã pexü nayauxgu rü Tupana tá nüxü narüngüxëë. Natürü ngẽxguma tama meã pexü nayauxgu i napatawa rü ñaperügügü tá nüxü:

“Marü name i toxnamana taxĩ”, ñaperügügü tá. ¹⁴ —Rü ngẽxguma wüxi ya ãwa rü éxna wüxi ya ãnewa duüxügü tama meã pexü yauxgügu rü tama nüxü naxĩnüëchaügu i perü ore, ;rü ípechoxü! Rü ngẽxguma ípechoüxgu, ;rü meã pegü ípepagücutü i perü üxaxücutü, na ngẽmawa nüxü nacüèxgüxüçèx na chixexü na naxügüxü i ngẽma duüxügü! ¹⁵ —Rü aixcüma pemaã nüxü chixu rü ngẽma ngunexü i nagu nagüxü i naãne, rü Chodomacüãx rü Gomoracüãx i duüxügüarü yexera Tupana tá nanapoxcue i ngẽma duüxügü i tama meã pexü yauxgüxü.

Guxchaxügümaã tá pewé ningexütanü i duüxügü

16 —Dücèx, ãücümaxűwa pexű chamugű, ngëxgumarűű i carnerugűxű aigütanűwa imugűxűrűű. ;Rű ngëmacèx penaxwèxe i ãxtapegűrűű pexuãègű, natűrű muxtucugűrűű taxuűma i chixexű pexűgű! ¹⁷ —;Rű pegűna pedaugű! Erű duűxűgű rű tá pexű ínayauxű, rű ãëxgacűgűxűtawa tá pexű nagagű na pexű napoxcuexűcèx. Rű ngutaquèxepataűgűgu tá pexű niçuaixgű. ¹⁸ —Rű chaugagu tá ãëxgacűgű ya tacűgűpèxewa pexű nagagű. Rű ngëmaãcű tá chauchigagu pidexagű napèxewa i ngëma ãëxgacűgű rű napèxewa i ngëma duűxűgű i tama Yudűgű ixűgűxű. ¹⁹ —Natűrű ngëxguma ãëxgacűgűpèxewa pexű nagagűgu na pexű napoxcuexűcèx, ;rű taxucèxtáma pexoegaãègű na tacűmaã tá penangãxűxű rű èxna tacűxű tá namaã na pixuxű! Erű ngëxguma nawa nanguxgu na pidexagűxű, rű Tupanaãè tá pexű nanguxèè na tacűxű tá namaã pixuxű. ²⁰ —Rű tãűtáma pema nixű i pidexagűxű, natűrű Tupanaãè i Üünexű tá nixű i pewa idexaxű. ²¹ —Rű nűgűeneègűwa rű tá nűgű ínaxuaxűgű na ãëxgacűgű yamèxgűxűcèx. Rű ngëxgumarűű tá ta nanatűgű rű naxãcűgűxű ínaxuaxűgű, rű naxãcűgű rű nanatűgűxű tá ínaxuaxűgű na ãëxgacűgű tuxű imèxgűxűcèx. ²² —Rű chaugagu tá guxű i duűxűgű pexchi naxaie. Natűrű yixema aixcűma yaxõõmáxè i chorű ore rű tama choxű ítáxe, rű yixema tá tixű ya nayaxúxe i ngëma maxű i taguma gűxű. ²³ —Rű ngëxguma wuxi ya ãñewa rű duűxűgű pexű daixchaűgu, rű name nixű i pibuxmű ya yima ãñewa, rű náí ya ãñewa pexű. Rű aixcűma pemaã nűxű chixu

rü tãütáma guxũne ya Yudiugüarü ãñewa pengugü naxũpa na chataeguxũ i chomax. ²⁴—Rü taxuũma i wüxi i ngúexũ rü norü ngúexẽẽruũxũ narüyexera. Rü taxuũma i wüxi i coriarü duũxũ rü norü corixũ narüyexera. ²⁵—Rü ngẽma norü ngúexẽẽruũxũ üpetüxürüü tátama nüxũ naxüpetü i ngẽma norü ngúexũ. Rü ngẽma norü corixũ üpetüxürüü tátama nüxũ naxüpetü i ngẽma norü duũxũ. Rü ngẽxguma duũxügü rü ngoxo i Bechebú choxũ nawogüegu, ¿rü ñuxãcü tá pexũ naxu i pemax?

*Name nixĩ na Tupanaxũ pemuũẽxũ
(Lc 12.2-7)*

²⁶—Rü ngẽmacèx ¡tãxũ i nüxũ pemuũẽxũ i ngẽma duũxügü! Erü guxũma i ngẽma cúãcü üxũ rü tá nangoxoma. Rü guxũma i ngẽma ñuxma duũxügücèx ëxüguxũ, rü yixcúra rü tá nüxũ nacuèxgüama. ²⁷—Rü guxũma i ngẽma pemaãĩcatama nüxũ chixuxũ, ¡rü meã duũxügücèx penangoxẽẽx! Rü guxũma i ngẽma bexma pemaã nüxũ chixuxũ, ¡rü tagaãcü guxũ i duũxügümaã nüxũ pixu! ²⁸—¡Rü tãxũ i nüxũ pemuũẽxũ i ngẽma duũxügü i pexũ daixchaũxũ! Erü taxünexũĩcatama nimèxgü. ¡Natürü name nixĩ i nüxũ pemuũẽ ya yima Tupana! Erü nüma nüxũ nangẽxma i pora na napoxcuãxücèx i pexene rü peãẽ rü ta i ngẽma ngoxogüxũ ¡napoxcuexügu. ²⁹—¿Tama ëxna wüxitchinü i dẽrugu namaã petaxe i taxre i werixacügü? Natürü bai i wüxi i ngẽma werixacü rü ñaxtúanegu nangu, ega tama nanaxwèxegu ya Penatü ya Tupana. ³⁰—Rü woo i peyae rü Tupana rü wüxichigü rü nayaxugü, rü nüxũ nacuèx na ñuxre ngẽxmaxũ. ³¹—Rü ngẽmacèx

jtãxũ i pemuũẽxũ! Erũ pema rü muxũma i werixacũgũarũ yexeraxũchi pexũ nangechaũ ya Tupana.

Yíxema duũxũgũpẽxewa tũgũ ixuxe na Ngechuchu ya Cristuarũ duũxũgũ tĩxũ

(Lc 12.8-9)

³² —Rü guxãma ya texé i ñoma i naãnewa i duũxũgũpẽxewa tũgũ ixuxe na chorũ duũxũ tĩxũ, rü choma rü tá ta Chaunatũ ya daxũgucũpẽxewa tũxũ chixu na chorũ duũxũ tĩxũ i tũmax. ³³ — Natürũ texé ya ñoma i naãnewa i duũxũgũpẽxewa tũgũ ixuxe na tama chorũ duũxũ tĩxũ, rü choma rü tá ta Chaunatũ ya daxũgucũpẽxewa tũxũ chixu na tama chorũ duũxũ tĩxũ i tũmax.

Ngechuchugagu nixĩ i yatoyexũ i duũxũgũ

(Lc 12.51-53; 14.26-27)

³⁴ —Rü tama name i nagu perũxĩnũẽ na núma chaxũxũ na guxũ i duũxũgũ rü wũxigu naxĩnũẽxũcèx. Natürũ pemaã nüxũ chixu rü núma chaxũ na chaugagu yatoyexũcèx i duũxũgũ.

³⁵ —Rü nuã chaxũ na wũxi ya yatũ rü tama nanatũmaã wũxigu naxĩnũxũcèx, rü wũxi i paxũ rü tama naẽmaã wũxigu naxĩnũxũcèx, rü wũxi i naneãx rü tama ngĩxẽmaã na wũxigu naxĩnũxũcèx. ³⁶ —Rü ngẽmaãcũ wũxi ya ĩwa, rü nũgũtanũxũmaã tátama naxuwanũãxgũ. ³⁷ —

Rü yíxema texé ya choxũ na tangechaũxũãrũ yexera tũmanatũxũ rü ẽxna tũmaẽxũ ngechaũxẽ, rü taxucürũwama chorũ duũxũ tixĩ. Rũ yíxema texé ya choxũ na tangechaũxũãrũ yexera tũmanexũ rü ẽxna tũmaxãcũxũ ngechaũxẽ, rü taxucürũwama chorũ duũxũ tixĩ. ³⁸ —Rü yíxema tama yaxna

namaã ñnuxê i ngẽma guxchaxũgũ i chaugagu tũmacèx ínguxũ rũ ngẽmaãcũ chowe rũxũxê, rũ taxucürüwama chorü duũxũ tixĩ. ³⁹ —Rũ texé ya tũgũ maxêêchaũxê rũ tá itayarütaxu. Natürü texé ya chauxcèx yuxe rũ tá tanayaxu i maxũ i taguma gũxũ.

Ãmarechiga
(Mr 9.41)

⁴⁰ —Rũ texé ya pexũ yaxúxe rũ choxũ nixĩ i tayaxuxũ. Rũ texé ya choxũ yaxúxe rũ yima núma choxũ mucü ya Chaunatũxũ nixĩ i tayaxuxũ. ⁴¹ —Rũ texé ya wũxi i orearü uruũ i Tupana ngema muxũxũ yaxúxe, rũ ngẽmatama ãmare i wũxi i orearü uruũ yaxuxũraũxũ tátama tayaxu. Rũ texé ya wũxi i yatü i mecümaxũxũ yaxúxe erü namecüma, rũ ngẽmatama ãmare i wũxi i yatü i mecümaxũ yaxuxũraũxũ tátama tayaxu. ⁴² —Rũ texé ya wũxi i pochiyuãcu i dexá i gèuxchiũxũ nüxna ãxê i ngèxürüxũ i chorü buxũgũ i chowe rũxĩxũ, rũ aixcümaxũchi tá tanayaxu i tũmaãrũ ãmare —ñanagürü ga Ngechuchu.

11

Cuáũ ga baiũxêẽruũ nanamu ga ñuxre ga norü duũxũgũ na Ngechuchuxũtawa íyadaugũxũcèx
(Lc 7.18-35)

¹ Rũ yexguma nüxũ nachauxgu ga Ngechuchu ga na yaxucuxêgũãxũ ga yema 12 ga norü ngúexũgũ, rũ inaxũãchi ga yéma na duũxũgũxũ nangúexêẽxũcèx rũ nüxũ yaxúxũcèx ga ore ga mexũ ga guxũne ga ñãnegü ga yema naãnewa yexmagünewa. ²⁻³ Rũ Cuáũ ga baiũxêẽruũ rũ

yexguma poxcupataxüwa nayexmayane, rü nüxü nacuáxchiga ga yema Ngechuchu üxü. Rü yemacèx ga Cuáü rü Ngechuchuxütawa nanamugü ga ñuxre ga norü duüxügü na nüxna yacagüxcèx rü aixcüma Cristu ga ínangüxëégücü yïi, rü éxna to tá yïi ya Cristu. ⁴ Rü Ngechuchu nanangãxü rü ñanagürü nüxü ga yema duüxügü: —¡Pewoegu rü Cuáümaã nüxü peyarüxu i ngëma pematama nüxü pedaugüxü rü nüxü pexĩnüéxü! ⁵ —¡Rü namaã nüxü pixu rü ngëma ngexetügüxü rü marü nidauchigü, rü ngëma ichixeparaxü rü marü inachigü, rü ngëma chaxüneãxgüxü rü marü naxcèx nitaanegü, rü ngëma ngauchixëgüxü rü marü ningoxnamachixëgü, rü ngëma yuexü rü wenaxârü namaxë, rü ngëma ngearü ngëmaxüãxgüxü rü marü namaã nüxü tixu i Tupanaârü ore i mexü! ⁶ Rü tataãe ya yíxema texé ya tama nüxü rüxoxe na choxü tayaxõxü —ñanagürü ga Ngechuchu. ⁷ Rü yexguma nawoeguxgu ga yema Cuáü ga baiüxëëruüârü duüxügü, rü Ngechuchu inanaxügü ga guma Cuáüchiga na yadexaxü. Rü ñanagürü nüxü ga duüxügü: —¿Tacü nixĩ ga pema ípeyadaugüxü ga dauxchitawa ga ngextá taxúema íxãpataxüwa? —¿Éxna wüxi ga ngëxürüüxümare ga yatü ga ñoma dexne ga buanecü yaxĩãxtanücüüxëécürüü ixixü nixĩ ga ípeyadaugüxü? ⁸ —Rü éxna ega tama guma ípeyadaugügu, ¿rü tacü nixĩ ga ípeyadaugüxü? ¿Éxna wüxi ga yatü ga poraãcü nügü ngëxãëxü yïixü ga ípeyadaugüxü? Pema nüxü pecuèx i ngëma poraãcü nügü ngëxãëgüxü rü ãëxgacügü ya tacügüpatawa nangëxmagü. ⁹ —¿Tacü éxna

nixĩ ga ípeyadaugũxũ? ¿Éxna wũxi ga Tupanaãrũ orearũ uruũxũ? Ngẽmáãcũ aixcũma yema nixĩ ga ípeyadaugũxũ. Rũ pemaã nũxũ chixu rũ Cuáũ ya baiũxẽẽruũ rũ tama wũxi i ngẽxũrũũxũmare i Tupanaãrũ orearũ uruũ nixĩ. ¹⁰—Rũ Cuáũchiga nixĩ ga naxũmatũxũ ga yema Tupanaãrũ ore ga ñaxũ:

“Cupẽxegu chayamu i chorũ orearũ ngeruũ na cuxcèx namexẽẽãxũcèx i duũxũgũarũ maxũ”,

ñaxũ. ¹¹—Rũ aixcũma pemaã nũxũ chixu rũ guxũ i duũxũgũtanũwa rũ nataxuma i Tupanaãrũ orearũ uruũ i Cuáũ ya baiũxẽẽruũãrũ yexera ixĩxũ. Natũrũ yĩxema Tupana ãẽxgacũ íxĩxũwa wixwexũchi ùxe, rũ Cuáũãrũ yexera tixĩ. ¹²—Rũ yexguma noxri Cuáũ ya baiũxẽẽruũ inaxũgũgu na nũxũ yaxũxũ i ñuxãcũ Tupana ãẽgacũ ixĩxũwa nangugũxũ i duũxũgũ, rũ nũma ga duũxũgũ rũ norũtama ngũchaxũmaã nawa nangugũchaxũ i ngema nachica. Rũ ñuxma rũ ta ngemagutama narũxĩnũe. ¹³—Rũ guxũma ga Tupanaãrũ orearũ uruũgũarũ orewa, rũ ore ga mugũ ga Moĩché ùmatũxũwa rũ nũxũ nixuchigagũ na ínanguégaxũ ya Cristu na ãẽxgacũ na yĩxũcèx. Rũ yemaãcũ nixĩ ñuxmata ínangu ga Cuáũ. ¹⁴—Rũ ngẽxguma chi peyaxõgũchaũgu i ñaã chorũ ore, rũ pemaã nũxũ chixu rũ Cuáũ ya baiũxẽẽruũ nixĩ ya yima yanguxẽẽcũ ga yema ore ga guma nuxcũmaũcũ ga orearũ uruũ ga Ería ga ípenanguxẽẽcũchiga ùmatũxũ. ¹⁵—Rũ yĩxema ãchixẽgũxe, ¡rũ naga taxĩnũe i ngẽma ore! —ñanagũrũ. ¹⁶ Rũ ñanagũrũ ta ga Ngechuchu: —¿Tacũgu tá chanangu i ñaã duũxũgũ i ñuxma maxẽxũ? Maneca ñaã duũxũgũ rũ taxumaãma

nataãẽgü ngẽxgumarüü i ñuxre i buxügü i nügümaã ãxtüwa rütogüxü, rü íxĩnücèxwèxegüxü, rü tagaãcü namücügüxü ñagüxü:

17 “Marü wowerumaã pexcèx tapaxetagu, natürü tama ípixüãchitanüxü. Rü marü ngechaü i wiyaegu pexcèx tawiyaegü, natürü tama pexauxe”, ñagüxü. Rü ngẽma buxügürüü nixĩ i ñaã duüxügü. 18 —Yerü núma naxü ga Cuáü ga baiüxëeruü rü tama páü nangõx rü tama binu nayaxaxü. Rü yexguma ga nümagü rü: “Nangoxoãx” ñanagürügü nüxü. 19 —Rü ñuxüchi núma chaxü i choma ya Tupana Nane na duüxüxü chiüxü. Rü choma rü õna changõx rü binu chayaxaxü. Rü ngẽxguma i nümagü rü taanüxüchixü rü ngãxwèxexü choxü nawogüe. Rü nüxü nixugüe rü pecaduãxgüxümaã chaxãmücü, rü namaã chaxãmücü i ngẽma duüxügü i Dumaärü ãëxgacücèx dïeru ngĩxü ideetanüxü. Natürü Tupanaärü cuèx rü meãma nangox tümawa ya yixema aixcüma nawe rüxixë —ñanagürü ga Ngechuchu.

*Ñãnegü ga tama Tupanaga ñnüene
(Lc 10.13-15)*

20 Rü yexguma ga Ngechuchu rü inanaxügü ga na yangagüãxü ga yema duüxügü ga guma ããnegücüãx ga ngextá yexeraãcü ínaxüaxüwa ga taxü ga mexügü ga Tupanaärü poramaã naxüxü. Rü poraãcü nayangagü, yerü yema duüxügü rü tama nüxü narüxoe ga norü chixexü. 21 Rü ñanagürü ga Ngechuchu: —Rü wüxi i ngechaü nixĩ i pexcèx, Pa Corachücüãxgü rü Pa Bechaídacüãxgüx, yerü yexguma chi Tïruarü

ĩãnewa rü Chidãũãrũ ĩãnewa chanaxũxgu ga yema mexũgũ ga cuèxruũgũ ga Tupanaãrũ poramaã petanũwa chaxũxũ, rü woo ga na poraãcũ yachixexũ ga yema duũxũgũ rü nuxcũmama chitama nüxũ narũxoe ga yema nacũma ga chixexũ, rü poraãcũxũchi chima nũgũmaã nangechaũgũ rü naxauxe, yerü chi nũgũ nicuèxãchitanũ ga na yapecaduãxgũxũ. ²² — Natürü pemaã nüxũ chixu rü ngẽma ngunexũ i Tupana nagu napoxcuexũ i pecaduãxgũxũ, rü ngẽma ngunexũgu rü Tirucũãxgũ rü Chidãũcũãxgũarũ yexera tá pexũ napoxcue i pemax, Pa Corachĩũcũãxgũ rü Bechaĩdacũãxgũx. ²³ —Rü pemax, Pa Capernáũcũãxgũ i Duũxũgũx, ¿rũ pema nagu perũxĩnũẽgu rü daxũguxũ i naãnewa tá ipexĩxũ? Pemaã nüxũ chixu rü naãnetũũwa i ngextá Tupana Chatanáxũ ípoxcuxũwa tá nixĩ i pewogũxũ. Rü yexguma chi Chodomaãrũ ĩãnewa chanaxũxgu ga yema mexũgũ ga cuèxruũgũ ga Tupanaãrũ poramaã petanũwa chaxũxũ, rü guma ĩãne ga nuxcũma norü pecadugagu iyarũxoxũne rü ñuxma rü chi nangẽxma. ²⁴ — Natürü pemaã nüxũ chixu rü ngẽma ngunexũ i Tupana nagu napoxcuexũ i pecaduãxgũxũ, rü ngẽma ngunexũgu rü Chodomacũãxgũarũ yexera tá pexũ napoxcue i pemax, Pa Capernáũcũãxgũx —ñanagürü.

*Chauxcèx pexĩ na chauxũtagu perüngũẽxũcèx
(Lc 10.21-22)*

²⁵ Rü yexguma rü ñaãcũ nayumũxẽ ga Ngechuchu, rü ñanagürü: —Pa Chaunatũ ya Daxũguxũ i Naãne rü Ñoma i Naãneãrũ Yorax,

cuxŭ chicuèxüŭ, erü ñaã chorü ngúexŭgüxŭ nüxŭ cucuèxëẽ i ñaã ore i naxchaxwa iquicúxŭ i duŭxŭgü i ñoma i naãnewa nüxŭ cuèxüchigüxŭ. ²⁶ —Rü moxë cuxna chaxã, Pa Chaunatüx, erü cuma cunaxwèxe na ngẽmaãcü cunaxüxŭ — ñanagürü. ²⁷ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Chaunatü choxna nanaxã i guxŭma i tacü i ngẽxmaxŭ. Rü Chaunatüxicatama choxŭ nacuèx na texé chíxŭ i choma i Nane. Rü tama guxŭma i duŭxŭgü aixcüma nüxŭ nacuèx na texé yïxŭ ya Chaunatü. Rü choma ya Nane, rü ngẽma duŭxŭgü i Chaunatüxŭ nüxŭ chadauxëẽchaŭxŭxŭicatama nixŭ i aixcüma nüxŭ cuèxgüxŭ na texé yïxŭ ya Chaunatü. ²⁸ —¡Rü nuã chauxŭtawa pexŭ i guxãma i pema ya ipaexe nagagu i perü chixexŭgü rü perü İxãchiãëgü! Rü choma rü tá pexna chanayaxu i pexweta na iperüngŭëxŭcèx. ²⁹ — ¡Rü ñuxŭchi penayaxu i chorü ucuxëgü rü naxcèx pedauxŭtaegü i chaucüma! Erü choma rü yaxna pemaã chaxŭnŭ rü taguma chaugŭ chicuèxüxŭ. Rü ngemaãcü tá nüxŭ ipeyangau i ngema taãe i aixcüma ixŭxŭ. ³⁰ —Erü ngẽma pexŭ chamuxŭ rü natauxcha na naga pexŭnŭëxŭ. Rü ngẽma pexŭ chanaxwaexŭ rü tama naguxcha na penaxüxŭ —ñanagürü ga Ngechuchu.

12

Ngechuchuarü ngúexŭgü rü trigu nicãŭëtanü ga ngüchigaarü ngunexŭgu

(Mr 2.23-28; Lc 6.1-5)

¹ Rü wüxi ga ngüxchigaarü ngunexŭgu rü Ngechuchu rü norü ngúexŭgümaã trigunecügu nixŭ. Rü natayae ga norü ngúexŭgü, rü yemacèx

inaxĩãcũma yoxocũne triguta nicãũẽtanũ, rũ inayangõẽtanũ. ² Rũ yexguma yemaxũ nadaugũgu ga Parichẽgũ rũ ñanagũrũgũ Ngechuchuxũ: —Dũcẽx i curũ ngũexũgũ rũ chixexũ naxũe. Erũ ngũxchigaarũ ngunexũgu napuracũe, rũ nachuxu nixĩ i ngẽma —ñanagũrũgũ. ³ Rũ Ngechuchu nanangãxũ, rũ ñanagũrũ: —¿Taguma ẽxna poperawa nũxũ pedau ga tacũ na naxũxũ ga nuxcũmaũcũ ga aẽxgacũ ga Dabĩ ga yexguma nataiyẽxgu ga nũma rũ natanũxũgũ? ⁴ —Rũ Tupanapatagu naxũcu rũ nanangõx ga yema pãũ ga üunexũ ga Dabĩcẽx rũ natanũxũgũcẽx chuxuxũ ga na nangõxgũãxũ. Yerũ paigũcẽxĩcatama nixĩ ga yema pãũ. ⁵ —Rũ pemax, Pa Parichẽgũx ¿taguma ẽxna nawa pengũe ga yema ore ga mugũpanegu Moĩchẽ umatũxũ ga ñaxũ rũ marũ name i paigũ rũ ngũxchigaarũ ngunexũgu napuracũe i tupauca ya taxũnewa? Rũ ngẽma rũ tama wũxi i pecadu nixĩ naxcẽx i ngẽma paigũ. ⁶ —Natũrũ pemaã nũxũ chixu rũ nuã petanũwa nangẽxma i wũxi i duũxũ i tupauca ya taxũneãrũ yexera ixĩxũ i Tupanapẽxewa. ⁷ —Natũrũ pema rũ tama nũxũ pecuẽx i ñuxũ ñaxũchiga nixĩ i ngẽma Tupanaãrũ ore i umatũxũ i ñaxũ: “Choma rũ tama chanaxwẽxe i chauxcẽx peyamẽx i carnerugũ, natũrũ chanaxwẽxe i togũ pexũ nangechaũtũmũũgũ”, ñaxũ. Rũ ngẽxguma chi meã nũxũ pecuẽxgũgu i ngẽma ore, rũ tãũ chima chixri nachiga pidexagũ i ñaã chorũ ngũexũgũ i taxuũma i chixexũ ügũxũ i Tupanapẽxewa. ⁸ —Rũ choma i Tupana Nane na duũxũxũ chiĩxũ, rũ aixcũma ngũxchigaarũ yora chixĩ —ñanagũrũ ga Ngechuchu.

Wüxi ga yatü ga yumécüchiga
(Mr 3.1-6; Lc 6.6-11)

⁹ Rû yexguma yema nachicawa ínaxũũxgu ga Ngechuchu, rû guma ããneãrû ngutaquëxepataũgu naxücu. ¹⁰ Rû yéma nayexma ga wüxi ga yatü ga norü wüxichacüüwa yumécü. Rû nümagü ga Parichéugü rû naxcèx nadaugü ga ñuxãcü norü ãëxgacügüxütawa Ngechuchuxü na ínaxuaxügüxü. Rû yemacèx Ngechuchuna nacagüe, rû ñanagürügü: —¿Namexü yïixü na texé naxcèx yataanexëëxü i wüxi i ðaawexü i ngüxchigaarü ngunexügu? —ñanagürügü. ¹¹ Rû Ngechuchu nanangãxü, rû ñanagürü: — ¿Texé i petanüwa rû ngëxguma chi ngüxchigaarü ngunexügu wüxi i perü carneru puchugu nguxgu, rû taux éxna i ngëxgumatama ípeyadaugüxü rû ípenatúãchixü woo ngüxchigaarü ngunexü yixĩgu? ¹² —Natürü Tupanapëxewa rû wüxi i duũxü rû poraãcüxüchima wüxi i carneruarü yexera nixĩ. Rû ngëmacèx name nixĩ i mexü taxü i woo ngüxchigaarü ngunexü yixĩgu —ñanagürü. ¹³ Rû ñuxüchi ga Ngechuchu rû ñanagürü nüxü ga guma yatü ga yumécü: —¡lyarüwëxãchimëxë! —ñanagürü. Rû guma yatü rû inayarüwëxãchimëxë, rû yexgumatama narümemëx, rû naĩ ga naxmëx ga mexünerüü nixĩ. ¹⁴ Rû yexguma yemaxü nadaugügu ga Parichéugü, rû ínachoxü ga yéma. Rû inanaxügüe na naxcèx nadaugüxü ga ñuxãcü tá na Ngechuchuxü yamëxgüxü.

Nuxcümaũxü ga ore ga Ngechuchuchiga

¹⁵ Rû yexguma Ngechuchu nüxü cuáchigagu na Parichéugü na yamëxgüchaũxü, rû ínaxüxü ga

guma ñãnewa. Rũ muxũma ga duũxũgũ rũ nawe narũxĩ. Rũ nũma ga Ngechuchu rũ nanameẽxẽẽ ga guxũma ga yema duũxũgũ ga idaaweexũ. ¹⁶ Rũ duũxũgũna naxãga na tama nũxũ yaxugũexũcèx na texe na yĩxũ ga nũmax. ¹⁷ Rũ yemaãcũ nanaxũ ga Ngechuchu na yanguxẽẽãxũcèx ga yema ore ga nuxcũmaũcũ ga Tupanaãrũ orearũ uruũ ga Ichaxía nũxũ ixuxũ ga ñaxũ:

¹⁸ “Daa nixĩ ya chorũ duũ ya chomatama nũxũ chaxunetacũ rũ nũxũ changechaũcũ rũ namaã chataãxũchicũ. Rũ Chauãẽ i Ûnexeũ rũ nũxna tá chanamu. Rũ nũma tá guxũ i duũxũgũ i tama Yudĩugũ ixĩgũxũmaã nũxũ nixu i ore i mexũ i aixcũma ixĩxũ. ¹⁹ Rũ tagutáma ngextá texémaã niporagacũ rũ taxúemaãtáma ngextá nipura. Rũ tagutáma texé ñãneãrũ ítamũgũwa nũxũ taxĩnũ na natagaxũ. ²⁰ Rũ nũma rũ tãũtáma nanadai i ngẽma duũxũgũ i norũ õwa turaexũ, rũ tãũtáma inayanaxoxẽẽ i ngẽma duũxũgũ i írarũwatama yaxõgũxũ. Rũ ngẽmaãcũ tá nixĩ ñuxmatáta guxũ i naãnewa nangu i ngẽma norũ ore i aixcũma ixĩxũ. ²¹ Rũ guxũ i duũxũgũ i tama Yudĩugũ ixĩgũxũ rũ tá naxcèx naxĩ na ngẽmaãcũ naxũtawa nayauxgũãxũcèx i norũ maxũ i taguma gũxũ”,

ñanagũrũ ga Ichaxía.

*Parichégũ rũ Ngechuchuxũ nixugũe na ngoxoarũ poramaã napuracũxũ
(Mr 3.20-30; Lc 11.14-23, 12.10)*

22 Rū Ngechuchuxütawa nanagagü ga wüxi ga yatü ga ngoxoãcü ga ngexetücü rü tama idexacü. Rū Ngechuchu nanamexëë. Rū guma yatü rü yexgumatama nidauchi rü nidexa.

23 Rū guxüma ga duüxügü rü nabëixâchiãëgü ga yexguma yemaxü nadaugügu. Rū ñanagürügü: —¿Taux ëxna daa yïxü ya Dabí nane ya Cristu? —ñanagürügü.

24 Natürü yexguma yemaxü naxïnüëgu ga Parichéugü, rü ñanagürügü: —Ñãã yatü i Ngechuchu, rü ngoxogünatü i Bechebúarü poramaã nixĩ i ínawoxüãxü i ngoxogü —ñanagürügü.

25 Natürü nüma ga Ngechuchu rü nüxü nacuëxama ga tacügu na naxïnüëxü. Rū yemacëx ñanagürü nüxü: —Ngëxguma chi wüxi i nachüãnecüãx i duüxügü nügü itoyegu rü nügütanüwa chitama nügü nadaixgu, rü nügü chitama naguxëë. Rū ngëxguma chi wüxi ya íãnecüãx rü ëxna wüxi ya ícüãx nügümaã nuëëchagu rü nügü nadaixgu, rü nügü chitama naguxëë.

26 —Rü ngëxguma chi Bechebú nügütama ítëxüchigu rü nügütama yamëxgu, ¿rü ñuxãcü chi ãëxgacüecha yïxü?

27 —Rü pemax, Pa Parichéugüx, rü choxü pixuxgu rü Bechebúarü poramaã íchanawoxü i ngoxogü. Natürü ngëxguma chi Bechebúarü poramaã íchanawoxüxgu i ngoxogü, ¿rü texéarü poramaã nixĩ i perü ngüexügü rü ínawoxüãxü i ngoxogü? Rü dücax, rü ngëma perü ngüexügütama nixĩ i pexcëx nangoxëëxü na ípetüexü.

28 —Natürü pemaã nüxü chixu rü aixcüma Tupanaãë i Üünexüãrü poramaã nixĩ i íchanawoxüxü i ngoxogü. Rü ngëmawa pexü nüxü chacuëëë na marü núma petanüwa nanguxü

ya Tupana, na perü ãëxgacü yĩxüçèx. ²⁹ — ¿Rü ñuxãcü texé wüxi ya yatü ya poracüpatagu taxücu na tanapuxüxüçèx i norü ngẽmaxügü, ega tama tayanëixiragu i noxrix? Rü ngẽxguma tayanëixiraguxicatama nixĩ i nüxna tanapuxüxü i norü ngẽmaxügü ya yima yatü ya poracü. ³⁰ —Rü yixema tama choxü ngechaüxẽ rü chauxchi taxai. Rü yixema tama choxü rüngüxẽexẽ na Tupanacèx tananutaquẽxexü i duüxügü rü chauxchawa tanangianexẽ. ³¹ —Rü ngẽmacèx pemaã nüxü chixu rü Tupana tá nüxü nüxü nangechaü i guxüma i pecadugü i duüxügü ügüxü rü guxüma i norü dexagü i chixexü. Natürü yixema Tupanaãe i Üünexümaã tacü ixugüxe, rü Tupana rü tagutáma tüxü nüxü nangechaü i ngẽma chixexü. ³² —Rü guxãma ya texé ya tacü chomaã ixugüxe rü Tupana tá tüxü nüxü nangechaü i ngẽma. Natürü texé ya Tupanaãe i Üünexümaã tacü ixugüxe, rü Tupana rü tagutáma tüxü nüxü nangechaü i ngẽma, rü bai i ñoma i nañewa, rü bai i daxügüxü i nañewa.

Wüxi i nanetü rü norü owa nixĩ i nüxü icuáxü na tacü rü nanetü yüxü

(Lc 6.43-45)

³³ —Rü ngẽxguma wüxi i nanetü rü namexgu, rü norü o rü ta name. Natürü ngẽxguma wüxi i nanetü rü nachixëxgu, rü norü o rü ta nachixe. Rü wüxi i nanetü rü norü owa nixĩ i nüxü icuáxü ngoxi name rü éxna tama. ³⁴ —Pa Áxtapearü Duüxügüx, ¿ñuxãcü i mexü i orexü pixuxü ega pematama rü pichixecümagu? Erü ngẽma ore i peëxmaã nüxü pixuxü rü peãewa nixĩ i ne naxüxü. ³⁵ —Wüxi ya mecü ya yatü rü mexü i orexü nixu,

erü naãewa rü aixcüma mexügu narüxĩnũ. Natürü wüxi i yatü i chixecümaxü rü chixexü i orexü nixu, erü naãewa rü chixexügu narüxĩnũ. ³⁶ — Rũ choma pemaã nüxü chixu rü ngẽma ngunexü i nagu nagúxü i naãne, rü Tupana rü tá nüxna naca i guxü i duüxügü naxcèx i guxüma i ore i chixexü i nüxü yaxuxü i ñoma i naãnewa. ³⁷ —Erü ngẽma curü dexagüwa rü Tupana tá cuyü nangugü, rü tá cumaã nüxü nixu ngoxita cume i napèxewa rü èxna tama —ñanagürü ga Ngechuchu.

Duüxügü ga tama yaxõgüchaüxü rü naxcèx ínacagü ga to ga cuèxruü ga Tupanaãrü poramaã üxü (Mr 8.12; Lc 11.29-32)

³⁸ Rũ yexguma rü ñuxre ga Parichéugü rü Yudíugüarü ngúexëëruügü ga ore ga mugüwa nguxëëtaegüxü rü ñanagürügü Ngechuchuxü: — Pa Ngúexëëruüx, cuyü tadauxchaü na cunaxüxü i wüxi i cuèxruü i mexü i Tupanaãrü poramaã cuyüxü —ñanagürügü. ³⁹ Rũ Ngechuchu nanangãxü, rü ñanagürü: —Ñã duüxügü i chixecümagüxü rü tama yaxõgüxü rü naxcèx ínacagü i wüxi i cuèxruü i mexü i Tupanaãrü poramaã üxü. Natürü yema cuèxruü ga nuxcümaücü ga Tupanaãrü orearü uruü ga Yonáxü ngupetüxüxüxĩca tátama nadaugü. Rũ taxuütáma i to i cuèxruü nüxü tadauxëë i ñã duüxügü. ⁴⁰ —Rũ yexgumarüü ga Yoná ga tomaëxpüx ga ngunexü rü tomaëxpüx ga chütaxü choxni ga taxü ga bayenaãnúwa na nayexmaxü rü wenaxãrü na nangóxü, rü ngëxgumarüü tá ta nixĩ i choma i tomaëxpüx i ngunexü rü tomaëxpüx i chütaxü i chatáxüwa changëxmaxü.

Natürü wena táxarü changox. ⁴¹ —Rü ngëxguma naãneärü guxgu rü Tupana rü ñaã duũxügüna nacaxgu i norü pecaduchiga, rü nuxcümaũgüxũ ga Nínibecũãx ga duũxügü rü tá inachigü. Rü Tupanapëxewa tá ínanaxuaxügü i ñaã duũxügü i ñuxma maxëxũ. Yerü nümagü ga Nínibecũãx rü nüxũ narüxoe ga nacümagü ga chixexũ ga yexguma Yoná namaã nüxũ ixuxgu ga Tupanaärü ore. Natürü ñuxma nuã petanüwa nangëxma i wüxi i Yonáärü yexera ixĩxũ. ⁴² —Rü ngëxguma naãneärü guxgu rü Tupana rü ñaã duũxügüna nacaxgu i norü pecaduchiga, rü ngĩma ga nuxcümaũcü ga Chabaaneärü ãëxgacü rü tá iichi. Rü tá ínaxuaxũ i ñaã duũxügü i ñuxma maxëxũ. Yerü ngĩma rü yaxũwaxüchi ne ixü na ãëxgacü ga Charumóũxũ naxĩnũxücèx ga ñuxãcü poraãcü nüxũ na nacuèxüchixũ. Natürü ñuxma nuã petanüwa nangëxma i wüxi i Charumóũãrü yexera ixĩxũ.

ngoxo i taeguxüchiga
(Lc 11.24-26)

⁴³⁻⁴⁴ —Rü ngëxguma wüxi i ngoxo rü wüxi ya yatüwa ínaxũxgu, rü dauxchitawa i ngextá taxúema íxãpataxüwa rü nu ne nanaxümare. Rü naxcèx nadau na ngexta na nangüxücèx. Rü ngëxguma taxuxguma nüxũ iyangauxgu na ngexta nangüegaxũ, rü nagu narüxĩnü na wena nataeguxũ naxcèx ya yima yatü ga noxri nawa ínaxüxüchirécü. Rü ngëxguma nataegugu, rü nüxũ inayangau ya yima yatü na wüxi ya ï ya ngëãcüne rü mexëene rü meã nabixichinerüü na yĩxũ. ⁴⁵ —Rü ngëma ngoxo rü ínixũ rü naxcèx nayadau

i to i 7 i ngoxogü i norü yexera i chixexü. Rü guxüma i ngëma rü yima yatügu nayachocu, rü ngëxma naxâchiügü. Rü ngëxguma ya yima yatü rü noxriarü yexera nachixe. Rü ngëxgumarüü tá ta nüxü naxüpetü i ñaã duüxügü i chixecümagüxü —ñanagürü ga Ngechuchu.

*Ngechuchuarü mamá rü naëneëgüchiga
(Mr 3.31-35; Lc 8.19-21)*

⁴⁶ Rü yexguma duüxügümaã íyadexayane ga Ngechuchu, rü yéma tangu ga naë rü naëneëgü. Rü ñpataarü düxétügu tarücho, rü Ngechuchumaã tidexagüchaü. ⁴⁷ Rü wüxi ga duüxü Ngechuchumaã nüxü nixu, rü ñanagürü: —Yéa düxétüwa tangëxma ya cue rü cueneëgü, rü cumaã tidexagüchaü —ñanagürü nüxü. ⁴⁸ Natürü Ngechuchu nanangäxü ga yema duüxü ga namaã nüxü ixuxü ga yema ore, rü ñanagürü nüxü: —¿Texé tixí ya chaue? ¿Rü texégü tixí ya chaueneëgü? —ñanagürü. ⁴⁹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü norü ngúexügüxü naxuneta, rü ñanagürü: —Dücèx, daxe tixí ya chaue, rü daagü nixí ya chaueneëgü. ⁵⁰ —Erü guxäma ya texé ya naxúxe i Chaunatü ya daxügücüarü ngúchaü, rü yíxema tixí ya chaueneë rü chaueyèx rü chaue —ñanagürü ga Ngechuchu.

13

*Ore ga toecügu ixuxü
(Mr 4.1-9; Lc 8.4-8)*

¹ Rü yematama ngunexügu ga Ngechuchu rü ínaxüxü nawa ga guma ñ ga nagu napexüne. Rü naxtaxaãnacüwa nayarüto. ² Rü muxüma

ga duũxũgũ rü yéma naxcèx nangutaquẽxegũ. Rũ yemacèx dũxwa wũxi ga nguegu nixũe ga Ngechuchu, rü guma nguewa narũto. Rũ guxũma ga duũxũgũ rü yexma naxnecũtẽxegu nachigũ. ³ Rũ yexguma ga Ngechuchu rü muxũma ga ore ga cuèxruũwa nanangúexẽẽ ga duũxũgũ. Rũ norũ nguxẽẽtaewa rü ñanagũrũ: —Rũ wũxi ga yatũ ga toecũ rü trigumaã nanagũane. ⁴ —Rũ yexguma trigumaã nagũaneãgu, rü ñuxre ga guma trigu rü namacũwagu nayi. Rũ ínangugũ ga werigũ, rü nanawecu. ⁵ —Rũ náigũ ga trigu rü nutatanũgu nayi ga ngextá ínachixcaxũwa ga waixũmũ. Rũ paxa narũxũgũ ga guma trigu, yerũ ga waixũmũ rü tama nayaxcũ. ⁶ —Rũ yexguma nangunagũgu ga üèxcũ, rü narũngẽxgũ ga guma trigu. Rũ nayue yerũ tama poraãcũ nixãmèxã. ⁷ —Rũ náigũ ga trigu rü tuxunecũgu nayi. Rũ yexguma nayaegu ga tuxugũ, rü guma triguxũ inawocu, rü nanadai. ⁸ —Natũrũ náigũ ga trigu rü mexũ ga waixũmũgu nayi. Rũ yexguma nayaegu rü muxũma ga trigu nawa ínanguxuchi. Rũ nümaxũ rü wũxireewa rü 100 pũxũ ínanguxuchi ga norũ o, rü náĩreegũwa rü 60, rü náĩreegũwa rü 30. ⁹ —Rũ yíxema ãchixẽgũxe, jrũ nagu tarũxĩnũẽ i ngẽma ore! —ñanagũrũ.

*Tacücèx nixĩ ga yema ore ga cuèxruũgũgu ixuxũ
(Mr 4.10-12; Lc 8.9-10)*

¹⁰ Rũ yexguma ga norũ ngúexũgũ rü Ngechuchucèx naxĩ, rü nüxna nacagũe, rü ñanagũrũgũ: —Pa Corix, ¿Tũxcũũ i cuèxruũgũgu cuyaxuãcũma cunangúexẽẽxũ i ñaã duũxũgũ? —ñanagũrũgũ. ¹¹ Rũ Ngechuchu nanangãxũ, rü ñanagũrũ nüxũ: —Tupana rü pexũxĩcatama nüxũ

nacuèxëë i ngëma êxüguxŭ na ñuxãcü âêxgacü yîixŭ i nümax. Natürü nüma i togü i duïxügü rü tama nüxŭ nüxŭ nacuèxëë i ngëma. ¹² — Rü texé ya aixcüma naga ñnuxê i chorü ore, rü Tupana rü yexeraãcü tá tüxŭ nüxŭ nacuèxëë. Rü ngëmaãcü tá tüxŭ nangëxma i taxŭ i cuèx. Natürü texé ya tama naga ñnuxê i ñaã ore rü Tupana tá tüxna nanayaxu i ngëma íraxŭ i cuèx i tüxŭ ngëxmachiréxŭ. ¹³ —Rü ngëmacèx nixŭ i ore i cuèxruümaã chanangúexëëxŭ i ngëma duïxügü. Erü nümagü rü woo nüxŭ nadaugügu, rü ñoma tama nüxŭ nadaugüxŭrüü nixŭgü. Rü woo nüxŭ naxñnüëgu, rü ñoma tama nüxŭ naxñnüëxŭrüü nixŭgü. Rü tama nüxŭ nacuèxgüéga. ¹⁴ —Rü aixcüma ngëma duïxügüchiga nixŭ ga yema Tupanaärü ore ga nuxcümaücü ga norü orearü uruŭ ga Ichaxía nüxŭ ixuxŭ ga ñaxŭ:

“Rü ngëma duïxügü rü tá aixcüma nüxŭ naxñnüë, natürü tãütáma nüxŭ nacuèxgüéga i tacüchiga na yîixŭ i ngëma nüxŭ naxñnüëxŭ. Rü aixcüma tá nüxŭ nadaugü, natürü tãütáma nüxŭ nacuèxgü na tacüchiga yîixŭ i ngëma nüxŭ nadaugüxŭ. ¹⁵ Erü ngëma duïxügü rü tãütáma nüxŭ nacuèxgüchaŭ i chorü ore, rü naxchaxwa tá nügü narütütamachixëgü rü tá naxchaxwa napexetügü. Rü ngëmaãcü tá nanaxügü na tama nüxŭ nadaugüxücèx i ngëma mexŭ i naxcèx chaxüxŭ, rü tama nüxŭ naxñnüëxücèx i chorü ore, rü tama nüxŭ nacuèxgüxücèx na ñuxãcü choma chanaxwèxexüãcüma na namaxëxŭ, rü tama chauxcèx nadaugüxücèx na

chanamaxẽxẽxũcèx”,
 ñanagürü. ¹⁶ Rũ ñanagürü ta ga Ngechuchu: —
 Natürü pemax, Pa Chorü Ngúexũgũx, rü petaãẽgü
 erü pexetügümaãtama nüxũ pedaugü i ngẽma
 chaxũxũ rü pexmachixẽmaãtama nüxũ pexĩnüẽ i
 chorü ore. ¹⁷ —Rũ aixcũma pemaã nüxũ chixu
 rü muxũchixũ ga nuxcũmaũgũxũ ga Tupanaãrũ
 orearũ uruũgü rü muxũchixũ ga duũxũgü ga
 imecũmaxũ, rü nüxũ nadaugũchaũ i ngẽma ñuxma
 chauxõtawa nüxũ pedaugũxũ. Natürü tama nüxũ
 nadaugü. Rũ nüxũ naxĩnüẽchaũ i ngẽma ore
 i ñuxma chauxõtawa nüxũ pexĩnüẽxũ. Natürü
 tama nüxũ naxĩnüẽ —ñanagürü.

*Ngechuchu rü meã nanangoxẽẽ ga yema ore ga
 toecũchigagu yaxuxũ*

(Mr 4.13-20; Lc 8.11-15)

¹⁸ Rũ ñanagürü ta ga Ngechuchu: —jDücèx,
 iperũxĩnüẽ na ñuxũ ñaxũchiga yiĩxũ i ngẽma ore
 i cuèxruũ i toecũchiga! ¹⁹ —Rũ guma trigu ga
 namagu yixũnerũ tixĩgü ya yixema nüxũ ñnüẽxẽ
 i ore i mexũ na ñuxãcü ãẽxgacü yiĩxũ ya Tu-
 pana natürü tama nüxũ cuèxgũxe i ñuxũ ñaxũchiga
 na yiĩxũ i ngẽma ore. Rũ tümãxõtawa nangu i
 Chataná, rü tüxũ nüxũ inayarũngũmaẽxẽẽ i ngẽma
 ore i tümãẽwa ngẽxmachiréxũ. ²⁰ —Rũ guma trigu
 ga nutatanũgu yixũnerũ nixĩ i ngẽma duũxũgü
 i nüxũ ñnüẽxũ i Tupanaãrũ ore rü taãẽãcũma
 nayauxgũxũ. ²¹ —Natürü ngẽma na tama aixcũma
 nagu naxĩnüẽxũ i ngẽma ore, rü paxaãchitama
 nayaxõgü, rü yixcũra ngẽxguma ngẽma oregagu
 guxchaxũgü nüxũ üpetũgu rü õxna duũxũgü nax-
 chi aiegu, rü ínanatèxgü i ngẽma ore. ²² —

Rü guma trigu ga tuxunecügu yixünerüü nixĩ i ngẽma duũxügü i Tupanaãrũ orexü ñnüëxü rü yaxõgüxü. Natürü ñoma i naãneãrũ ngẽmaxügücèx oegaãëgüxü, rü ngẽmaguama rüxĩnüëxü, rü düxwa nüxü inayarüngümaë i ngẽma ore. Rü guxüma i ngẽma rü Tupanaãrũ orexü nüxü narüxoxëë na tama aixcüma meã Tupanawe naxĩxücèx i ngẽma duũxügü. ²³ —Natürü guma trigu ga mexü ga waixüümügu yixünerüü nixĩ i ngẽma duũxügü i nüxü ñnüëxü i Tupanaãrũ ore, rü nüxü cuëxgüxü i tacüchiga na yĩxü, rü naga ñnüëxü rü meã naxcèx maxëxü. Rü tümáxë rü guma trigu ga 100 püxü nawa ínguxuchinerüü tixĩ. Rü tümáxë rü guma 60 püxü nawa ínguxuchinerüü tixĩ. Rü tümáxë rü guma 30 püxü nawa ínguxuchinerüü tixĩ —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ore ga chixexü ga natüane ga trigutanügu toxüchigagu ixuxü

²⁴ Rü Ngechuchu rü to ga ore ga cuëxruüxü duũxügümaã nixu, rü ñanagürü: —Rü nüma ya Tupana rü ñoma wüxi ga yatü ga mexüne ga triguchire naãnegu tocürüü tá nanaxü. ²⁵ —Rü guma yatü rü yexguma ínapeyane rü wüxi ga norü uwanü ga naxchi aixü rü yéma naxü. Rü naëchita yexma trigunecügu nayatogü ga chixexü ga natüane. Rü ñuxüchi ínixü. ²⁶ —Rü yexguma naxügügu ga trigu rü nayaegu rü yexwacèx yaxoxgu, rü yema natüane rü ta nangox. ²⁷ —Rü yexguma ga yema yatüarü duũxügü, rü namaã nüxü nayarüxügü, rü ñanagürügü:

“Pa Corix, cuma rü cuanegu rü triguxicachirëx ngëxma cuto. ¿Natürü ñuxãcü i ñuxma rü chixexü

i natüane rü ta ngema naxügüxü?” ñanagürügü.
²⁸ —Rü yexguma ga yema naãneãrü yora, rü ñanagürü nüxü:

“Maneca wüxi i chorü uwanü i chauxchi aixü nixi i ngema ngexü wagüxü” ñanagürü. Rü yexguma ga norü duüxügü rü nüxna nacagü, rü ñanagürügü:

“Pa Corix, ¿cunaxwëxexü na tanabéxü i ngema chixexü i natüane?” ñanagürügü. ²⁹ —Natürü nüma ga norü cori rü ñanagürü nüxü ga yema norü duüxügü:

“¡Nüetama ngema nangëxmagü! Erü ngëxguma chi penabëxgu, rü ngürüãchi trigumaã chi ta penangauxëë na penabéxü. ³⁰ —Rü narümemaë nixi i nüetama ngema nayae ñuxmatáta triguarü buxgüwa nangu. Rü ngëxguma rü ngema tá chana-mugü i chorü puracütanüxü, rü tá nanabëxira i ngema chixexü i natüane. Rü tá ínanagoxücüta, rü ñuxüchi tá ínanagu. Rü ngëmawena tá nayabuxgü i trigu, rü naxchiügu tá choxü namaã nanguxügü” ñanagürü.

Ore ga motachachiregu ixuxü

(Mr 4.30-32; Lc 13.18-19)

³¹ Rü Ngechuchu rü to ga ore ga cuëxruüxü duüxügümaã nixu, rü ñanagürü: —Rü ngema Tupanaarü ore rü yexera nixüchigü. Rü ñoma wüxi ya motachachire ya wüxi ya yatü naãnegu toxünerü nixi. ³² —Rü woo naxíraxüchichirëx ya yima naxchire, natürü ngëxguma naxüxgu rü nayëxgu, rü wüxi i nanetü i taetaxü nixi. Rü ngëmacëx i werigü rü natanüwa naxi, rü ngëxma nayarüxüchiãüügü — ñanagürü.

*Ore ga pãũãrũ puxẽẽruũgu ixuxũ
(Lc 13.20-21)*

³³ Rũ Ngechuchu rũ to ga ore ga cuèxruũxũ duũxũgũmaã nixu, rũ ñanagürü: —Rũ Tupanaarũ ore rũ duũxũgũtanüwa nangu. Rũ nixũchigü rũ nanaxüchicüxü i norü maxü. Rũ ñoma íxraxũ i pãũãrũ puxẽẽruũ i wüxi i nge taxũ i ngĩrũ pãũchara namaã ipuxẽẽxürüxũ nixĩ —ñanagürü ga Ngechuchu.

*Cuèxruũgu ixuxũ ga oremaã nidexa ga
Ngechuchu na yanguxẽẽãxücèx ga Tupanaãrũ ore
(Mr 4.33-34)*

³⁴ Rũ guxũma ga yema ore ga Ngechuchu duũxũgũmaã nüxũ ixuxũ, rũ cuèxruũgu yaxuãcüma namaã nüxũ nixu. Rũ yemaãcüxicatama nixĩ ga namaã nüxũ yaxuxũ.

³⁵ Rũ yemaãcü nanaxü ga Ngechuchu na yanguxẽẽãxücèx ga yema Tupanaãrũ ore ga nuxcümaũcü ga norü orearü uruũ ga Ichaxía ümatüxũ ga ñaxũ:

“Choma rũ cuèxruũgu ixuxũ i oremaã tá duũxũgũmaã chidexa. Rũ tá namaã chanangoxẽẽ i ngẽma cuèx i èxũguxũ ga yexguma noxri naãne ixügügumama íicúxũ”, ñaxũ.

*Ngechuchu nanangoxẽẽ na tacüchiga yĩxũ ga
yema ore ga chixexũ ga natüane ga trigutanügu
toxũchigagu ixuxũ*

³⁶ Rũ Ngechuchu ínayamugü ga duũxũgü, rũ guma ï ga nagu napexünegu naxücu. Rũ norü ngúexũgü rũ yéma naxcèx naxĩ, rũ ñanagürügü nüxũ: —Pa Corix, jtomaã nangoxẽẽ na tacüchiga

yíixǔ i ngēma chixexǔ i natüanegu ixuxǔ i ore! —ñanagürügü. ³⁷ Rǔ yexguma ga Ngechuchu rǔ ñanagürü nüxǔ: —Rǔ yima mexǔ i trigumaã toecü, rǔ nüma nixĩ ya Tupana Nane ya duǔxǔxǔ ixícü. ³⁸ —Rǔ ngēma naãne i nagu natoexǔ, rǔ ñoma i naãne nixĩ. Rǔ ngēma mexǔ i trigu rǔ ngēma nixĩ i duǔxǔgü i Tupanaãrǔ duǔxǔgü ixǔgǔxǔ. Rǔ ngēma chixexǔ i natüane, rǔ ngēma nixĩ i duǔxǔgü i Chatanáãrǔ ixǔgǔxǔ. ³⁹ —Rǔ ngēma norü uwanü i chixexǔ i natüanemaã naēchita naãnegu yatoexǔ, rǔ ngēma nixĩ i Chataná. Rǔ ngēma ngunexǔ i nagu nabuxuxǔ i trigu rǔ naãneãrǔ gǔxchiga nixĩ. Rǔ ngēma puracütanǔxǔ i triguarǔ buxwa puracüexǔ, rǔ Tupanaãrǔ orearǔ ngeruǔgü i daxǔcǔãx nixǔgü. ⁴⁰ —Rǔ ngēxgumarǔǔ i ngēma chixexǔ i natüane rǔ na nabéxǔ rǔ ñǔxǔchi na ínaguxǔ, rǔ ngēxgumarǔǔ tá ta nixĩ i naãneãrǔ gǔxgu. ⁴¹ —Rǔ choma i Tupana Nane na duǔxǔxǔ chíixǔ, rǔ tá chanamu i chorǔ orearǔ ngeruǔgü i daxǔcǔãx na nadeãxǔcèx i ngēma duǔxǔgü i chixexǔ ügǔxǔ rǔ ngēma duǔxǔgü i toguãxǔ chixexǔ ügǔxǔẽxǔ. Rǔ tá ínanawoxǔ. ⁴² —Rǔ tá üxǔxetüwa nayawocu. Rǔ ngēma tá naxauxe rǔ tá nixǔxchapütägü. ⁴³ —Natürǔ guxǔma i ngēma duǔxǔgü i Tupanaga ínüẽxǔ, rǔ tá üèxcürǔǔ inabaixgü i ngextá Tanatü ya Tupana ãẽxgacü íixǔtwa. Rǔ yíxema ãchixǔgǔxe, jrǔ nüxǔ taxǔñüẽ i ngēma ore! —ñanagürü.

Ore ga taxǔ ga dǔeru ga icǔxǔgü ixuxǔ

⁴⁴ Rǔ Ngechuchu rǔ to ga ore ga cuèxruǔxǔ duǔxǔgümaã nixu, rǔ ñanagürü: —Rǔ ngēma na ãẽxgacü yíixǔ ya Tupana rǔ duǔxǔgǔcèx rǔ

namexechi ñoma wüxi i uiru i wüxi i naãnegu icúxürüxü. Rû wüxi ya yatü rû ngëxguma nüxü iyangauxgu i ngëma uiru, rû paxa wena ngëma naãnegu nayacux. Rû taãëácüma namaã nataxe i guxüma i norü ngëmaxügü na naxcèx nataxexücèx i ngëma naãne na noxrü yïxücèx i ngëma uiru — ñanagürü.

Ore ga nuta ga ngèxãëruü ga tatanücügu ixuxü

⁴⁵ Rû ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Rû duüxügü rû ñoma wüxi i taxetanüxü i nutagü ya ngèxãëruücèx dauxürüü nixïgü na poraãcü Tupanaxcèx nadaugüxü na nüma norü ãëxgacü yixïxücèx. ⁴⁶ —Rû ngëma taxetanüxü rû ngëxguma düxwa nüxü iyangauxgu ya wüxi ya nuta ya ngèxãëruü ya guxüârü yexera mexëchicü, rû namaã nataxe i guxüma i norü ngëmaxügü na naxcèx nataxexücèx ya yima nuta ya mexëchicü, na noxrü yïxücèx.

Ore ga püchagu ixuxü

⁴⁷ —Rû ngëma Tupana na ãëxgacü yixïxü rû wüxi i pücha i nagúxüraüxü i choxni namaã iyaxuxüxürüü nixï. ⁴⁸ —Rû ngëxguma naxããcuxgu i ngëma pücha, rû ngëma püchaetanüxü rû naxnecüpechinügu ínanatúãchigü. Rû ngëma narütogü rû nayadexechi i ngëma mexü i choxni, rû pexchigu nananucu. Rû ngëma tama ingõxü i choxni rû ínanawogü. ⁴⁹⁻⁵⁰ —Rû ngëxgumarüü tá nixï i ngëxguma naguxgu i naãne. Erü Tupanaârü orearü ngeruügü i daxüçüãx, rû núma tá naxï. Rû tá nayadexechi i ngëma mexü i duüxügü nüxna i ngëma ichixexü, rû tá üxüxetüwa nayawocu i

ngẽma duũxũgũ i chixexũ. Rũ ngẽma tá naxauxe, rũ tá nixũxchápũtagũ —ñanagũrũ ga Ngechuchu.

Ngexwacaxũgũxũ rũ nuxcũmaũgũxũ i ngẽmaxũgũchiga

⁵¹ Rũ yexguma ga Ngechuchu rũ norũ ngúexũgũna naca, rũ ñanagũrũ: —¿Nũxũ pecuáxũ yĩxũ na tacũchiga yĩxũ i ngẽma pemaã nũxũ chixuxũ? —ñanagũrũ. Rũ nũmagũ nanangãxũgũ rũ ñanagũrũgũ: —Ngẽmáãcũ, Pa Corix, nũxũ tacuèx —ñanagũrũgũ.

⁵² Rũ yexguma ga Ngechuchu rũ ñanagũrũ nũxũ: —Rũ ngẽxguma wũxi i ngúexẽeruũ i ore i mugũwa nguxẽẽtaexũ aixcũma nũxũ cuèxgu na ñuxãcũ ãẽxgacũ yĩxũ ya Tupana, rũ nanaxwèxe na meã nũxũ nacuáxũ i ngẽma nuxcũmaũxũ i Tupanaãrũ ore rũ ñãã ngexwacaxũxũ i chorũ ore rũ ta, ngẽxgumarũũ i wũxi i cori i norũ taxepatawa duũxũgũcèx inawéxũ i norũ ngẽmaxũgũ i ngexwacaxũgũxũ rũ norũ ngẽmaxũgũ i nuxcũmaũgũxũ ta —ñanagũrũ ga Ngechuchu.

*Ngechuchu rũ Nacharétuwa nayexma
(Mr 6.1-6; Lc 4.16-30)*

⁵³ Rũ yexguma Ngechuchu nũxũ rũchauxgu ga yema ore ga cuèxruũgũxũ na yaxuxũ, rũ inaxũãchi ga yéma. ⁵⁴ Rũ guma ñãne ga nawa nayaxũne ga Nacharétuwa naxũ. Rũ guma ñãneãrũ ngutaquẽxepataũgu naxũcu rũ yéma nanangúexẽẽ ga duũxũgũ. Rũ yema duũxũgũ rũ nabèixãchiãẽgũ namaã ga norũ ore. Rũ ñanagũrũgũ: —¿Ngextá nũxũ nacuèx i ngẽma nguxẽẽtae? ¿Rũ ñuxãcũ nũxũ nacuèx na naxũãxũ i ngẽma mexũgũ i taxũgũ i Tupanaãrũ poramaã naxũxũ? ⁵⁵ —¿Taux èxna i

daa yiixũ ya carpinteru ya Yúche nane ya María ngĩne, ya Chaũtiágu rü Yúche rü Chimáũ rü Yuda naẽneẽ ixĩcü? ⁵⁶ —¿Rü taux êxna i naẽyèxgü rü nuxma tatanügu naxãchiũgüxũ? ¿Rü ngẽxguma i ngextá yiixũ i nayauxãxũ i ngẽma nüxũ nacuáxũ? —ñanagürügü. ⁵⁷ Rü yemacèx ga duũxügü rü tama nüxũ inarüxĩnüèchaũ. Natürü Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: —Guxũma i togü i duũxügü rü namaã nataãëgü i wüxi i Tupanaãrü orearü uruũ. Natürü ngẽma orearü uruũchiũãnewatama rü duũxügü rü tama namaã nataãëgü —ñanagürü. ⁵⁸ Rü yema duũxügütanüwa rü tama poraãcü nanaxü ga mexügü ga taxügü ga Tupanaãrü poramaã naxüxũ, yerü tama nüxũ nayaxögüchaũ ga yema duũxügü.

14

Nayu ga Cuáũ ga baiũxëẽruũ (Mr 6.14-29; Lc 9.7-9)

¹ Rü yema ngunexügügu nixĩ ga Gariréaaneãrü ãëxgacü, ga Erode rü Ngechuchuxũ nacuáchigaxũ. ² Rü Erode rü norü duũxügümaã ñanagürü: —Yima nixĩ ya Cuáũ ga baiũxëẽruũ rü marü wena namaxũ. Rü ngẽmacèx nüxũ nangëxma i pora na naxüãxũ i ngẽma mexügü i taxügü i Tupanaãrü poramaã naxüxũ —ñanagürü. ³ Rü yema ñanagürü, yerü nümatama ga Erode rü ũpaacü norü churaragüxũ namu na Cuáũxũ yayauxgüxücèx rü cadenamaã yanëixgüãcüma poxcupataũwa nagagüãxücèx. Rü yemaãcü nanaxü ga Erode, yerü yemaãcü naxcèx íca ga naxmèx ga Erodía ga naẽneẽ ga Piripi naxmèxchirëx ixĩcü. ⁴ Rü

Erode rü Cuáũmaã nanu yerü ga Cuáũ rü ñanagürü nüxũ: —Tama name na cuxumèxmaã cuxãmaxũ —ñanagürü. ⁵ Rü Erode rü Cuáũxũ nimáxchaũ, natürü duũxũgũxũ namuũ yerü guxũma ga duũxũgü rü nagu narüxĩnüë rü aixcũma Tupanaãrũ orearũ uruũ nixĩ ga Cuáũ. ⁶ Natürü yexguma norü taunecũarũ ngunexũwa nanguxgu ga Erode rü wüxi ga peta naxü. Rü yema petawa rü Erodíaxacü rü iyayũxparachigũxũ napèxewa ga yema petatanũxũ. Rü nüma ga ãëxgacü ga Erode rü poraãcü norü me nixĩ ga yema naxüxũ ga naxãcürücü. ⁷ Rü yemacèx ngĩmaã inaxuneta rü ñanagürü ngĩxũ: —¡Choxna naxcèx naca i tacü i cunaxwèxexũ, rü aixcũma tá cuxna chanaxã! —ñanagürü. ⁸ Rü yexguma ga ngĩma rü ngĩëxũtawa ixũ, rü ngĩëna iyaca, rü ngĩgürügü: —Pa Ma, ¿tacü i cunaxwèxexũ na naxcèx íchaçaxũ? —ngĩgürügü. Rü ngĩë ngĩxũ ingãxũ, rü ngĩgürügü: —¡Naxcèx ínaca i Cuáũ ya baiũxëëruũëru! —ngĩgürügü ga ngĩë. Rü yexguma ga yema pacü rü ngĩgürügü nüxũ ga Erode: —Chanaxwèxe i wüxi ya poratugu choxna cunaxã i Cuáũ ya baiũxëëruũëru —ngĩgürügü. ⁹ Rü yexguma ga ãëxgacü ga Erode rü inayarũmaãchi namaã ga yema ore, natürü norü unetacèx rü norü petatanũxücèx rü tama ngĩxũ nawomüxëëchaũ. Rü nanamu ga ñuxre ga norü churaragü na ngĩxna naxãgüãxücèx ga yema naxcèx ínaçaxũ. ¹⁰ Rü yemaãcü poxcupataũwa nanamu na yéma Cuáũxũ yanadaenaãxücèx. ¹¹ Rü yemawena wüxi ga poratugu ngĩxũtawa nanange ga Cuáũëru, rü yema pacüna nayaxã. Rü ngĩma rü ñuxũchi ngĩëna iyaxã. ¹² Rü yexguma ga Cuáũãrũ

ngúexǵü rü yéma naxĩ, rü nayangegü ga naxũne, rü inayatèxǵü. Rü yemawena rü Ngechuchumaã nüxũ nayarüxugüe.

Ngechuchu rü nanachibüexëë ga 5000 ga yatügü (Mr 6.30-44; Lc 9.10-17; Cu 6.1-14)

¹³ Rü yexguma yemaxũ nacuáchigagu ga Ngechuchu, rü nüxĩcatama wüxi ga ngeugu nixüe, rü inaxũxü ga yéma. Rü wüxi ga nachica ga taxúema íxãpataxüwa naxũ. Natürü ga duüxǵü rü nüxũ nacuèxǵüama ga ngextá na naxũxü. Rü inachoxü ga norü ãnegüwa, rü dauxchitagu nawe narüxĩ. ¹⁴ Rü yexguma nguewa inaxüegu ga Ngechuchu rü nüxũ nadau ga yema muxüma ga duüxǵü. Rü nüxũ nangechaütümüǵü. Rü nanameëxëë ga yema duüxǵü ga idaaweexü ga naxcèx yéma nagagüxü. ¹⁵ Rü yexguma marü nachütachaügu rü Ngechuchucèx naxĩ ga norü ngúexǵü, rü ñanagürügü nüxü: —Marü nachütachaü, rü ñuxüchi taxúema nuxma taxãpata i nuã. Rü name nixĩ ícuyamugü i ñaã duüxǵü na ãnexãcügü ya ngaicamana ngëxmagünewa naxĩxüçèx, rü ngema norü õnatèèx yataxegüxüçèx —ñanagürügü. ¹⁶ Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Taxuacüma nawoegu. ¡Rü pematama penachibüexëëx! —ñanagürü. ¹⁷ Rü nümagü nanangãxǵü, rü ñanagürügü: —Natürü nuã rü wüximëèxpüx i pãu rü taxre i choxnixĩcatama toxü nangëxma —ñanagürügü. ¹⁸ Rü Ngechuchu nanangãxü rü ñanagürü: —¡Nuã chauxütawa penana! —ñanagürü. ¹⁹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü duüxǵüxü namu na maxëtèxewa natogüxüçèx. Rü ñuxüchi nanade

ga yema wüximēxpūx ga pāu rü yema taxre ga choxnigü. Rü daxūgu nadawenüäcūma Tupanana moxē naxā, rü űuxūchi inanabücu ga yema pāūgü. Rü norü ngúexūgūna nanana, rü yema duūxūgūxū nayanu. ²⁰ Rü guxūma ga yema duūxūgü rü meāma nachibüe. Rü yemawena rü 12 ga pexchigü nanapagüamatama namaā ga yema pāu rü choxnichipēxegü ga íyaxūgūxū. ²¹ Rü yema yéma chibüexū rü 5000 ga yatügü nixī, natürü ga ngexūgü rü buxūgü rü tama nayaxugü.

Dexáétügu nixū ga Ngechuchu
(Mr 6.45-52; Cu 6.16-21)

²² Rü yemawena ga Ngechuchu rü duūxūgūxū íyamugüyane rü wüxi ga nuegu nayachoūxēē ga norü ngúexūgü na yoxni naxtaxaarü tocutüwa naxīxūcèx. ²³ Rü yexguma duūxūgūxū íyamugüguwena rü guma mēxpūnewa ínaxūāchi ga Ngechuchu na nūxīca yéma yayumūxēxūcèx. Rü yexma nūxīcatama nachūtaū. ²⁴ Natürü ga norü ngúexūgü rü naxtaxaarü ngāxūtüchiūgu nixāgü ga yexguma. Rü tacü ga buanecü yexma nūxū naxü, rü poraācū nayuape. ²⁵ Rü yexguma marü yangunechaūgu rü norü ngúexūgüwe inaxūāchi ga Ngechuchu. Rü dexáchiüétügu nixū naxcèx ga norü ngúexūgü. ²⁶ Rü yexguma norü ngúexūgü nūxū daugügu ga dexáchiüétügu na yaxūxū, rü poraācū nabēixāchiāēgü. Rü norü muūmaā aita naxüe, rü űanagürügü: —Wüxi i naxchiximare nixī —ñanagürügü. ²⁷ Natürü ga Ngechuchu rü namaā nidexa rü űanagürü nūxū: —¡Peporae! rü choma chixī. ¡Rü tāxū ipemuūēxū! —ñanagürü. ²⁸ Rü yexguma ga Pedru rü Ngechuchumaā nidexa

rü ñanagürü: —Pa Corix, ega chi cuma quixĩgu, jrü choxũ namu na choma rü ta dexáétügu chixũxücèx rü cuxütawa na chaxũxücèx! — ñanagürü. ²⁹ Rü Ngechuchu ñanagürü nüxũ: —Ëcü jnuã naxũ! —ñanagürü. Rü yexguma ga Pedru rü ínaxüe ga nguewa. Rü inanaxügü ga dexáétügu na yaxũxũ na Ngechuchuxütawa naxũxücèx. ³⁰ Natürü yexguma nüxũ yacuèxãchigu ga na naporaxũ ga buanecü rü namuũ, rü inanaxügü ga na dexáchiügu nanguxũ. Rü aita naxü rü ñanagürü: —Pa Corix, jchoxũ rüngũxẽẽ! — ñanagürü. ³¹ Rü yexgumatama ga Ngechuchu rü Pedrumẽxëgu nayayauxãchi, rü ñanagürü nüxũ: —Cuma rü írarüwatama cuyaxõ. ¿Rü tüxcüũ tama aixcüma cuyaxõxõchi? —ñanagürü. ³² Rü yexguma nguëgu yachoũgu ga Ngechuchu rü Pedru, rü nangupetü ga guma buanecü. ³³ Rü guxũma ga norü ngúexügü ga nguewa yexmagüxũ rü Ngechuchupëxëgu nacaxãpũxügü rü nüxũ nicuèxüũgü, rü ñanagürügü nüxũ: —Aixcümaxũchi cuma nixĩ i Tupana Nane quiĩxũ —ñanagürügü.

Yenecharétuanewa Ngechuchu nanameẽxẽẽ ga idaaweexũ

(Mr 6.53-56)

³⁴ Rü yexguma marü yanguũgu ga naxtaawa, rü Yenecharétuanewa nangugü rü yéma ínachoũ. ³⁵ Rü yexguma yema duũxügü ga yëmacũãx nüxũ icuèxãchitanügu ga Ngechuchu na yĩxũ ga guma, rü guxũma ga yema naãnewa nanguchiga ga yéma na nayexmaxũ ga Ngechuchu. Rü yëmacèx naxütawa nanagagü ga yema duũxügü

ga idaaweexũ. ³⁶ Rũ Ngechuchuxũ nacèèxũgũ na naxchirupechinũgumare yangõgũgũxũcèx. Rũ guxũma ga yema naxchirupechinũgu ingõgũexũ rũ narũmeẽ.

15

Tacũ nixĩ i Tupanapẽxewa duĩxũgũxũ chix-exẽẽxũ

(Mr 7.1-23)

¹ Rũ Ngechuchucèx naxĩ ga ñuxre ga Parichéugũ rũ ngúexẽẽruũgũ ga ore ga mugũwa nguxẽẽtaegũxũ ga Yerucharéũwa ne ãxũ. Rũ Ngechuchuna nacagũ, rũ ñanagürügũ: ² — ¿Tũxcũũ i curũ ngúexũgũ rũ tama nagu naxĩ i nuxcũmaũgũxũ i tórũ oxigücũma? ¿Rũ tũxcũũ tama nayanguxẽẽgũ i ngẽma nacũma na Tupanacèx nayauxmẽxgũxũ naxũpa na nachibũexũ? —ñanagürügũ. ³ Natürũ ga Ngechuchu rũ nũxna naca ga yema Parichéugũ rũ ngúexẽẽruũgũ, rũ ñanagürũ nũxũ: —¿Rũ tũxcũũ i pema rũ nũxũ pexo i Tupanaãrũ mu na nagu pexĩxũcèx i pecũmagütama? ⁴ Erũ Tupana rũ norũ orewa rũ ñanagürũ:

“¿Tũxũ nangechaũ ya cunatũ rũ cue!”

ñanagürũ. Rũ ngẽma orewa rũ ñanagürũ ta:

“Rũ texé ya tümanatũmaã rũ éxna tümaẽmaã gux-chigaxe rũ name nixĩ i noxtacũma ngẽmacèx tũxũ tayuxẽẽ”,

ñanagürũ. ⁵ Natürũ pema rũ ñaperügügũ:

“Marũ name ega wũxi ya yatũ nanatũxũ rũ naẽxũ ñaxgu: ‘Taxucürũwa chorũ ngẽmaxũmaã cuxũ charüngũxẽẽ erũ guxũma i chorũ ngẽmaxũ rũ marũ Tupanana chanaxã’,”

ñaxgu. ⁶ Rū ngēxguma texé ngēma ñagügu rü pexcèx rü marü namexü na tama tümanatüxü rü tümaëxü tarüngüxëëxü. Rū ngēmaäcü ipeyanaxoxëë i Tupanaärü mu na nagu pexixüçèx i pecümagütama. ⁷ Pema nixi i duüxügü i togüpëxewa rü meã pemaxënetaxü, natürü peãewa rü chixexügu perüxñüë. Rü aixcüma nixi ga yema ore ga nuxcümaücü ga Tupanaärü orearü uruü ga Ichaxía pechiga ümatüxü ga ñaxü:

⁸ “Ñã duüxügü rü naãxmaãmare choxü nicuèxüügü. Natürü naãewa rü tama aixcüma chaugu narüxñüë. ⁹ Rü taxuwama name na ngēmaäcü natüçèxma choxü yacuèxüügüxü. Rü guxüma i norü ngüxëëtae rü yatügüarü mugümare nixi rü tama aixcüma chorü mu nixi”,

ñaxü. ¹⁰ Rü ñuxüchi ga Ngechuchu rü duüxügüçèx naca, rü ñanagürü nüxü: —¡Meã iperüxñüë i ñãã chorü ore, rü nagu perüxñüë! ¹¹ Ngēma õna i duüxügü ngõxü rü tama ngēma nixi i napecaduãxëëgüxü. Natürü ngēma ore i chixexü i nüxü yaxuxü, rü ngēma waxi nixi i napecaduãxëëgüxü —ñanagürü. ¹² Rü ñuxüchi ga norü ngüexügü rü naxcèx naxi, rü ñanagürügü nüxü: —¿Pa Corix, tama ëxna nüxü cucuèx na Parichéugüãewa nangúxü i ngēma ore i namaã nüxü quixuxü? —ñanagürügü. ¹³ Natürü nüma ga Ngechuchu rü nanangaxü rü ñanagürü nüxü: —Guxüma i ngema nanetü i tama Chaunatü itoxü rü tá nanabëx. ¹⁴ Rü nüetama i ngēma Parichéugü, erü namaärü cuèxruügü i ngexetüxürü nixigü. Rü ngēxguma wüxi i ngexetüxü rü naxrüü

ngexetüxümaã inacuèxgu rü ngürüãchi ngẽma taxre rü wüxi i ãxmaxügu tá nügümaã nayayicu — ñanagürü. ¹⁵ Rü ñuxüchi ga Pedru rü Ngechuchuna naca, rü ñanagürü: —¿Tomaã meã nangoxêê na ñuxü ñaxüchiga yïxü i ngẽma ore i tomaã nüxü quixuxü! —ñanagürü. ¹⁶ Rü Ngechuchu nanangãxü rü ñanagürü: —¿Éxna pema rü ta tama nüxü pecuèxgüéga i ngẽma ore? ¹⁷ ¿Tama êxna nüxü pecuèx rü guxüma i ngẽma õna i duüxügü ngõxü rü nañüwa naxü, rü yixcama rü ñuxüchi ínaxüxü? ¹⁸ Natürü guxüma i ngẽma ore i duüxügü nüxü ixuxü rü naãêwa nixĩ i ne naxüxü. Rü ngẽma ore i chixexü waxi nixĩ i napecaduãxêëgüxü i ngẽma duüxügü. ¹⁹ Erü naãêwa nixĩ i chixexügu naxĩnüèxü i duüxügü. Rü ngẽma ne naxü na namáètaxü, rü to i ngexü i átexümaã na inapexü, rü na nangêãêmarexü, rü na nangixü, rü na yadoratèxáxü, rü na naguxchigawèxexü. ²⁰ Rü guxüma i ngẽma chixexü waxi nixĩ i duüxügüxü pecaduãxêëxü. Natürü ngẽma na tama nayauxmèxgüxü naxüpa na nachibüèxü, rü ngẽma rü tama nanapecaduãxêë i duüxügü —ñanagürü.

*Wüxi ga ngecü ga to ga nachiüãnecüãx ga Ngechuchuaxü yaxõxcüchiga
(Mr 7.24-30)*

²¹ Rü yexguma yéma inaxüãchigu ga Ngechuchu, rü Tiruane rü Chidãüãneärü ñanegüwa naxü. ²² Rü Ngechuchuxütawa ingu ga wüxi ga ngecü ga Canácüãx ga Tiruanegu áchiücü. Rü tagaäcü ngĩgürügü nüxü: —Pa Cori Pa Dabítanüxüx, ¿cuxü changechaütümüü! Erü chauxacü rü

wüxi i ngoxo ngĩwa nangẽxma i poraãcü ngĩxũ chixewexũ —ngĩgürügü. ²³ Natürü ga Ngechuchu rü tama ngĩxũ nangãxũ. Rü düxwa ga norü ngúexũgü rü naxcèx naxĩ, rü Ngechuchuxũ nacèèxũgü, rü ñanagürügü: —Pa Corix ¡Ngĩmaã nüxũ i xü i ngẽma nge rü íyaxũ, erü tawe iyacaechigü! —ñanagürügü. ²⁴ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü: —Tupana núma choxũ namu na Yudíugü i pecaduãxgüxũcèxicatama na chadauxcèx —ñanagürü. ²⁵ Natürü ngĩma ga yema nge ga tama Yudíu ixĩcü rü Ngechuchucèx iyaxũ. Rü napèxegu iyacaxãpüxü, rü ngĩgürügü nüxũ: —Pa Corix ¡choxũ rüngüxèè! —ngĩgürügü. ²⁶ Natürü Ngechuchu rü ñanagürü: —Tama name i taxacügüna tanapu i norü õna na airugüna naxãxücèx —ñanagürü. [Rü yema ñanagürü yerü nümagü ga Yudíugü rü nügü nixugüe na Tupanaxãcügüxüchi yĩgüxũ rü yema togü rü ñoma airugürüũ na yixĩgüxũ.] ²⁷ Natürü ngĩma ga yema nge rü ngĩgürügü: —Rü aixcüma nixĩ i curü ore, Pa Corix, natürü airugü rü ta norü yoraarü õnatüchi i mechawa rüyixũ nangõx —ngĩgürügü. ²⁸ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü ngĩxũ: —Pa Ngecüx, aixcümaxũchi cuyaxõ. Marü tá chanaxü i ngẽma cuma cunaxwèxexũ —ñanagürü. Rü yexgumatama ngĩxcèx nitaane ga ngĩãcü.

Ngechuchu rü nanameẽxèè ga muxũma ga idaaweexũ

²⁹ Rü yemawena ga Ngechuchu rü inaxũãchi ga yema naãnewa, rü naxtaxa ga Gariréacutüwa naxũ. Rü ñuxũchi wüxi ga mèxpúnewa ínaxũãchi, rü yéma nayarüto. ³⁰ Rü muxũma ga duũxũgü

naxūtawa nangugü. Rū yéma naxūtawa nanagagü ga duñxügü ga ichixeparagüxü, rü ngexetügüxü, rü tama idexagüxü, rü chixechacüügüxü, rü muxüma ga togü ga idaaweexü. Rū Ngechuchupēxegu nayamugü, rü nüma ga Ngechuchu rü nanameēxēē. ³¹ Rū ga duñxügü rü poraācü nabèixāchiāēgü ga yexguma nüxü nadaugüga ga ñuxācü yema noxri tama idexagüxü rü marü na yadexagüxü, rü yema noxri chixechacüügüxü rü marü naxcèx na yataanegüxü, rü yema noxri chixeparagüxü rü marü na nameparagüxü, rü yema noxri ngexetügüxü rü marü na yadauchigüxü. Rū yemacèx ga duñxügü rü Tupanaxü nicuèxüügü.

*Ngechuchu nanachibüexēē ga 4000 ga yatügü
(Mr 8.1-10)*

³² Rū ñuxüchi ga Ngechuchu rü norü ngüexügücèx naca, rü ñanagürü nüxü: — Choxü nangechaütümügü i ñaā duñxügü, erü marü tomaēxpüx i ngunexü nuā chauxūtawa nangēxmagü, rü nüxü nataxuma i norü òna. Rū taxuacüma ngēmaācümare nachiüwa chanamugü, erü ngürüāchi namagu tá nayaturae —ñanagürü.

³³ Rū norü ngüexügü rü ñanagürügü nüxü: — ¿Natürü ngextá tá tanayaxu i òna naxcèx i guxüma i ñaā duñxügü? Erü taxúema nuxma taxāpata i nuā —ñanagürügü. ³⁴ Rū Ngechuchu nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Ñuxre i pāü pexü nangēxma i pemax? —ñanagürü. Rū nanangāxügü, rü ñanagürügü: —Toxü nangēxma i 7 i pāü rü noxretama i choxnixācügüxicatama —ñanagürügü.

³⁵ Rū ñuxüchi ga Ngechuchu rü duñxügüxü namu

na ñaxtūanewa natogüxüçèx. ³⁶ Rü nanade ga yema 7 ga pãü rü yema choxnigü. Rü Tupanana moxë naxã. Rü ñuxüchi inanabücu. Rü norü ngüexüguna nanana na duüxügüxü yanüaxüçèx. ³⁷ Rü guxüma ga duüxügü rü meãma nachibüe. Rü yemawena rü 7 ga pexchigü nanapagüamatama namaã ga yema pãü rü choxnichipëxegü ga íyaxügüxü. ³⁸ Rü yema yéma chibüexü rü 4,000 ga yatügü nixĩ, natürü ga ngexügü rü buxügü rü tama nayaxugü. ³⁹ Rü yemawena ga Ngechuchu rü duüxügüxü ínimugü. Rü ñuxüchi wüxi ga ngegu nixüe, rü Magadárü naãnewa naxü.

16

Parichégü rü Chaduchégü naxçèx ínacagü na nüxü nüxü nadauxëëgüxüçèx ga wüxi ga cuèxruü ga Tupanaärü poramaã naxüxü

(Mr 8.11-13; Lc 12.54-56)

¹ Rü ga Parichégü rü Chaduchégü rü Ngechuchuxü ínayadaugü. Rü Ngechuchuna nacagüe na nüxü nüxü nadauxëëgüxüçèx ga wüxi ga cuèxruü ga Tupanaärü poramaã naxüxü, yerü nüxü naxügüchaümare. ² Natürü nüma ga Ngechuchu rü nanangãxü, rü ñanagürü nüxü: —Pema rü yáuanecü rü ñaperügügü:

“Name tá nixĩ i moxüärü ngunexü, erü nadautüweane”, ñaperügügü. ³ Rü ngëxguma pëxmama nadautüweanegu rü poraãcü nacaixanegu, rü:

“Nachixe tá nixĩ i ngunexü” ñaperügügü. Pema nixĩ i duüxügü i togüpëxewa meã pemaxënetaxü, natürü chixexügu perüxĩnüë. Rü pema nüxü pecuèx na penangügüxü i ñuxgu tá nameãnexü

rü ñuxgu tá nachixeanexü. Natürü ñuxma na yanguxü i ngẽma cuèxruügü ga nuxcüma Tupana pemaã ixunetaxü rü tama nüxü pecuèxgüéga na tacüchiga yïxü —ñanagürü. ⁴ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Ñã duüxügü i chixecümagüxü rü tama yaxõgüxü rü naxcèx ínacagü i wüxi i cuèxruü i Tupanaârü poramaã üxü. Natürü yema cuèxruü ga nuxcümaücü ga Tupanaârü orearü uruü ga Yonáxü ngupetüxürüüxícatátama nadaugü. Rü yexgumarüü na bayenañnüwa na ínaxüxüxü, rü choma rü íchatáxüwa tá íchaxüxü. Rü taxuxütáma i to i cuèxruüxü nüxü chadauxëë i ñã duüxügü —ñanagürü. Rü ñuxüchi nüxna yéma nixü ga Ngechuchu, rü inaxüãchi.

Parichéugüarü pãũârü puxëëruüchiga
(Mr 8.14-21)

⁵ Rü yexguma naxtaxaarü tocutüwa naxïxgu ga norü ngúexügü, rü nüxü inayarüngümaë na nawemü ta íyangegüxü. ⁶ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¡Dücèx, pexuãëgü naxcèx i Parichéugü rü Chaduchéugüarü pãũârü puxëëruü! —ñanagürü. ⁷ Rü yema norü ngúexügü rü inanaxügüe ga nügü na ñagüxü: —Ngẽma ñanagürü tüxü, erü tama tawemüta ítingegü —ñanagürügü. ⁸ Natürü ga Ngechuchu rü nüxü nacuéxama ga ñuxácü na yadexagüxü ga norü ngúexügü. Rü yemacèx ñanagürü nüxü: —¿Tüxcüü,

“Tüxü nataxu i tawemü” ñaperügügü? Pema rü tama aixcüma peyaxõgü. ⁹ —¿Tama ëxna nüxü pecuèxgüéga rü nüxna pecuèxãchie ga yema wüximëxpüx ga pãũ ga yema 5,000 ga yatügücèx

ichabücuxű? ¿Rü ñuxre ga pexchi penaxüãcuxű
namaã ga yema naxchipëxegű ga íyaxügűxű? ¹⁰ —
¿Rü tama êxna nüxna pecuêxâchie ga yema 7 ga
pãũ ga yema 4,000 ga yatügücêx ichabücuxű? ¿Rü
ñuxre ga pexchi penaxüãcuxű namaã ga yema nax-
chipëxegű ga íyaxügűxű? ¹¹ —¿Rü ñuxãcü nixĩ i
tama nüxű pecuáxű i tama pãũchiga na chidexaxű
i ngêxguma ñachagu:

“¡Pexuãêgű naxcêx i Parichéugű rű
Chaduchéugűarű pãũãrű puxêẽruű!” ñachagu?
—ñanagürű ga Ngechuchu. ¹² Rű yexguma ga norű
ngúexűgű rű nüxű nacuêxgű ga tama pãũãrű
puxêẽruűchiga na yadexaxű ga Ngechuchu,
natürű Parichéugű rű Chaduchéugűarű
nguxêẽtaechiga na yĩxű ga na yadexaxű.

Pedru nanangoxêẽ na Cristu na yĩxű ga Ngechuchu

(Mr 8.27-30; Lc 9.18-21)

¹³ Rű yexguma Checharéa ga Piripuaneãrű
ngaicamana nanguxgu ga Ngechuchu, rű norű
ngúexűgűna naca, rű ñanagürű: —¿Ñuxű ñaxű i
duűxűgű i chauchiga na texé chiĩxű i chomax?
—ñanagürű. ¹⁴ Rű nüma ga norű ngúexűgű
rű nanangãxű rű ñanagürűgű: —Nangêxma i
duűxűgű rű:

“Cuáű ya baiűxêẽruű quixĩ” ñagűxű. Rű togű i:

“Ería quixĩ” ñagűxű. Rű togű i:

“Yeremía quixĩ” ñagűxű. Rű togű rű:

“Wüxi ga nuxcümaűcü ga Tupanaãrű orearű
uruű quixĩ” ñagűxű —ñanagürűgű. ¹⁵ Rű yexguma
ga Ngechuchu rű nüxna naca rű ñanagürű: —¿Rű

pema i ñuxũ ñapegũxũ choxũ na texé chiĩxũ? — ñanagürü. ¹⁶ Rũ Chimáũ ga Pedru nanangãxũ, rü ñanagürü nüxũ: —Cuma nixĩ i Cristu ya Tupana ya maxücü Nane quiĩxũ —ñanagürü. ¹⁷ Rũ Ngechuchu nanangãxũ rü ñanagürü nüxũ: —Cuma rü aixcüma cutaãẽ, Pa Chimáũx, Pa Yoná Nanex, erü taxuũma i duũxũ nixĩ i cuxũ nüxũ cuèxẽẽxũ i ngẽma, natürü Chaunatu ya daxügücü nixĩ ya cuxũ nüxũ cuèxẽẽcü na Nane chiĩxũ. ¹⁸ —Rũ choma cumaã nüxũ chixu rü cuma rü Pedru quixĩ. Rũ ngẽma cuéga rü “nuta” ñaxũchiga nixĩ. Rũ cuma tá nixĩ i chorü duũxügüarü dauruũ quiĩxũ. Rũ Chataná rü tãütáma nüxũ narüyexera i ngẽma chorü duũxügü. ¹⁹ —Rũ choma rü tá cuxna chanaxã i chorü ore na duũxügümaã nüxũ quixuxüçèx na nüxũ nacuèxgüxüçèx na ñuxãcü daxüguxũ i naãnewa nangugüxũ i ngextá Tupana ãëxgacü íixĩxüwa. Rũ yixema tama cuxũ irüxĩnüëxẽ i ngẽma ore rü tãütáma ngema tichocu. Natürü yixema meã cuxũ irüxĩnüëxẽ i ngẽma ore rü aixcüma ngema Tupana ãëxgacü íixĩxüwa tá tangugü —ñanagürü. ²⁰ Rũ yexguma ga Ngechuchu rü norü ngüexügümaã nüxũ nixu, rü ñanagürü: —¡Taxúemaãtáma nüxũ pixu na choma rü Cristu chiĩxũ! —ñanagürü.

*Ngechuchu nanaxunagü ga norü yuxchiga
(Mr 8.31-9.1; Lc 9.22-27)*

²¹ Rũ yemawena inanaxügü ga norü ngüexügümaã nüxũ na yaxuxũ ga tacü tá nüxũ na üpetüxũ. Rũ ñanagürü: —Choma rü Yerucharéüwa tá chaxũ, rü ngema poraãcü ngüxũ tá choxũ ningexẽëgü. Rũ choxũ tá nimèxgü i

Yudíugüarü ãêgacügüerugü rü paigüarü ãêxgacügü rü ngúexêëruüügü i ore i mugüwa nguxêëtaegüxü. Natürü tomaêxpüx i ngunexü ngupetügu rü wena táxarü chamaxü —ñanagürü. ²² Rü yexguma ga Pedru rü nüxĩca noxrüwama Ngechuchuxü naga, rü inanaxügü ga na naxucuxêãxü, rü ñanagürü: —Pa Corix, Tupana rü tama nanaxwêxe na ngêmaãcü quidexaxü. Rü täütáma ngêmaãcü cuxü nangupetü i cumax —ñanagürü. ²³ Natürü ga Ngechuchu rü Pedrucêx nadaueguãchi, rü ñanagürü nüxü: —¡Choxna ixügachi, Pa Chatanáx, erü chixexügu choxü cunguxêëchaü! Rü tama Tupana nagu rüxĩnüxügu curüxĩnü, rü yatügü nagu rüxĩnüxügmare curüxĩnü i cumax —ñanagürü. ²⁴ Rü yexguma ga Ngechuchu rü norü ngúexügüxü ñanagürü: —Rü ngêxguma texé chowe rüxüxchaügu, jêcü nüxü tarüxo i tümaãrü ngúchaü, rü namaã tapora i ngêma guxchaxügü i tümacêx ínguxü i ñoma curuchawa tipotaxürüü tüxü ixĩxêëxü, rü ngêmaetüwa chowe tarüxüãma! ²⁵ Erü yíxema tügü maxêchaxêëchaüxê rü tá tayu. Natürü yíxema chauxcêx yúxe rü aixcüma tá tüxü nangêxma i maxü i taguma gúxü. ²⁶ Rü ¿Tãcüwa i nüxü namexü ya wüxi ya yatü ega nayauãxgu i guxüma i ñoma i naãneãrü ngêmaxügü, natürü iyanatauxêëãgu i norü maxü? Erü taxucürüwama wüxi ya yatü rü norü dñerumaã naxcêx nataxe i norü maxü. ²⁷ Erü choma i Tupana Nane na duüxüxü chiixü rü wena táxarü núma chaxü. Rü ngêxguma rü Chaunatü ya Tupanarüü tá ãêxgacü chixĩ, rü daxücüãx i orearü ngeruügümaã tá íchangu. Rü ngêxguma tá nixĩ i nüxü chanaxütanüxü i wüxichigü i duüxügü

i ngēma ñuxãcü chauxcèx na namaxëxürüüãcüma maxëxü. ²⁸ Rü aixcüma pemaã nüxü chixu rü nangëxma i ñuxre i duüxügü i núma ngëxmagüxü rü täütáma nayu ñuxmatáta choxü nadaugü na yuwa ícharüdaxü rü aixcüma ãëxgacü ya poracü na chiixü —ñanagürü ga Ngechuchu.

17

Ngechuchu rü toraxüãcü nangox (Mr 9.2-13; Lc 9.28-36)

¹ Rü 6 ga ngunexüguwena rü Ngechuchu ínayagagü ga Pedru rü Chaütiágu rü Cuáü ga Chaütiagueneë. Rü nüxícatama wüxi ga mèxpúnewa noxrüwama namaã naxü. ² Rü yéma yema ngúexügüpëxewa rü toraxüãcü nangox ga Ngechuchu. Rü üèxcürüü nixí ga nachiwe ga na yayauracüüxü. Rü naxchiru rü ta üèxcüemarüü nixí ga na nangóonexëëãxü. ³ Rü ngürüãchi yéma naxcèx nangoxgü ga Moíché rü Ería. Rü Ngechuchumaã yéma nidexagü. ⁴ Rü yexguma ga Pedru rü ñanagürü Ngechuchuxü: —Pa Corix, name nixí nuã tangëxmagü. Rü ngëxguma cunaxwèxegu rü tá tanaxü ya tomaëxpüx ya düxenü, rü wüxi ya cuxcèx, rü náí ya Moíchécèx, rü náí ya Eríacèx —ñanagürü. ⁵ Rü yexguma íyadexayane ga Pedru rü wüxi ga caixanexü ga nangóonexëëxü rü natanügu nayangaixema. Rü yema caixanexüwa inanaxü ga wüxi ga naga ga ñaxü: —Daa nixí ya Chaune ya nüxü changechaüxüchicü rü namaã chataãëxüchicü. ¡Rü naga pexĩnüë! —ñanagürü. ⁶ Rü yexguma yemaxü naxĩnüëgu ga yema ngúexügü, rü

ñaxtüanegu nanangücuchiãchitanü, yerü poraãcü namuũẽ. ⁷ Natürü ga Ngechuchu rü naxcèx nixü, rü nüxü nayarüngôgü, rü ñanagürü nüxü: —¡Ipechigü rü tâxü ipemuũẽxü! —ñanagürü. ⁸ Rü yexguma wenaxârü nadaunagütanügu, rü Ngechuchuxüĩcatama nadaugü rü taxúema ga toguexü nadaugü. ⁹ Rü yexguma ínaxĩgügu ga guma mèxpúnewa, rü Ngechuchu nayaxucuxègü ga taxúemaãma na nüxü yaxugüexücèx ga yema yéma nüxü nadaugüxü, ñuxmatáta yuwa ínadxgu rü wena namaüxgu. ¹⁰ Rü ñuxüchi ga yema ngúexügü rü Ngechuchuna nacagü, rü ñanagürügü: —¿Tüxcüü i ngéma ngúexèẽruügü i ore i mugüwa ngüxèẽtaegüxü rü ñanagürügü:

“Ería tá nixĩ ya nüxĩra cuxüpa nuã ücü?” ñanagürügü. ¹¹ Rü Ngechuchu nanangãxü, rü ñanagürü: —Aixcüma nixĩ i Ería na nüxĩra tá núma naxüxü na chauxüpa Tupanacèx yamexèẽãxücèx i duüxügü. ¹² Natürü choma pemaã nüxü chixu, rü Ería rü marü núma naxü, natürü duüxügü rü tama nüxü nacuéxgü na texe yĩxü. Rü yemacèx chixri namaã nachopetü. Rü ngèxgumarüü tá ta nixĩ na chixri tá chomaã nachopetüxü i duüxügü —ñanagürü. ¹³ Rü yexguma ga yema ngúexügü rü nüxü nicuèxãchitanü ga Cuáü ga baiüxèẽruüchiga na yĩxü ga yema Ngechuchu namaã nüxü ixuxü.

Ngechuchu rü nanamexèẽ ga wüxi ga bucü ga ngoxo nawa yexmacü

(Mr 9.14-29; Lc 9.37-43)

¹⁴ Rü yexguma duüxügü íyexmaxüwa nangugügu, rü wüxi ga yatü Ngechuchucèx nixü. Rü napèxegu nayacaxãpüxü rü ñanagürü

nüxü: ¹⁵ —Pa Corix, ¡nüxü nangechaü ya chaune rü naxcèx yataanexëẽ! Erü muëxpüxcüna rü naxãũãëxü, rü poraãcü nüxü nangux. Rü muëxpüxcüna rü üxüxetügu nayanguxëẽ, rü ëxna dexágu. ¹⁶ —Rü nuã curü ngüexüügüxütawa chanaga, natürü nümagü rü tama nüxü nacuëxgü na namexëëgüãxü —ñanagürü. ¹⁷ Rü yexguma Ngechuchu nanangãxü, rü ñanagürü nüxü ga yema duüxügü ga yéma yexmagüxü: —Pa Duüxügü i Tama Yaxögüxü i Chixri Maxëxüx, ¿ñuxguratáta i pemaã chanuxmaxü rü yaxna pemaã chaxñnüxü? ¡Nuã penaga ya yima bucü! —ñanagürü. ¹⁸ Rü Ngechuchu nananga ga yema ngoxo ga guma bucüwa yexmaxü. Rü yemaãcü ínanatëxüchi ga yema ngoxo. Rü yexgumatama naxcèx nitaane ga guma bucü. ¹⁹ Rü yemawena ga norü ngüexüügü rü noxrüwama Ngechuchumaã nidexagü. Rü nüxna nacagüe, rü ñanagürügü nüxü: —Pa Corix, ¿tüxcüü i toma rü taxuacüma ítanatëxüchi i ngëma ngoxo? —ñanagürügü. ²⁰ Rü Ngechuchu nanangãxü, rü ñanagürü nüxü: —Pema rü taxuacüma ípenatëxüchi erü tama aixcüma peyaxögü. Rü aixcüma pemaã nüxü chixu, rü ngëxguma chi woo wüxi ya motachachirerüxü naxiraxüchigu i perü õ, rü chi daa mëxpünemaã nüxü pixuxgu na yaxügachixüçèx, rü chi pega naxñü. Rü taxuxü chima pexü naguxcha ega aixcüma peyaxögü. ²¹ —Natürü ñaãrüü i ngoxo rü tama ínaxüxü ega tama ixaureãcüma iyumüxëgu —ñanagürü.

Ngechuchu rü wenaxãrü nanaxunagü ga norü

*yuxchiga**(Mr 9.30-32; Lc 9.43-45)*

²² Rū yexguma norū ngúexügümaã Gariréaarü naãnegu yaxūxgu ga Ngechuchu, rü norū ngúexügümaã nüxü nixu, rü ñanagürü: —Choma ya Tupana Nane na duūxūxü chīxü, rü chixri tá chomaã nachopetü rü ãëxgacügüna tá choxü namugü i duūxügü. ²³ —Rü tá choxü nimèxgü, natürü tomaëxpüx i ngunexüguwena rü wena táxarü chamaxü —ñanagürü. Rū yexguma yema orexü naxīnūëgu ga norū ngúexügü, rü poraãcü nangechaügü.

Ngechuchu ngīxü naxütanü ga yema dīëru ga tupauca ga taxūnecèx ngīxü nayauxgücü

²⁴ Ngechuchu rü norū ngúexügümaã Capernáürü ñānewa naxī. Rū yexguma yéma nangugügu rü Pedruxü ñayadaugü ga yema yatügü ga tupauca ga taxūnecèx dīëru ngīxü yauxgüxü. Rū Pedruna nacagüe rü ñanagürügü: —¿Yima curü Cori rü tama ëxna ngīxü naxütanü i ngēma dīëru i tupauca ya taxūneärü ixīcü? —ñanagürügü. ²⁵ Rū Pedru nanangāxü, rü ñanagürü: —Ngēmáãcü nanaxütanü —ñanagürü. Rū yixcama ga yexguma īxgu naxücuxgu ga Pedru, rü Ngechuchuxira Pedrumaã nidexa, rü ñanagürü nüxü: —¿Ñuxü ñacuxü i cumax, Pa Pedrux, rü ngextá nixī i nayauxgüãxü i norü dīëru i guxü i nachiüãneärü ãëxgacügü? ¿Cuxcèx i nügütanüwatama rü ëxna togü i duūxügütanüwa? —ñanagürü. ²⁶ Rū Pedru nanangāxü, rü ñanagürü: —Maneca togü i duūxügütanüwa nixī i nayauxgüãxü —ñanagürü. Rū ñuxüchi Ngechuchu nanangāxü rü ñanagürü:

—Rü ngëxguma ngëmaãcü yixĩgu, rü yixema na Tupanaãrũ ixĩgũxũ rü taxucèxma tanaxütanügũ.
 27 —Natürũ ngëma na taxúema tamaã nuxúcèx, rü chanaxwèxe i cuyaxütanũ i ngëma dīeru. ;Rü yéa naxtaawa naxũ, rü ngëma yapoxwaxe! ;Rü ngëma nüxĩraũxũ i choxni i cunapoxwaũxũ rü naãxwa tá nüxũ icuyangau i wüxi i dīeru i nagu mexũ na yangutanüxëxúcèx i chauxcèx rü cuxcèx rü ta! ;Rü tupauca ya taxũnewa nange i ngëma dīeru, rü yaxütanũ! —ñanagürũ.

18

*¿Texé tá tixĩ ya guxããrũ yexera ixĩxë?
 (Mr 9.33-37; Lc 9.46-48)*

¹ Rü yexguma ga norũ ngúexũgũ rü Ngechuchucèx naxĩ rü nüxna nacagũ, rü ñanagürügũ: —¿Pa Corix, texé tá tixĩ ya guxããrũ yexera ixĩxë i ngëma Tupana ãëxgacũ íxĩxũwa? —ñanagürügũ. ² Rü yexguma ga Ngechuchu rü wüxi ga buxúcèx naca, rü norũ ngúexũgũarũ ngãxütanügu nanachixëë. ³ Rü ñuxũchi ñanagürũ nüxũ: —Dücèx, Pa Chorũ Ngúexũgũx, aixcũma pemaã nüxũ chixu, rü ngëxguma tama nüxũ perüxoegu i ngëma na togũarũ yexera pegũ pixĩgũxëëchaũxũ rü ñuxũchi tama ñaã buxũrũũ pegũ íperüxíragu, rü taxucürũwa pichocu i ngextá Tupana ãëxgacũ íxĩxũwa. ⁴ —Rü aixcũma yixema tũgũ írũxíraxe rü ñaã buxũrũũ ixĩxë, rü yixema tá tixĩ ya guxããrũ yexera ixĩxë i ngextá Tupana ãëxgacũ íxĩxũwa. ⁵ —Rü texé ya chauégagu meã nayaxúxe i wüxi i buxũ i ñaãrũũ ixĩxũ rü choxũ nixĩ i tayaxuxũ.

*Naxãücüma nixĩ na pecadugu inguxũ
(Mr 9.42-48; Lc 17.1-2)*

⁶ —Rü texé ya pecadugu nanguxẽexẽ i wüxi i ñãã buxügü i choxũ yaxõgüxũ rü tümacèx rü narümemaẽ chi nixĩ na noxtacüma wüxi ya nuta tümanaãwa nayangacuchixũ, rü ñuxũchi ngẽmaãcü taxtüchiüwa tüxũ nayarütáexũ na ngẽxma tayuxüçèx. ⁷ —Ñoma i naãnecũãx i duũxügüçèx rü wüxi i taxũ i ngechaũ nixĩ na nangẽxmaxũ i muxũchixũ i tacü i pecadugu nayixẽẽxũ. Rü guxüguma tá nangẽxma i ngẽma chixexügü, natürü wüxi i ngechaũxũchi tá nixĩ naxcèx i ngẽma yatü i togüxũ pecadugu nanguxẽẽxũ. ⁸ —Rü ngẽmacèx i ngẽxguma chi cuxmẽx rü ãxna cucutü pecadugu cuxũ nguxẽẽgu, rü name nixĩ i noxtacüma ícunadae rü yaxügu cuyaña. Erü narümemaẽ nixĩ i cuboxmẽxãcüma rü ãxna cubocutüãcüma na cunayaxuxũ i curü maxũ na tama guxũne ya cuxmẽxmaã rü ãxna guxũne ya cucutümaã üxü ya taguma ixoxũnewa quitèxcuchixüçèx. ⁹ —Rü ngẽxguma chi cuxetü pecadugu cuxũ nguxẽẽgu, rü name nixĩ i ícunacaxũchi, rü yaxügu cunaña. Erü narümemaẽ nixĩ i wüxixetümaã na cunayaxuxũ i curü maxũ na tama guxũne ya cuxetümaã üxü ya ngoxogü nagu poxcuenewa na quitèxcuchixüçèx. [Rü ngẽmaãcü woo cuxũ naguxchagu, natürü name nixĩ i nüxna quixügachi i guxũma i ngẽma chixexügü i nagu cunguchaũxũ.]

*Ore ga carneru ga iyarütaxuxügu ixuxũ
(Lc 15.3-7)*

10 —Rü tama name i nüxü pexoox i wüxi i buxü i ñaãrüü choxü yaxõxü. Erü ngẽma norü dauruügü i orearü ngeruügü i daxüçüãx rü guxüguma Chaunatü ya daxügucüpëxewa nangëxmagü na ngema ngẽma buxüetüwa nachogüxüçèx. 11 —Rü choma i Tupana Nane na duüxüxü chiïxü rü núma chaxü na chanamaxëxëxüçèx i duüxügü iyarütauxexü. 12 —¿Rü ñuxü ñapegüxü i pema ega wüxi ya yatü rü nüxü nangëxmagu i 100 i carnerugü rü wüxi nüxü iyarütauxgu? ¿Taux ëxna i nachitaügu namugüãxü i ngẽma 99, rü ñuxüchi naxçèx yadauxü i ngẽma nüxü iyarütaxuxü? 13 —Rü ngëxguma nüxü iyangauxgu, rü namaã nataãëxüchi i ngẽma norü carneru. Rü woo guxüguma namaã nataãë i ngẽma 99 i tama iyarütauxexü, natürü yexeraãcüxüchi namaã nataãë i ngẽma wüxi i iyarütaxuxü, erü marü nüxü inayangau. 14 —Rü ngëxgumarüü ta nixi ya Penatü ya daxügucü na tama nanaxwëxexü na wüxi i ñaã buxü na iyarütaxuxü.

*Ñuxãcü tamüçüxü na ingechaüxüchiga
(Lc 17.3)*

15 —Rü ngëxguma cueneë chixexü cumaã üxgu, rü name nixi i nüxicatama namaã quidexa, rü nüxna nüxü cucuëxãchixëë i ngẽma norü chixexü i cumaã naxüxü. Rü ngëxguma cuga naxĩnügu, rü marü wenaxarü mexüçèx cunataeguxëë i ngẽma cueneë. 16 —Natürü ngëxguma tama cuga naxĩnügu i ngẽma cueneë, rü name nixi i naxçèx cuca i wüxi rü ëxna taxre i duüxügü na nümagü rü ta namaã yadexagüxüçèx i ngẽma cueneë. 17 —Rü ngëxguma rü ta tama nüxü inaxĩnügu i

ngẽma taxre i duũxũgũarũ ore, rũ name nixĩ i guxũ i yaxõgũxũmaã nüxũ quixu na ngẽma cueneẽmaã yadexagũxũcèx. Rũ ngẽxguma rũ ta tama nüxũ inaxĩnũgu i ngẽma yaxõgũxũãrũ ore, rũ name nixĩ i wũxi i duũxũ i tama yaxõxũrũũgu namaã curũxĩnũ. ¹⁸ —Rũ aixcũma pemaã nüxũ chixu rũ yixema núma ñoma i naãnewa tama pexũ irũxĩnũxẽ i chorũ ore rũ tãũtãma Tupana ãẽxgacũ íixĩxũwa tichocu. Natürũ yixema meã pexũ irũxĩnũxẽ i ngẽma ore rũ aixcũma ngẽma tá tangu. ¹⁹ —Rũ pemaã nüxũ chixu rũ ngẽxguma chi taxre i pema i núma ñoma i naãnewa rũ wũxigu ÷acũcèx ípecaxgu i Chaunatu ya daxũgucũxũtawa, rũ nüma ya Chaunatu rũ tá pexna nanaxã. ²⁰ —Erũ ngẽma ngextá taxre rũ èxna tomaẽxpũx i duũxũgũ chauégagu íngutaquẽxexũwa, rũ choma rũ ta norũ ngãxũtanũwa changẽxma —ñanagürũ. ²¹ Rũ yexguma ga Pedru rũ Ngechuchucèx nixũ, rũ nüxna naca, rũ ñanagürũ: —¿Pa Corix, ngẽxguma chaueneẽ chixexũ chomaã üxgu, rũ ñuxreẽxpũxcũna i namexũ na nüxũ nüxũ changechaũxũ naxcèx i ngẽma chixexũ i chomaã naxũxũ? ¿Rũ marũ namexũ i cuxcèx ega 7 èxpũxcũna yixĩgu na nüxũ nüxũ changechaũxũ? —ñanagürũ. ²² Rũ Ngechuchu nanangãxũ rũ ñanagürũ: —Tama name i 7 èxpũxcũnaxĩcatama nüxũ nüxũ cungechaũ. Natürũ guxũgutãma nixĩ i nüxũ nüxũ na cungechaũxũ woo 70 èxpũxcũna i 7 wa nangu —ñanagürũ.

Ore ga ãẽxgacũarũ duũxũ ga tama namücũaxũ nüxũ ngechaũxũ ga norũ ngetanũgu ixuxũ

²³ Rū Ngechuchu rū ñanagürü: —Rū ngēma Tupana na ãëxgacü ixĩxũ, rū ñoma wüxi ga nachiũãneärü ãëxgacü ga norü duũxũgü ga nüxũ nangetanügüxũmaã namexëëchaũxũrũ nixĩ.
²⁴ —Rū yexguma inaxügüãgu ga meã nüxũ na yadaugüxũ ga yema nüxũ nangetanügüxũpane, rū naxütawa nanagagü ga wüxi ga norü duũxũ ga taxüchicü ga dīeru nüxũ ngĩxũ ngetanüxũ.
²⁵ —Natürü ga yema norü duũxũ rū nangearü dīeruãx, rū taxuacüma norü cori ga ãëxgacüaxũ nanaxütanüega. Rū yemacèx ga yema ãëxgacü rū norü churaragüxũ namu na to ga corixũ namaã nataxegüxüçèx ga yema yatü, wüxigu tümamaã ga naxmèx rū naxácügü rū norü yemaxüğü, na yema natanü ga dīerumaã naxütanüãxüçèx ga norü ngetanü. ²⁶ —Rū yexguma ga yema norü duũxũ rū norü ãëxgacüpëxegu nacaxãpüxü, rū nüxũ nacèèxũ, rū ñanagürü:

“Pa Corix ¡choxũ nangechaũ! Rū marü tá chapuracü, rū tá cuxũ chanaxütanü i guxũma”, ñanagürü. ²⁷ —Rū yema norü ãëxgacüaxũ nangechaũtümüũ, rū yemacèx namaã nüxũ nixu ga marü tama nüxũ na naxütanüãxüçèx ga yema norü ngetanü. Rū ñüxüchi ínananguxuchixëë.
²⁸ —Natürü yexgumatama yéma ãëxgacüxütawa ínaxũxgu ga yema yatü, rū nüxũ inayangau ga wüxi ga namücü ga írarüwatama nüxũ nangetanüxũ. Rū yema yatü rū nüxna natüxüe, rū nananuxnaxã, rū ñanagürü nüxũ:

“¡Choxũ ngĩxũ naxütanü i ngēma dīeru i ngĩxũ cungetanücü!” ñanagürü. ²⁹ —Rū yexguma ga yema namücü rū yema yatüpëxegu nacaxãpüxü,

rü nüxü nacèèxü, rü ñanagürü:

“Pa Chomücüx, jchoxü nangechaü! Rü marü tá chapuracü, rü tá cuxü chanaxütanü i guxüma”, ñanagürü. ³⁰ —Natürü ga yema yatü rü tama nüxü nacuáxchaü ga yema ore. Rü poxcupataügu tüxü napoxcuama ñüxmata nüxü tanaxütanü ga yema tümaärü ngetanü. ³¹ —Rü yexguma togü ga yema äëxgacüarü duüxügü nüxü daugügu ga yema ngupetüxü, rü poraäcü naäëwa nangux ga yema naxüxü ga yema yatü. Rü norü corixütawa naxi rü nüxü nayarüxugüe ga guxüma ga yema ngupetüxü. ³² —Rü yexguma ga yema äëxgacü rü nanamu ga norü churaragü na naxütawa nagagüäxücèx ga yema yatü. Rü yexguma naxütawa nanguxgu, rü ñanagürü nüxü:

“Wüxi i chixexü i chorü duüxü quixi. Choma rü cuxü nüxü changechaü ga yema choxü cungetanüxü, erü choxü cucèèxü na tama cuxü chapoxcuxücèx. ³³ —Rü cuma rü chita nüxü nüxü cungechaü i ngëma cumücü i cuxü nangetanüxü, yexgumarüü ga choma rü cuxü nüxü na changechaüxürüü ga yema choxü cungetanüxü”, ñanagürü nüxü. ³⁴ —Rü poraäcü nanuxüchi ga yema äëxgacü. Rü norü churaragüxü namu na napoxcugüäxücèx ga yema yatü ñüxmata guxü nüxü naxütanü ga yema nüxü nangetanüxü — ñanagürü ga Ngechuchu. ³⁵ Rü ñüxüchi ñanagürü ta: —Rü ngëxgumarüü tá pemaã nanaxü ya Chaunatü ya daxügücü i ngëxguma tama wüxichigü aixcüma peenexëgüaxü nüxü perüngümaegu i ngema chixexü i pemaã naxüxü —ñanagürü.

19

Parichéugü rü Ngechuchuna nacagüe i táxmèxchiga

(Mr 10.1-12; Lc 16.18)

¹ Rü yema ñaxguwena ga Ngechuchu rü inaxũãchi ga Gariréaarü naãnewa. Rü natü ga Yudáũãrü tocutüwa naxü ga Yudéaarü naãnewa. ² Rü muxüma ga duũxügü nawe narüxĩ, rü nüma ga Ngechuchu rü yéma nanameẽxẽẽ ga yema idaaweexü. ³ Rü Ngechuchucèx naxĩ ga ñuxre ga Parichéugü, rü nüxna nacagü rü ñanagürügü: —¿Cuxcèx namexü i wüxi i yatü na ínatáxmèxmarexü ega tacü rü chixexü taxüxgu ya naxmèx? —ñanagürügü. Rü yemaãcü nüxna nacagü yerü Ngechuchuxü chixexügu nanguxẽẽgüchaü. ⁴ Rü Ngechuchu nanangãxü rü ñanagürü: —¿Taguma êxna nawa pengúe i ngẽma Tupanaãrü ore i ümatüxü i nüxü ixuxü ga noxri Tupana naxüxgu ga duũxügü, rü yatüxü rü ngecüxü na naxüxü? ⁵—Rü ñanagürü ga Tupana:

“Rü ngẽmacèx ya yatü rü tá nanatü rü naëna nixügachi na namèxmaã inaxãüxücèx. Rü ngẽmaãcü i ngẽma taxre rü ñoma wüxitama i duũxürüü tá nixĩgü”.

⁶ —Rü ñuxüchi tama taxre nixĩ, rü wüxitama nixĩ. Rü ngẽmacèx taxucürüwa texé nügüna tayaxĩgachitanüxẽẽ i ngẽma taxre i Tupana nügüna mugüxü —ñanagürü. ⁷ Rü yexguma Ngechuchuna nacagü rü ñanagürügü: —¿Tüxcüü nixĩ ga Moĩché ga duũxügümaã nüxü yaxuxü rü ngëxguma texé tümamèxü ítaxchaügu rü name nixĩ i wüxi i popera i tèxgüpane ngĩxna taxã, rü ñuxüchi ngĩxü ítatèx?

ñaxũ —ñanagürügü. ⁸ Rũ Ngechuchu nanangãxũ, rũ ñanagürü nüxũ: —Pegagu nixĩ ga Moĩché ga tama pexna nachúxãxũ na pexmèxũ ípetáxũ. Yerü nüma nüxũ nacuèx na tama aixcũma peyaxõgũxũ. Natürü noxriarü ügũgu rũ tama yemaãcü nixĩ. ⁹ —Rũ choma pemaã nüxũ chixu rũ tama name na texé tümamèxũ ítáxũ ega tama naĩ ya yatümaã nangẽãxũgagu yixĩgu. Rũ ngẽxguma chi yima yatü rũ ñuxũchi naĩ i ngemaã naxãxmèxgu, rũ chixexũ naxü, rũ ñoma naĩ i ngemaãmare nangẽãxũrũü nixĩ. Rũ texé ya ngĩmaã ãmaxẽ i ngẽma nge i ngĩte ngĩxũ ítèxcü, rũ ñoma naĩ i ngemaãmare itapexürüü tixĩ —ñanagürü ga Ngechuchu. ¹⁰ Rũ ñuxũchi ga norü ngúexũgü rũ ñanagürügü nüxũ: —Ega ngẽmaãcü yixĩgu rũ name nixĩ i noxtacũma tama naxãmèx ya yatü rũ tama ixãte i nge —ñanagürügü. ¹¹ Rũ Ngechuchu norü ngúexũgũxũ nangãxũ rũ ñanagürü: —Taxucürüwa guxũma i duũxũgü nüxũ nacuèx i tacũchiga na yĩxũ i ngẽma nguxẽètae. Natürü yixema Tupana tüxũ nüxũ cuèxẽexẽĩcatama tixĩ ya nüxũ cuèxgũxe. ¹² —Rũ nangẽxma i nagúxũraũxũ i guxchaxũ na tama naxãmèxücèx ya yatü. Erü nümaxũ i yatü rũ woetama taxucürüwa naxãmèx erü norü bucũma nangepũxũchare. Rũ nümaxũ i yatü rũ taxucürüwa naxãmèx erü nayauxpũxũcharee. Rũ togü tama naxãmèx erü Tupanaãrũ ngúchaũxĩcatama naxügüchaũ. Rũ texé ya ngẽmaãcü maxchaũxẽ rũ marü name i ngẽmaãcü tamaxũ —ñanagürü ga Ngechuchu.

*Ngechuchu rũ buxũgũxũ nameãxẽ
(Mr 10.13-16; Lc 18.15-17)*

13 Rū duŭxŭgŭ rŭ Ngechuchuxŭtawā nanagagŭ ga ñuxre ga buxŭgŭ na Ngechuchu nŭxŭ ingŭgŭxŭcèx rŭ namaã nayumŭxèxŭcèx. Natŭrŭ ga Ngechuchuarŭ ngŭexŭgŭ rŭ inanaxŭgŭe ga na yangagŭãxŭ ga yema duŭxŭgŭ ga Ngechuchuxŭtawā buxŭgŭxŭ gagŭxŭ. 14 Natŭrŭ ga Ngechuchu rŭ ñanagŭrŭ nŭxŭ ga norŭ ngŭexŭgŭ: —Marŭ name i chauxŭtawā naxŭ i buxŭgŭ. ;Rŭ tãxŭ i nŭxna penachuxuxŭ! Erŭ Tupana ãèxgacŭ íixŭxŭwā rŭ tŭmacèx nixŭ ya yíxema ñaã buxŭgŭrŭŭ meã yaxŭgŭxe —ñanagŭrŭ. 15 Rŭ ñuxŭchi ga Ngechuchu rŭ yema buxŭgŭetŭ naxŭmèx. Rŭ yemawena inaxŭãchi ga yéma.

*Wŭxi ga ngextŭxŭcŭ ga dŭeruãxŭchicŭ
Ngechuchumaã nidexa
(Mr 10.17-31; Lc 18.18-30)*

16 Rŭ wŭxi ga ngextŭxŭcŭ rŭ Ngechuchuxŭtawā nangu, rŭ nŭxna naca, rŭ ñanagŭrŭ: —Pa Ngŭexèerŭŭ ya Mecŭx, ;tacŭ tá chaxŭxŭ na chanayaxuxŭcèx i maxŭ i taguma gŭxŭ? —ñanagŭrŭ. 17 Rŭ Ngechuchu nanangãxŭ rŭ ñanagŭrŭ nŭxŭ: —;Tŭxcŭŭ “Mecŭ” ñacurŭgŭ choxŭ? Erŭ Tupanaxŭcatama nixŭ ya mecŭ ixŭcŭ, rŭ nataxuma i to. Natŭrŭ ngèxguma cunayauxchaŭgu i maxŭ i taguma gŭxŭ, rŭ ;naga naxŭnŭ i Tupanaãrŭ mugŭ! —ñanagŭrŭ. 18 Rŭ yexguma ga guma ngextŭxŭcŭ rŭ ñanagŭrŭ: —;Ngèxŭrŭŭxŭ tá nixŭ i Tupanaãrŭ mugŭ i naga chaxŭnŭxŭ? —ñanagŭrŭ. Rŭ Ngechuchu nanangãxŭ rŭ ñanagŭrŭ nŭxŭ: —;Tãŭtãma cumãeta, rŭ tãŭtãma naŭ i ngemaã icupe, rŭ tãŭtãma cungŭtèèx, rŭ tãŭtãma doraxŭ quixu i togŭchiga! 19 —;Rŭ tŭmaga naxŭnŭ ya cunatŭ

rü cue, rü nüxũ nangechaũ i cumücügü ngẽma na cugü cungechaũxũrüü! —ñanagürü. ²⁰ Rü yexguma ga guma ngextũxücü rü ñanagürü: —Guxũma i ngẽma mugü i nüxũ quixuxũ rü woetama chorü bucüma meã chayanguxẽẽ. ¿Rü tacü rü to tá chaxü na choxũ nangẽxmaxũcèx i maxũ i taguma gúxũ? —ñanagürü. ²¹ Rü Ngechuchu nanangãxũ rü ñanagürü nüxũ: —Ega aixcüma Tupanapẽxewa mecü quixixchaũgu, rü name nixĩ i namaã cutaxe i guxũma i curü ngẽmaxũgü rü togü i ngearü ngẽmaxũãxgũxũna cunaxã i ngẽma curü natanü. Rü ngẽxguma tá cuxũ nangẽxma i cuchica i daxũguxũ i naãnewa. Rü ñuxũchi marü name i chowe curüxü —ñanagürü. ²² Natürü yexguma yemaxũ naxĩnũgu ga guma ngextũxücü rü poraãcü nangechaũ, yerü namuãrü dẽruãxũchi. ²³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü norü ngúexũgũxũ ñanagürü: —Aixcüma pemaã nüxũ chixu rü naguxchaxũchi nixĩ na wüxi i duũxũ i dẽruãxũchixũ rü Tupana aẽxgacü íixĩxũwa na nanguxũ. ²⁴ —Rü aixcüma pemaã nüxũ chixu rü ñoma wüxi i cameyu na taxucürüwama wüxi ya ucumaxẽtüwa naxüpetũxũãrü yexera narüguxchamaẽ naxcèx i wüxi i duũxũ i dẽruãxũchixũ na yaxücuxũ i ngextá Tupana aẽxgacü íixĩxũwa —ñanagürü. ²⁵ Rü yexguma yemaxũ naxĩnũegu ga norü ngúexũgü rü poraãcü nabèixãchiãẽgü. Rü nügüna nacagüe rü ñanagürügü: —¿Rü texé tá èxna tixĩ ya nayaxúxe i maxũ i taguma gúxũ? —ñanagürügü. ²⁶ Rü Ngechuchu nüxũ nadawenü rü ñanagürü nüxũ: —Duũxũgü rü taxuacüma nügü namaxẽẽ, natürü Tupanaãxũ rü natauxcha

na namaxẽxẽẽãxũ —ñanagürü. ²⁷ Rũ yexguma ga Pedru rũ ñanagürü nüxũ: —Pa Corix, toma rũ marũ ítanawogũ ga guxũma ga torũ yemaxũgũ na cuwe tarũxĩxũcèx. ¿Rũ tacũ tá nixĩ i torũ natanũ i ñuxmax? —ñanagürü. ²⁸ Rũ Ngechuchu nanangãxũ rũ ñanagürü nüxũ: —Aixcũma pemaã nüxũ chixu rũ ngẽma ngunexũ i Tupana nagu nangexwacaxũxẽẽxũ i guxũma, rũ choma rũ ãẽxgacũ ya tacũ tá chixĩ. Rũ chorũ tochica i mexẽchixũwa tá charũto. Rũ pema i 12 i chorũ ngũxũgũ na chowe perũxĩxũ rũ pema rũ tá ta pexũ nangẽxma i perũ tochicaxũ i mexẽchixũ i chauxõtawa. Rũ ngẽma tá perũtogũ na norũ maxũchigacèx nüxũ picagũxũ i guxũma i Yudíugũ. ²⁹ Rũ guxãma ya yíxema tũmapata chauxcèx ítáxe, rũ ẽxna tũmaẽneẽgũ rũ tũmaẽyèxgũxũ chauxcèx ítáxe, rũ ẽxna tũmanatũ rũ tũmaẽxũ chauxcèx ítáxe, rũ ẽxna tũmamèx rũ tũmaxãcũgũxũ rũ tũmaãrũ naãne chauxcèx ítáxe, rũ 100 ẽxpũxcũna i ngẽma noxri tũxũ ngẽxmaxũãrũ yexera tá tayaxu. Rũ naetũ tá tanayaxu i maxũ i taguma gũxũ. ³⁰ —Natürũ muxũma i nümaxũ i ñoma i naãnewa duũxũgũ wixpẽxewa ügũxẽẽxũ, rũ daxũgũxũ i naãnewa rũ Tupana tá wixweama nanaxũgũxẽẽ. Rũ muxũma i nümaxũ i ñoma i naãnewa duũxũgũ wixweama ügũxẽẽxũ, rũ daxũgũxũ i naãnewa rũ Tupana tá wixpẽxewa nanaxũgũxẽẽ.

20

Ore ga puracũtanũxũgu ixuxũ

1—Rü ngẽma Tupana ãẽxgacü íxĩxũwa rü ñoma wüxi ga ubanecüarü yora ga pèxmama norü puracütanüxũ ta yadaucürüü nixĩ. 2 Rü yema puracütanüxũmaã nanamexêê na wüxitchinü ga dïêruyu nüxũ na naxütanüãxücèx ga wüxichigü ga ngunexügu. Rü ñuxũchi naãnewa nanamugü na yéma yapuracüexücèx. 3 —Rü yixcama ga 9 arü oragu rü ínayadau ga ngextá yatügü ga puracücèx daugüxũ íngutaquẽxegüxũxũwa. Rü yexma nüxũ nayangau ga ñuxre ga yatügü ga ngearü puracüãxgüxũ. 4—Rü ñanagürü nüxũ:

“¡Ngema chorü ubanecüwa peyapuracüe! Rü meã tá pexũ chanaxütanü”, ñanagürü. Rü nümagü rü yéma naxĩ. 5 —Rü yema ubanecüarü yora rü tocuchigu rü wenaxârü togü ga puracütanüxũ ta nayadau. Rü tomaẽxpüxarü oragu ga yáuanecü rü wenaxârü yexgumarüü ta nayadau. 6 —Rü yixcama ga wüximẽxpüxarü oragu ga yáuanecü rü wenaxârü ínayadau ga ngextá yatügü ga puracücèx daugüxũ íngutaquẽxegüxũxũwa. Rü yexma nüxũ nayangau ga ñuxre ga togü ga yatügü ga ngearü puracüãxgüxũ. Rü ñanagürü nüxũ:

“¿Tüxcüü i pema rü nuxã perüchomare i guxũ i ñoma i ngunexügu, rü tama pepuracüe?” ñanagürü. 7 —Rü nümagü nanangãxügü, rü ñanagürügü nüxũ:

“Tama tapuracüe erü taxúema toxcèx tadau na tüxũ tapuracüexücèx”, ñanagürügü. Rü yexguma ga yema naãneârü yora rü ñanagürü nüxũ:

“¡Pema rü ta ngema chorü ubanecüwa pexĩ rü peyapuracüe! Rü meã tá pexũ chanaxütanü”, ñanagürü. 8 —Rü yexguma marü nachütagu rü

yema naãneãrũ yora, rü naxcèx naca ga norü puracütanüxũãrũ dauruũ, rü ñanagürü nüxũ:

“¡Naxcèx naca i ngẽma puracütanüxũ. Rü nüxĩra nüxũ naxütanü i ngẽma wixwenaxũchima ngema ìxũ, rü nawa tá icuyacuèxẽẽ i ngẽma nüxĩra ngema puracüexũ!” ñanagürü. ⁹ —Rü yéma naxĩ ga yema puracütanüxũ ga wüximẽxpüxarü oragu ga yáuanecü puracüwa ìxũ. Rü wüxichigü ngĩxũ nayauxgü ga wüxitachinü ga dñeru. ¹⁰ —Rü yemawena rü yéma naxĩ ga yema nüxĩrama puracüexũ ga puracütanüxũ. Rü nümagü nagu naxĩnüẽgu rü yexera tá ngĩxũ nayauxgü ga dñeru, natürü nümagü rü ta ngĩxũ nayauxgü ga wüxitachinütama ga dñeru ga wüxichigü. ¹¹ —Rü yexguma ngĩxũ nayauxgügu rü inanaxügüe ga chixri na yadexagüxũ nachigagu ga yema naãneãrũ yora. ¹² —Rü ñanagürügü:

“Yixema rü guxũ i ngunexügu üexcüxetüwa tapuracüe, natürü i ñaã puracütanüxũ i wixwenaxũchi íngugüxũ rü wüxi i oratama napuracüe. Natürü ngẽma tüxũ naxütanüãxũẽxpüxtama nüxũ nanaxütanü”, ñanagürügü. ¹³ —Natürü ga yema ubanecüarü yora nanangãxũ, rü ñanagürü nüxũ ga wüxi ga yema puracütanüxũ:

“Pa Chomücüx, tama cuxũ changĩx. ¿Tama éxna i wüxitachinügu yĩxũ ga chomaã cunamexẽẽxũ na cuxũ chanaxütanüxũ i ngẽma puracü? ¹⁴ —¡Ñaã i curü dñeru, rü íixũ! Rü ngẽma puracütanüxũ i wüxi i oratama puracüexũ, rü choma nüxna ngĩxũ chaxãxchaũ i ngẽma cuxna ngĩxũ chaxãcüxpüx. ¹⁵ —¿Tama éxna name i ngẽma choma chanaxwèxexũãcüma ngĩmaã na

chaxüxü i chorü dīeru? ¿Rü ēxna quixãũxãchi erü ngēmaãcü chamecüma?” ñanagürü. ¹⁶ — Rü yixema ñuxma duüxügü wixweama tüxü ügüxēxē, rü daxüguxü i nañewa rü Tupana tá wixpēxewa tüxü naxügüxēē. Rü yixema ñuxma duüxügü wixpēxewa tüxü ügüxēxē rü daxüguxü i nañewa rü Tupana tá wixweama tüxü naxügüxēē. Erü Tupana rü muxüchiena naxu, natürü noxretama tixi ya yixema tüxü nadexe —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngechuchu rü norü tomaēxpücüna nanaxunagü ga norü yuxchiga

(Mr 10.32-34; Lc 18.31-34)

¹⁷ Rü yexguma namagu yaxüxgu ga Ngechuchu ga Yerucharéüwa na naxüxü rü noxrüwama naxcèx naca ga yema 12 ga norü ngüexügü, rü ñanagürü nüxü: ¹⁸ —Pema nüxü pecuèx na marü ingaicaxü na Yerucharéüwa ingugüxü. Rü ngema rü duüxügü rü tá chixri chomaã nachopetü. Rü tá paigüarü aēxgacügü rü ngüxēēruügü i ore i mugüwa ngüxēētaegüxüna tá choxü namugü. Rü nümagü rü tá chomaã nanaxuegugü na chayuxücèx. ¹⁹ —Rü tá to i nachiuñanecüñaxna choxü namugü. Rü ngēmagü tá nixi i chaugu idauxcürügüxü rü choxü cüaixgüxü. rü ñuxüchi tá curuchawa choxü nipotagü na ngēxma chayuxücèx. Natürü tomaēxpüx i ngunexüguwena rü tá wenaxärü chamaxü —ñanagürü.

Wüxi ga ngüxēēcèx üca ga Chaütiágu rü Cuáüärü mamá

(Mr 10.35-40)

²⁰ Rū yéma iyexma ga naē ga Chaūtiágu rü Cuáuŕ. Rū yema taxre rü Zebedéu nanegü nixĩgü. Rū ngĩma rü Ngechuchucèx iyaxü namaã ga yema taxre ga ngĩnegü. Rū Ngechuchupēxegu iyacaxāpūxü, rü wüxi ga ngüxēēcèx nüxna iyaca. ²¹ Rū nüma ngĩxna naca, rü ñanagürü: —¿T̄acü nixĩ i cunaxwèxexü? —ñanagürü. Rū ngĩma inangāxü rü ngĩgürügü: —Pa Corix, ngēxguma āēxgacüxü quingucuchigu rü chanaxwèxe i cunamu na wüxi i ñaã chaune rü curü tügünecüwawa na natoxü, rü ngēma to i curü toxwecüwawa na natoxü —ngĩgürügü. ²² Natürü Ngechuchu ngĩxü nangāxü rü ñanagürü: —Pema rü tama nüxü pecuèx na tacücèx ípeçaxü. ¿Namaxā chi peporaexü i ngēma ngúxü i tá choxü üpetüxü? —ñanagürü. Rū nümagü nanangāxügü rü ñanagürügü: —Ngēmaãcü namaã tá taporae —ñanagürügü. ²³ Rū Ngechuchu nanangāxü rü ñanagürü nüxü: —Aixcüma tá nixĩ i chauxrüü ngúxü pingegüxü. Natürü ngēma chorü tügünecüwawa rü chorü toxwecüwawa na perütogüxücèx, rü tama choxmèxwa nangèxma na pexna chanaxāxü. Rū Chaunatumèxēwa nixĩ na nangèxmaxü i ngēma, rü nüma tá tüxna nanaxā ya yixema tümacèx íyiixē —ñanagürü. ²⁴ Rū yexguma yemaxü naxĩnüēgu ga yema togü ga 10 ga Ngechuchuarü ngúexügü, rü Chaūtiágumaã rü Cuáuumaã nanuē. ²⁵ Natürü Ngechuchu naxcèx naca rü ñanagürü nüxü: —Pema nüxü pecuèx rü guxü i nachiuñanegüarü āēxgacügü rü poraãcü nanamu i norü duüxügü. Rū ngēma āēxgacügü i taxügü rü norü duüxügüarü yora nügü nixĩgüxēē. ²⁶ —Natürü tãütáma ngēmaãcü

nixĩ i petanüwa. Rü ngëxguma texé naxwèxegu na ãëxgacü tiĩxũ i petanüwa, rü name nixĩ i noxri rü guxããrũ ngũxëẽruũ tixĩ. ²⁷ —Rü ngëxguma chi texé i petanüwa naxwèxegu na tümamücügüeru na tiĩxũ, rü name nixĩ i noxri rü guxũma i tümamücügüaru ngũxëẽruũ tixĩ. ²⁸ —Yerü chomatama i Tupana Nane na duũxũxũ chiĩxũ rü tama togü choxũ rü ngũxëẽxũcèx nixĩ i núma chaxũxũ. Natürü núma chaxũxũ na duũxũgũxũ charü ngũxëẽxũcèx rü naxcèx na chayuxũcèx rü ngëmaãcü chanaxütanũxũcèx na muxũma i nümagü rü nüxũ nangëxmaxũcèx i maxũ i taguma gúxũ —ñanagürü.

Ngechuchu nanameëxëë ga taxre ga ngexetügũxũ

(Mr 10. 46-52; Lc 18.35-43)

²⁹ Rü yexguma Ngechuchu norü ngúexũgũmaã Yericúaru iãnewa ichoũxgu, rü muxũma ga duũxũgü nawe narũxĩ. ³⁰ Rü yéma namacüwawa narütogü ga taxre ga ingexetũxũ. Rü yexguma nüxũ naxĩnüëgu na Ngechuchu yéma üpetũxũ, rü tagaãcü Ngechuchuna nacagüe, rü ñanagürügü: —Pa Corix, Pa Dabítanũxũx, ¡Cuxũ tangechaütümüügü! —ñanagürügü. ³¹ Rü yema duũxũgü ga Ngechuchuwe rüxĩxũ rü nayangagü na iyanangeëxgũxũcèx. Natürü nümagü ga yema ingexetũxũ rü yexeraãcü Ngechuchuna nacagüe, rü ñanagürügü: —Pa Corix, Pa Dabítanũxũx, ¡cuxũ tangechaütümüügü! —ñanagürügü. ³² Rü yexguma ga Ngechuchu rü yexma nayachiãchi rü naxcèx naca ga yema ingexetũxũ. Rü nüxna naca rü ñanagürü: —¿Tacü i penaxwèxexũ

na pexcèx chanaxüxü? —ñanagürü. ³³ Rü nümagü nanangãxüğü rü ñanagürüğü: —Pa Corix, tanaxwèxe na toxü quidauchitanügüxëxü — ñanagürüğü. ³⁴ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nüxü nangechaütümüğü, rü naxëtüğügu ningögü. Rü yexgumatama nidauchigü, rü Ngechuchuwe narüxĩ.

21

Yerucharéügu naxücu ga Ngechuchu (Mr 11.1-11; Lc 19.28-40; Cu 12.12-19)

¹ Rü yexguma marü yangaicagügu ga Yerucharéüwa na nangugüxü, rü nawa nangugü ga guma ñane ga Bechagué ga Oríbunecüarü mèxpúneärü ngaicamana yexmane. Rü Ngechuchu nanamu ga taxre ga norü ngúexüğü. ² Rü ñanagürü nüxü: —¡Gua tórü toxmèxtawa ngëxmane ya ñanexácüwa pexĩ! Rü ngëxma tá ngixü pengau i wüxi i buru i ngëxma ngaxücü namaã i wüxi i ngixácü i yatüxü i ngixütagu irüxãüxü. ¡Rü ngixü piwëxü, rü nuã chauxütawa ngixü pega namaã i ngixácü! ³ Rü ngëxguma texé pexna caxgu na tacücèx ngixü piwëxüxü, ¡rü tümamaã nüxü pixu rü ñapegüğü:

“Torü Cori nangixwèxe namaã i ngixácü, natürü paxa tá ngixü nawoeguxëë”, ñapegüğü tüxü! — ñanagürü. ⁴ Rü yema naxüpetü yerü yemaácü Tupana nayanguxëë ga norü ore ga nuxcümaüxü ga norü orearü uruü ümatüxü ga ñaxü:

⁵ “¡Yerucharéücüãxgümaã nüxü pixu rü ñapegü: ‘¡Dücèx ya perü ãëxgacü ya nuã pexütawa ücü! Rü nüma rü tama nüğü yacuèüüãcü

ínangu, rü wüxi i buruxacüétügumare naxau-nagü!”

ñanagürü ga yema ore. ⁶ Rü yexguma ga yema taxre ga norü ngúexügü rü yéma naxī, rü nanaxügü ga yema Ngechuchu namaã nüxü ixuxü. ⁷ Rü Ngechuchuxütawa ngixü nagagü ga yema buru ngixacümaã. Rü yema norü ngúexügü rü naxchirumaã nanaçhatagü ga yema ngixacü, rü ñuxüchi ga Ngechuchu rü natagu naxaunagü. ⁸ Rü yema muxüma ga duüxügü ga nawe rüxixü rü naxchirumaã nayaçhamatanü ga nama. Rü togü rü naixätü ta nadaügü rü yemamaã nayaçhamatanü ga nama. ⁹ Rü yema duüxügü ga napëxegu ägüxü, rü yema togü ga wixweama ägüxü, rü tagaäcü ñanagürügü: — ¡Nüxü ticuèxüxügü ya daa äëxgacü ya Dabitanüxü! ¡Rü namecümamaxüchi ya daa Tupanaegagu núma ücü! ¡Rü pema rü ta, Pa Daxücüãx, rü nüxü picuèxüxügü ya Tupana! —ñanagürügü. ¹⁰ Rü yexguma Ngechuchu Yerucharéüwa ixücuxgu, rü guxüma ga yema ñanecüãx rü nanaxixãchiãëgü, rü ñanagürügü: —¿Texe nixī ya daa? —ñanagürügü. ¹¹ Rü yema Ngechuchuwe rüxixü ga duüxügü rü nanangãxügü rü ñanagürügü: —Daa nixī ya Tupanaärü orearü uruü ya Ngechuchu ya Gariréaanewa ngëxmane ya ñane ya Nacharétucüãx ixīcü —ñanagürügü.

Ngechuchu rü tupauca ga taxünewa ínanawoxü ga duüxügü ga yéma taxegüxü

(Mr 11.15-19; Lc 19.45-48; Cu 2.13-22)

¹² Rü tupauca ga taxünegu naxücu ga Ngechuchu, rü ínanawoxü ga yema yéma çacümaã

taxegüxü rü naxcèx taxegüxü. Rü nanangüegutanü ga norü mechagü ga yema duüxügü ga yéma Tupanaarü ãmarewa mexü ga dīērumaã taxegüxü rü muxtucugümaã taxegüxü. ¹³ Rü ñanagürü nüxü ga yema duüxügü: —Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Chopata rü yumüxēpataü nixī”.

Natürü pema rü ngītèèxgüxüpataü peyaxīxēē — ñanagürü. ¹⁴ Rü yéma tupauca ga taxünewa rü Ngechuchucèx naxī ga ñuxre ga ingexetügüxü rü ichixeparagüxü. Rü Ngechuchu nanameēxēē. ¹⁵ Natürü ga paigüarü ãēxgacügü rü ngüxēēruügü ga ore ga mugüwa ngüxēētaegüxü, rü nüxü nadaugü ga yema mexügü ga taxügü ga Tupanaärü poramaã naxüxü ga Ngechuchu rü buxügüxü naxīnüē ga na ñagüxü: —¡Namexēchi ya daa ãēxgacü ya Ngechuchu ya Dabítanüxü! —ñagüxü. Rü yemacèx ga yema ãēxgacügü rü nanuē. ¹⁶ Rü ñanagürügü Ngechuchuxü: —¿Nüxü cuxīnüxü i ngēma buxügü namaã idexagüxü? —ñanagürügü. Rü Ngechuchu nanangāxü, rü ñanagürü: —Ngü, nüxü chaxīnü. ¿Natürü taguma ēxna nawa pengúe i Tupanaärü ore i ümatüxü i ñaxü:

“Rü ngēma buxügü i íraxüchixü rü õxchanagü rü tá ta cuxü nicuèxüügü”,

ñaxü? —ñanagürü. ¹⁷ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nüxna yéma nixü, rü ñuxüchi ínaxüxü ga guma ñānewa. Rü ñāne ga Betániawa naxü, rü yexma nayape.

Ngechuchu rü orix ga iguera ga ngearü

oðxũmaã chixexũ naxuegu

(Mr 11.12-14, 20-26)

18 Rũ moxũãcü ga pèxmama rũ yexguma wenaxârũ Yerucharéücèx nataegugu ga Ngechuchu rũ nataiya. 19 Rũ namacüwawa nüxũ nadau ga wüxi ga orix ga iguera. Rũ naxcèx nixũ, natürü taxuũma ga norü oxũ inayangau, rũ naãtũxũĩcatama inayangau. Rũ yemacèx ñanagürü nüxũ ga yema orix: — Rũ tagutáma wena cuxox, —ñanagürü. Rũ yexgumatama narũñexẽ ga yema orix. 20 Rũ yexguma yemaxũ nadaugügu ga norü ngúexũgü, rũ nabèixãchiãægü. Rũ Ngechuchuna nacagüe rũ ñanagürügü: —¿Rũ ñuxãcü i ñaã orix i paxama nañexẽxũ? —ñanagürügü. 21 Rũ Ngechuchu nanangãxũ rũ ñanagürü: —Aixcüma pemaã nüxũ chixu rũ ngẽxguma chi meã peyaxõgügu rũ tama ngẽma igueramaã chaxũxũĩca chi pexü. Natürü yexeraxũ chi pexü. Rũ ngẽxguma chi daa mèxpúnemaã nüxũ pixuxgu na yaxũgachixüçèx rũ taxtü i taxüchiüwa naxũxüçèx, rũ pega chi naxĩnü. 22 Rũ guxũma i tacü i naxcèx ípecaxũ i perü yumüxêwa, rũ tá penayauxgü ega aixcüma peyaxõgüãcüma naxcèx ípecaxgu.

Ngechuchuna nacagüe na texégagu tupauca ga taxũnewa nanguxẽtaexũ

(Mr 11.27-33; Lc 20.1-8)

23 Rũ Ngechuchu rũ tupauca ga taxũnegu naxücu. Rũ yexguma yéma ínanguxẽtaeyane rũ naxcèx naxĩ ga paigüarü ãëxgacügü rũ Yudíugüarü ãëxgacügüerügü. Rũ Ngechuchuna nacagüe rũ ñanagürügü: —¿Rũ texégagu nixĩ i cunaxũxũ i

ngẽma núma cuxüxü? ¿Rü texé cuxü tamu na cunaxüxcèx i ngẽma? —ñanagürügü. ²⁴⁻²⁵ Rü Ngechuchu nanangãxü rü ñanagürü: —Choma rü tá ta pexna chaca, rü ngëxguma choxü pengãxügu i ngẽma pexna naxcèx chaçaxü, rü choma rü tá ta pemaã nüxü chixu na ngëxürüxü i ãëxgacü na choxü muxü na nuã changuxëëtaexü. ¿Rü texé tanamu ga Cuáü na duüxügüxü ínabaiüxëëxüxcèx? ¿Pexcèx rü Tupana yïxü ga namucü rü ëxna duüxügümare? —ñanagürü. Rü yexguma ga yema ãëxgacügü rü inanaxügüe ga nügümaã na yaporagatanücüxü. Rü nügümaãtama ñanagürügü: —¿Ñuxü ñagügüxü tá? Erü ngëxguma chi nüxü ixuxgu na Tupana núma namuxü rü nüma rü tá ñanagürü tüxü:

“¿Rü tüxcüü ga tama nüxü peyaxögüxü?” ñanagürü tá. ²⁶ —Rü ngëxguma chi nüxü ixuxgu na yatügümare núma namuxü rü taxcèx rü tá naxãücüma, erü duüxügü tá tüxü nadai. Erü nümagü i duüxügü rü nagu narüxïnüë na Tupana yïxü ga Cuáüxü núma mucü —ñanagürügü. ²⁷ Rü yemacèx Ngechuchuxü nangãxügü rü ñanagürügü: —Tama nüxü tacuèx ga texé núma na namuxü ga Cuáü ga baiüxëëruü —ñanagürügü. Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Choma rü tá ta tãütama pemaã nüxü chixu na texé choxü muxü na chanaxüxü i ngẽma choxna naxcèx peçaxü —ñanagürü.

Ore ga taxre ga nanegügu ixuxü

²⁸ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu —¿Ñuxü ñapegüxü naxcèx i ñaã ore i tá pemaã nüxü chixuxü? Rü wüxi ga yatü rü nüxü nayexma

ga taxre ga nane. Rū wūxi ga guma nanemaã nūxū nixu rü ñanagürü nūxū:

“Pa Chaunex, chanaxwèxe i yéa chorü ubaarü buxgüwa cuyapuracü”, ñanagürü. ²⁹ —Rü guma nane nanangãxū rü ñanagürü:

“Choxū nawèxtümüü na ngema chaxūxū”, ñanagürü. Natürü ga yixcamaxūra rü nagu narüxīnū rü düxwa yéma nayapuracü. ³⁰ —Rü yixcūra ga guma nanatü rü naī ga nanexūtawa naxū, rü yexgumarüü ta nūxū yema ñanagürü. Rū guma nane nanangãxū rü ñanagürü:

“Marü name, Pa Pa, rü ngema tá chaxū”, ñanagürü. Natürü tama aixcūma yéma naxū. ³¹ —Rü ñuxma chanaxwèxe i chomaã nūxū pixu rü ngexcürüücü ga guma taxre ga nane ga aixcūma naxücü ga yema nanatü naxwèxexū —ñanagürü. Rū nūmagü nanangãxügü rü ñanagürügü: —Ga guma nūxīra namuãcü nixī ga naga İnücü —ñanagürügü. Rū yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nūxū: —Aixcūma pemaã nūxū chixu rü ngēma yatügü i Dumaãrü ãëxgacücèx dīeru ngīxū dexū rü ngēma ngexügü i chixri maxèxū tá nixī i pexūpa nūxīra ichocuxū i ngextá Tupana ãëxgacü íixīxūwa. ³² —Yerü Cuáü ga baiüxēeruü rü núma naxū na pemaã nūxū yaxuxücèx na ñuxãcü tá na pemaxèxū, natürü ga pema rü tama nūxū peyaxögü. Natürü ga yema yatügü ga Dumaãrü ãëxgacücèx dīeru ngīxū dexū rü yema ngexügü ga chixri maxèxū rü Cuáüãxū nayaxögü. Natürü ga pema rü woo nūxū na pedaugüxū ga ñuxãcü na yaxögüãxū, rü tama nūxū perüxoechaü i pecūma i chixexū na peyaxögüxücèx —ñanagürü.

*Ore ga chixexŭ ga puracŭtanŭxŭgu ixuxŭ
(Mr 12.1-12; Lc 20.9-19)*

³³ Rŭ ñanagŭrŭ ta ga Ngechuchu: —Rŭ chanaxwèxe i iperŭxŭnŭē i ñaã to i ore i cuèxruŭ i tá pemaã nŭxŭ chixuxŭ. Rŭ nayexma ga wŭxi ga yatŭ ga nŭxŭ nayexmacŭ ga wŭxi ga norŭ naãne. Rŭ yexma nanato ga muxŭma ga orix ga uba. Rŭ ñŭxŭchi ínanapoxegu, rŭ nanaxŭ ga wŭxi ga ubaarŭ yauxtŭŭxŭchica rŭ wŭxi ga dauxŭtaechica. Rŭ ñŭxŭchi ñuxre ga puracŭtanŭxŭna nŭxŭ nadauxèē. Rŭ namaã nanamexèē na ngãxŭgu namaã ngŭxŭ yatoyexŭcèx ga yema ubatanŭ. Rŭ ñŭxŭchi ga yema naãneärŭ yora rŭ wŭxi ga to ga nachiŭãne ga yaxŭguxŭwa naxŭ. ³⁴—Rŭ yexguma norŭ ubaarŭ buxgŭwa nanguxgu, rŭ yema naãneärŭ yora rŭ yéma nanamugŭ ga ñuxre ga norŭ duŭxŭgŭ na yema puracŭtanŭxŭna ngŭxcèx yaçaxŭcèx ga yema ubatanŭ ga nŭxna ŭcŭ. ³⁵ Natŭrŭ ga yema puracŭtanŭxŭgŭ rŭ ínanayauxŭ ga yema coriarŭ duŭxŭgŭ. Rŭ nanaçuaixgŭ ga wŭxi, rŭ ga to rŭ nayamèxŭchigŭ, rŭ ga yema to rŭ nutamaã ínanamuxŭchigŭ. ³⁶—Rŭ yema naãneärŭ yora rŭ wenaxärŭ noxriarŭ yexera rŭmumaèxŭ ga norŭ duŭxŭgŭ yéma namugŭ. Natŭrŭ ga yema puracŭtanŭxŭgŭ rŭ yema togŭrŭŭtama chixri namaã nachopetŭ. ³⁷—Rŭ dŭxwa ga yema naãneärŭ yora rŭ yéma nanexŭchixŭ namu yerŭ nŭma nagu naxŭnŭgu rŭ chi nanega naxŭnŭē ga yema puracŭtanŭxŭgŭ. ³⁸—Natŭrŭ yexguma yema cori nanexŭ nadaugŭgu ga yema puracŭtanŭxŭgŭ, rŭ nŭgŭmaã ñanagŭrŭgŭ:

“Ngèmaärŭ tá nixŭ i ñaã naãne i yixcama. ¡Rŭ ngŭxã tayamèxgŭ na tóxrŭ yŭŭxŭcèx!” ñanagŭrŭgŭ.

39 —Rü nayayauxgü, rü toxnamana nanagagü, rü yexma nayamèxgü —ñanagürü. ⁴⁰ Rü yexguma ga Ngechuchu rü yema paigüarü äëxgacügüna naca rü ñanagürü: —¿Rü ngëxguma ínanguxgu i ngëma naãneärü yora, rü tacü tá yema puracütanüxümaã naxü? —ñanagürü. ⁴¹ Rü yema äëxgacügü rü Ngechuchuxü nangãxügü, rü ñanagürügü: —Ngëma naãneärü yora rü tama nüxü nangechaütümüüácüma tá nanadai i ngëma puracütanüxügü i chixri maxëxü. Rü ñuxüchi togü i puracütanüxügü i meã namaã ngixü itoyexü i dñeruna tá nüxü nadauxëë —ñanagürügü. ⁴² Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¿Taguma ëxna nawa pengúe i Tupanaärü ore i ümatüxü? Erü ngëmawa rü ñanagürü:

“Rü yima nuta ya mecü ya ñärü üruügü nüxü oechirécü rü ñuxma rü yimatama nixi ya Tupana nüxira yaxücuchicü na namaã inaxügüäxücëx ya ípata. Rü tórü Cori ya Tupana nixi ga naxücü ga yema, rü ñuxma rü namexëchi i taxcèx”,

ñanagürü i ngëma ore. ⁴³ —Rü ngëmacèx pemaã nüxü chixu rü woo pexcèxchirëx na yixü i ngëma naãne i ngextá Tupana äëxgacü íixüüwa, natürü pexna tá nanapu. Rü togü i duüxügü i aixcüma Tupanaga ínüëxüna tá nanaxã. ⁴⁴ —Rü yima nuta ega texé namaã yarüñaxgu rü tá itapoügü. Rü yixema tümaetügu nanguxe ya yima nuta, rü tá tüxü niñaixmü —ñanagürü ga Ngechuchu. ⁴⁵ Rü yexguma ga paigüarü äëxgacügü rü Parichéugü nüxü ínüëgu ga yema ore ga cuèxruü ga Ngechuchu namaã nüxü ixuxü, rü nüxü nicuëxãchitanü ga nachiga na

yïxũ ga yema ore. ⁴⁶ Rũ yexgumatama ga yema ãëxgacũgũ rũ Ngechuchuxũ niyauxgüéga. Natürũ taxucürũwama nayayauxgũ yerũ duũxũgũxũ namuũë, yerũ nümagũ ga duũxũgũ rũ nayaxõgũ ga aixcũma Tupanaãrũ orearũ uruũ na yïxũ ga Ngechuchu.

22

Ore ga ngĩgũarũ petagu ixuxũ (Lc 14.15-24)

¹ Rũ Ngechuchu rũ wenaxãrũ nanangüexëë. Rũ ore ga cuëxruũgu namaã nayaxu, rũ ñanagürũ nüxũ: ² —Rũ ngëma Tupana na ãëxgacũ ixĩxũ rũ ñoma wũxi ga nachiũãneãrũ ãëxgacũ ga naneãrũ ngĩgũ üchiücürũ nixĩ. ³ —Rũ norũ duũxũgũxũ namu na naxcèx yaçaxũcèx ga yema duũxũgũ ga marũ ũpaacũ nüxna naxuxũ. Natürũ yema duũxũgũ ga marũ nüxna naxuchiréxũ rũ tama yéma naxĩxchaũ. ⁴ —Rũ wenaxãrũ togũ ga norũ duũxũgũxũ yéma namugũ. Rũ ñanagürũ nüxũ:

“iNgema pexĩ naxütawa i ngëma duũxũgũ i nüxna chaxuchiréxũ, rũ namaã nüxũ peyarũxu rũ marũ íname i chorũ õna i taxũ. Rũ marũ chanadai i chorũ wocagũ i ingüexũ rũ guxũma marũ ínamemare. Rũ chanaxwëxe i paxa nuã naxĩ naxcèx i ñaã chorũ peta!” ñanagürũ. ⁵ —Natürũ yema duũxũgũ ga nüxna naxuchiréxũ rũ tama naga naxĩnüë. Rũ wũxi rũ naãnewa naxũ, rũ ga to rũ norũ taxepataũwa naxũ. ⁶ —Rũ ga togũ rũ yema ãëxgacũarũ duũxũgũxũ ínayauxũ rũ nayaçuaixgũ ñuxmata nayuexëëã. ⁷ —Rũ yexguma ga guma ãëxgacũ rũ poraãcũ nanu. Rũ norũ churaragũxũ yéma namugũ na yadaiãxũcèx ga yema duũxũgũ

ga máētagüxŭ, rü na yagugüãxŭcèx ga guma norü ñane. ⁸ —Rü ñuxŭchi ñanagürü nüxŭ ga norü duŭxŭgü:

“Guxŭma i chorü peta rü marü ínamemare. Natürü ga yema duŭxŭgü ga nüxna chaxuchiréxŭ rü woetama nüxŭ chaxo na nuã naxŭxŭcèx. ⁹ — ¡Rü yéa taxŭ i ítamŭwa pexí, rü nüxna peyaxu i guxŭ i duŭxŭgü i ngema nüxŭ pedauxŭ, na núma chorü petawa naxŭxŭcèx!” ñanagürü. ¹⁰ —Rü yema ãēxgacüarü duŭxŭgü rü yéma ítamŭwa naxí. Rü nüxna nixuetanü ga guxŭma ga duŭxŭgü ga mexŭgü rü chixexŭgü ga nüxŭ iyangaugüxŭ. Rü yemaãcü duŭxŭgümaã nanapa ga guma ãēxgacüpata. ¹¹ —Rü yexguma ga guma ãēxgacü rü nixücu nawa ga yema ucapu ga nawa peta naxŭxŭ, yerü ínayadau ga yema duŭxŭgü ga nüxna naxuxŭ. Natürü yéma nüxŭ nadau ga wüxi ga yatü ga tama norü ngèxãēchirugu icúxŭ. ¹² —Rü ñanagürü nüxŭ:

“Pa Chomücüx ¿ñuxãcü i nuxã cuxücuxŭ na tama curü ngèxãēchirugu quicúxŭ?” ñanagürü. Natürü nüma ga yema yatü rü nangeèxmare. ¹³ —Rü yexguma ga guma ãēxgacü rü ñanagürü nüxŭ ga yema norü duŭxŭgü:

“¡Meã peyanèixpara rü peyanèixchacüügü i ñaã yatü, rü yéma düxétüwa i poraãcü ínaxēñexŭwa peyatá! Rü ngema tá narüdoxü rü tá nixŭxchapüta erü poraãcü tá nüxŭ nangux”, ñanagürü. ¹⁴ — Rü Tupana rü muxŭchíena naxu, natürü noxretama tixí ya yíxema aixcüma Tupana tüxŭ ndexe — ñanagürü ga Ngechuchu.

*Dĩeru i ãẽxgacũna ngixũ ixãcũchiga
(Mr 12.13-17; Lc 20.20-26)*

¹⁵ Rũ yexguma ga Parichéugũ rũ nixĩgachi. Rũ noxrũwama nũgũmaã nayamexẽẽgũ na tacũ rũ oremaã tá Ngechuchuna nacagũexũcèx na chixexũgu nanguxẽẽgũãxũcèx rũ ñuxũchi ãẽxgacũxũtawa na ínaxuaxũgũãxũcèx. ¹⁶ Rũ yemacèx Ngechuchuxũtawa nanamugũ ga ñuxre ga norũ duũxũgũ namaã ga ñuxre ga Erodearũ duũxũgũ na yema oremaã Ngechuchuna na yacagũexũcèx. Rũ yexguma Ngechuchuxũtawa nangugũgu rũ ñanagũrũgũ: —Pa Ngũxẽẽruũx, nũxũ tacuèx rũ aixcũma nixĩ i ngẽma nũxũ quixuxũ i curũ ore. Rũ aixcũma cunangũxẽẽ i duũxũgũ na Tupana naxwèxexũãcũma namaxèxũcèx. Rũ tama duũxũgũgamare cuxĩnũ, erũ tama norũ dũxètũxũnegu cudawenũ, natũrũ nacũma nixĩ i cungugũxũ. ¹⁷ —¡Rũ tomaã nũxũ ixu! rũ ngẽma dĩeru ya ãẽxgacũ ya tacũ ya Dumacũãx totanũwa yayauxchaũxũ, ¿rũ namexũ yĩxũ na nũxna ngĩxũ taxãxũ rũ èxna tama? —ñanagũrũgũ. ¹⁸ Natũrũ Ngechuchu nũxũ nacuèxama na chixexũgu naxĩnũèxũ ga yema duũxũgũ, rũ yemacèx ñanagũrũ nũxũ: —Pema nixĩ i togũpèxewa meã pemaxènetaxũ, natũrũ peãewa rũ chixexũgu perũxĩnũè. ¿Rũ tũxcũũ i chixexũgu choxũ penguxẽẽchaũxũ? ¹⁹ —¡Choxũ ngĩxũ pewé i wũxi i dĩeru i ngĩmaã ãẽxgacũaxũ penaxũtanũcũ! —ñanagũrũ. Rũ yéma naxũtawa ngĩxũ nangegũ ga wũxitachinũ ga yema dĩeru. ²⁰ Rũ yexguma Ngechuchu ngĩxũ dèuxgu, rũ nũxna naca, rũ ñanagũrũ —¿Rũ texéchicũnèxã rũ texééga nixĩ i ngĩgu üxũ? —ñanagũrũ. ²¹ Rũ nũmagũ

nanangãxũgü, rü ñanagürügü: —Dumacũãx ya ãëxgacü ya tacüchicünèxã nixĩ —ñanagürügü. Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: — ¡Ãëxgacüna ngĩxü pexã i ngẽma ãëxgacüarü ixĩcü, rü Tupanana ngĩxü pexã i ngẽma Tupanaãrü ixĩcü! —ñanagürü. ²² Rü yexguma yema orexü naxĩnüëgu, rü nabèixãchiãëgü. Rü Ngechuchuna ínixĩ.

Ngechuchuna nacagüe rü ngoxi yuwa ínadağü i duĩxũgü

(Mr 12.18-27; Lc 20.27-40)

²³ Rü yematama ngunexũgu rü ñuxre ga Chaduchéugü rü Ngechuchuxütawa naxĩ. Rü nümagü nixĩ ga nagu naxĩnüëxü na yuexü rü tagutáma wena namaxëxü. Rü yemacèx Ngechuchuna nacagüe, rü ñanagürügü: ²⁴ —Pa Ngúexëëruix, Moĩché nüxü ixuxgu rü ngëxguma wüxi ya yatü naxãmèx rü nangexacüyane nayuxgu, rü name nixĩ i naëneëtama ngĩmaã naxãmèx i ngẽma yutecü i naxũmèx, na ngẽmaãcü naxãxãcüxücèx nüxü ya yima naëneë ya marü yucü —ñanagürü ga yema ore. ²⁵ Rü ñanagürügü ta ga Chaduchéugü: —Nayexma ga totanüwa ga 7 ga nüğüeneë. Rü naxãmèx ga guma yacü, natürü tauta naxãxãcüyane nayu. Rü yexguma ga naĩ ga naëneë nüxĩ ngĩmaã naxãmèx ga yema ngecü. ²⁶—Rü guma rü ta nayu, rü nangexacü. Rü yexguma rü naĩ ga naëneë nüxĩ ngĩmaã naxãmèx. Rü yemaãcü gucüma ga guma 7 ga nüğüeneë rü ngĩmaã naxãmèx ga yema nge. Rü gucüma nayue tauta naxãxãcüyane. ²⁷—Rü yemawena rü ngĩma rü ta iyu ga yema nge. ²⁸—Rü ngëxguma yuexü

wena maxēgu, ¿rū ngexcürüücü ga guma 7 ga nügüeneē naxmèx tá iyixĩ i ngēma nge? Yerü gucüma ga guma 7 ga nügüeneē ngĩmaã naxãmèx —ñanagürügü. ²⁹ Rū yexguma ga Ngechuchu rü nanangãxũ, rü ñanagürü: —Pema rü ípetüe erü tama nüxũ pecuèx i Tupanaãrü ore i ümatüxũ, rü tama nüxũ pecuèx i ñuxãcü na yĩxũ i Tupanaarü pora. ³⁰ —Rū ngëxguma yuexũ wena maxēgu rü taxúetáma tixãmèxgü rü éxna tixãtegü. Erü daxũcüãx i Tupanaãrü orearü ngeruügürüü tá tixĩgü i ngëxguma. ³¹ —Pema choxna peca i yuexũarü dagüchiga. ¿Natürü tama éxna nawa pengúe i Tupanaãrü ore i ümatüxũ i ngextá Tupanatama ngëmachigaxũ pemaã íyaxuxüwa? Erü ngēma rü ñanagürü ya Tupana:

³² “Choma nixĩ i Abráũarü Tupana, rü Ichaáarü Tupana, rü Acobuarü Tupana”, ñanagürü. Rū ngēma orewa nüxũ tacuèx rü woo ñoma i naãnewa nayuegu i duũxügü, natürü Tupanaarü ñnüwa rü guxüguma namaxē —ñanagürü ga Ngechuchu. ³³ Rū yexguma yemaxũ naxĩnüēgu ga duũxügü, rü guxüma nabèixãchiãēgü namaã ga norü nguxēētae ga Ngechuchu.

Ngēma Tupanaãrü mu i guxũ i norü mugüarü yexera ixĩxũ
(Mr 12.28-34)

³⁴ Rū nangutaguëxegü ga Parichéugü ga yexguma nüxũ naxĩnüēgu ga ñuxãcü Ngechuchu rü yema Chaduchéugüxũ na iyanangeëxgüxëëxũ. ³⁵ Rū wüxi ga yema Parichéugü ga ore ga mugüwa nguxëētaexũ rü Ngechuchuxũ chixexügu nanguxëēchaũ. Rū yemacèx Ngechuchuna naca

rü ñanagürü: ³⁶ —Pa Ngúexêẽruũx, ¿ngêxürüũxü i Tupanaärü mu nixĩ i guxũ i norü mugüarü yexera ixĩxũ? —ñanagürü. ³⁷ Rü Ngechuchu nanangãxũ rü ñanagürü: —Ngêma Tupanaärü mu i guxũ i norü mugüarü yexera ixĩxũ, rü ñanagürü:

“¡Rü nüxũ nangechaũ ya Cori ya curü Tupana i guxũne ya curü maxünemaã, rü guxũ i cuãemaã, rü guxũ i nagu curüxĩnũxũmaã!” ñanagürü. ³⁸ —Rü ngêma nixĩ i Tupanaärü mu i guxũ i norü mugüarü yexera ixĩxũ. Rü ngêma nixĩ i nüxĩraũxũ i norü mu ga duũxũgüna naxãxũ ga Tupana. ³⁹ —Rü ngêma norü taxre i Tupanaärü mu, rü ngêma nüxĩraũxũ i norü murüõtama nixĩ, rü ñanagürü:

“¡Nüxũ nangechaũ i cumücü ngêma na cugü cungechaũxürüü!” ñanagürü. ⁴⁰ —Rü ngêma taxre i Tupanaärü mugüwa nixĩ inaxügüxũ i guxũma i Tupanaärü mugü ga Moĩché ümatüxũ rü nuxcümaũgüxũ ga Tupanaärü orearü uruũgü namaã nguxêẽtaegüxũ —ñanagürü.

*¿Texétaa yĩxũ ya Cristu?
(Mr 12.35-37; Lc 20.41-44)*

⁴¹⁻⁴² Rü yoxni ga Parichéugü rü yéma nangutaquêxegü, rü Ngechuchu nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Rü ñuxũ ñapegüxũ i pema nüxũ ya Cristu? ¿Rü texétaa yĩxũ? —ñanagürü. Rü nümagü ga Parichéugü rü nanangãxũgü rü ñanagürügü: —Cristu rü nuxcümaũcü ga aêxgacü ga Dabítaa nixĩ —ñanagürügü. ⁴³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü: —¿Tüxcüũ ga Dabí ga norü Corimaã naxuaxũ ga Cristu ga yexguma Tupanaãe ga

Üünexũ Dabíxũ idexaxẽẽgu? Yerü ga Dabí rü ñanagürü:

44 “Tupana rü chorü Cori ya Cristuxũ ñanagürü: ‘¡Nuã chorü tügünecüwawa rüto ñuxmatáta nüxũ charüporamaẽ i curü uwanügü na cuga naxĩnüëxücèx!’ ” 45 —Natürü ¿ñuxücürüwa i Dabítaa yĩxũ ya Cristu ega nümatama ga Dabí rü norü Corimaã naxuãgu? — ñanagürü ga Ngechuchu. 46 Rü taxumaãma nanangãxügüéga ga yema Parichéugü, rü bai ga wüxi ga oremaã. Rü yemawena rü guxũma namuẽ na tacücèx Ngechuchuna nacagüexũ.

23

Ngechuchu rü duũxügütanüwa ínanaxuaxũ ga Parichéugü rü ngúexẽẽruũgü ga Moíchéarü mugüwa nguxẽẽtaegüxũ

(Mr 12.38-40; Lc 11.37-54, 20.45-47)

1 Rü yemawena ga Ngechuchu rü duũxügüxũ rü norü ngúexügüxũ ñanagürü: 2 —Ngẽma ngúexẽẽruũgü i ore i mugüwa nguxẽẽtaegüxũ rü Parichéugü, rü meãma nüxũ nacuèxgü ga Tupanaärü ore ga Moiché ümatüxũ. 3 —Rü ngẽmacèx name i naga pexĩnüë i guxũma i ngẽma pemaã nüxũ yaxugüxũ. Natürü tama name i nüma namaxẽxũãcuma pemaxẽ, erü nüma nüxũ nixugü i mexũ i ore natürü chixri namaxẽ. 4 —Erü nüma rü poraãcü pexũ namu na naga pexĩnüëxücèx i norü mugü i guxchaxũ i taxucürüwama texé aurexũ. Natürü nümagütama rü bai i írarüwa naga na naxĩnüëxũ i ngẽma

nawa pexũ namuxũ. ⁵ —Rü guxũma i ngẽma naxũgũxũ, rü nanaxũgũ na duũxũgũ nüxũ daugũxũcèx. Rü ina-yangegũ i Tupanaãrũ ore na ngẽmaãcũ duũxũgũ nagu rüxĩnũegu rü aixcũma Tupanaãrũ duũxũgũ na yĩgũxũ. Rü nügũ nangèxãægũ na duũxũgũ nüxũ rüdaunũxũcèx. ⁶ —Rü petagüarũ õnawa rü nümagũ i Parichégũ rü nanaxwèxegũ i õnaãrũ yoraxũtawaxũchi na natogũxũ na duũxũgũ ngema nüxũ rüdaunũxũcèx. Rü ngutaquẽxepataũgũwa rü nanaxwèxegũ na napèxewaxũchi ügũxũ i naxmèxwèxegũwa natogũxũ. ⁷ —Rü ããneãrũ ítamũgũwa rü nanaxwèxegũ na duũxũgũ meã nüxũ rümoxègũxũ ñoma ãẽxgacũxũ meã rümoxèxũrũ. Rü nanaxwèxegũ na duũxũgũ rü: “Pa Ngúexèẽruũx” ñagũxũ nüxũ. ⁸ —¡Natürũ pema rü tãütãma ngẽmagu perũxĩnũê! Erũ guxãma i pema rü pegüeneègũ pixĩgũ, rü wüxixicatama nixĩ ya perũ ngúexèẽruũ ixĩcũ. ⁹ —Rü tama name i ñoma i naãnecũãxmaã pexãnatũ, erũ wüxixicatama nixĩ ya Penatũ, rü nüma rü daxũwa nangẽxma. ¹⁰ —Rü tama name i texé: “Pa ãẽxgacũx” ñatarũgũ pexũ. Erũ chaxicatama nixĩ i perũ ãẽxgacũ chiixũ. ¹¹ —Rü yĩxema petanũwa guxããrũ yexera ixĩxè rü tanaxwèxe na guxũma i tümamücũarũ ngũxèẽruũ tĩxũ. ¹² —Erũ yĩxema tũgũ írütaxe rü Tupana tá tũxũ naxãnexèè. Natürũ yĩxema tũgũ írũxĩraxè, rü Tupana tá tũxũ nicuèxũ. ¹³ —Pa Ngúexèẽruũgũ i Ore i Mugũwa Nguxèẽtaegũxũ rü Pa Parichégũx, pema nixĩ i togũ i duũxũgũpèxewa meã pemaxènetaxũ natürũ peãewa rü chixexũgu perũxĩnũèxũ. Rü wüxi i ngechaũ nixĩ i pexcèx erũ

pegagu nixĩ na tama Tupanaxũtawa nangugũxũ i togũ i duũxũgũ. Rũ pema rũ ta rũ tãutãma ngẽxma pechocu, Rũ ngẽxgumarũũ ta rũ nüxũ penaguxchaxẽẽ na tama ngẽxma nachocuxũcèx i togũ i ngẽxma chocuchaũxũ. ¹⁴—Pa Ngúexẽẽruũgũ i Ore i Mugüwa Nguxẽẽtaegũxũ rũ Pa Parichéugũx, pema nixĩ i togũ i duũxũgũpẽxewa meã pemaxẽnetaxũ natürü peãewa rũ chixexũgu perũxĩnüèxũ. Rũ wüxi i ngechaũ nixĩ i pexcèx erü tüxna penapuxũ ya tũmapata ya yixema yutegũxe. Rũ ñuxũchi penamèxẽẽ i perü yumüxègũ na duũxũgũ nagu rüxĩnüègu rũ aixcũma mexũ i Tupanaãrũ duũxũgũ na pixĩgũxũ. Rũ ngẽmacèx pema tá nixĩ i togũ i duũxũgũarũ yexera pepoxcuexũ. ¹⁵—Pa Ngúexẽẽruũgũ i Ore i Mugüwa Nguxẽẽtaegũxũ rũ Pa Parichéugũx, pema nixĩ i togũ i duũxũgũpẽxewa meã pemaxẽnetaxũ natürü peãewa rũ chixexũgu perũxĩnüèxũ. Rũ wüxi i ngechaũ nixĩ i pexcèx erü guxũwama pexĩ na togũ i duũxũgũmaã nüxũ peyarüxuxũcèx i ore na wüxitama ya duũxè pexrũũ na yaxõxũcèx. Rũ ngẽxguma marũ pexũ tanguũxgu, rũ tüxũ pechixexẽẽ na düxwa taxreèxpũxcũna perü yexera chixexũwa tangẽxmaxũcèx. ¹⁶ —Pa Ngúexẽẽruũgũ i Ore i Mugüwa Nguxẽẽtaegũxũ rũ Pa Parichéugũx, pema rũ ñoma cuèxruũgũ i ngexetüxũrũũ pixĩgũ. Rũ wüxi i ngechaũ nixĩ i pexcèx, erü nüxũ pixuxgu rü:

“Ngẽxguma texé ya tupauca ya taxũneegagu ãacücèx ixunetagu, rũ marũ name ega tama tayanguxẽègu i ngẽma tũmaãrũ uneta”, ñaperügũgũ. Natürü ngẽxguma texé tupauca ya taxũneãrũ dĩèruégagu ãacücèx ixunetagu, rü:

“Tanaxwèxe i aixcüma tayanguxëë i ngëma tûmaârü uneta”, ñaperügügü. ¹⁷ —Pema rü pengëãëgü rü ñoma pengexetügüxürüü pixîgü. ¿Pexcèx rü tacü nixî i yexera rümemaëxü, tupauca ya taxüneârü dîëru rü ëxna nûmatama ya tupauca ya nagagu naxüünene i ngëma dîëru? ¹⁸ —Rü tupauca ya taxünewa nangëxma i ngëma ãmarechica i ngexta Tupanacèx ínadaiaxüwa i naxüñagü na Tupanana naxãmarexüçèx. Rü pema rü ñaperügügü:

“Rü ngëxguma texé ya tupauca ya taxüneârü ãmarechicégagu tacücèx ixunetagu, rü marü name ega tama tayanguxëëgu i ngëma tûmaârü uneta. Natürü ngëxguma texé tupauca ya taxüneârü ãmarechicawa ngëxmaxü i ãmareégagu tacücèx ixunetagu, rü tanaxwèxe i aixcüma tayanguxëë i ngëma tûmaârü uneta”, ñaperügügü. ¹⁹ —Pema rü pengëãëgü rü ñoma pengexetügüxürüü pixîgü. ¿Pexcèx rü tacü nixî i yexera rümemaëxü, rü yima tupauca ya taxüneârü ãmarechicawa ngëxmaxü i ãmare rü ëxna nûmatama ya tupauca ya taxüneârü ãmarechica i nagagu naxüünexü i ngëma ãmare? ²⁰ —Erü yíxema tupauca ya taxüneârü ãmarechicégagu tacücèx ixunetaxe, rü tama ngëma nachicégaguxicatama itaxuneta, natürü ngëma ãmare i ngëma nachicawa ngëxmaxüégagu rü ta itaxuneta. ²¹ —Rü yíxema tupauca ya taxüneégagu tacücèx ixunetaxe, rü tama ngëma tupaucaégaguxicatama itaxuneta, natürü Tupana ya ngëma maxüçüégagu rü ta itaxuneta. ²² Rü yíxema daxüguxü i naãneégagu tacücèx ixunetaxe, rü Tupanaârü toruñégagu rü ta itaxuneta, rü

ngëxgumarüü ta Tupana ya ngema rütocüégagu rü ta itaxuneta. ²³ —Pa Ngúexëëruüğü i Ore i Mugüwa Nguxëëtaegüxü rü Pa Parichéugüx, pema nixĩ i togü i duüxügüpëxewa meã pemaxënetaxü, natürü peãewa rü chixexügu perüxĩnüëxü. Rü wüxi i ngechaü nixĩ i pexcèx, erü woo tacü i íraxü i pexü ngëxmaxü rü Tupanana penaxã i ngëma nüxna üxü. Natürü tama naga pexĩnüë i Tupanaärü mugü i guxü i mugüarü yexera ixĩxü. Erü pexü nataxu na ãëxgacügü i aixcüma meãma duüxügümaã icuëxgüxü na pixĩgüxü, rü pexü nataxu na duüxügü pexü nangechaütümüügüxü, rü aixcüma meã Tupanamaã pixaixcümagüxü. Rü guxüma i ngëma nixĩ i Tupana naxwëxexü na penaxüxü, tama nüxü ipeyarüngümaëãcüma i ngëma mexü i marü pexüxü. ²⁴ —Pa Cuëxruüğü i Ngexetügüxüx, pema rü guxüma i mugü i woo íraxüchixü rü meãma penaxaure, natürü tama Tupana naxwëxexüãcüma pemaxë. Pema rü ñoma wüxi i duüxü i tunücèx norü axexü bapetüxü rü ñuxüchi arü wüxi i cameyu ixaxwetaüxürüü pixĩgü. ²⁵ —Pa Ngúexëëruüğü i Ore i Mugüwa Nguxëëtaegüxü rü Pa Parichéugüx, pema nixĩ i togü i duüxügüpëxewa meã pemaxënetaxü natürü peãewa rü chixexügu perüxĩnüëxü. Rü wüxi i ngechaü nixĩ i pexcèx, erü perü düxëtüxünewaxicatama pegü pemexëëchaü, natürü perü maxüwa rü poraãcü pichixe. Erü penawomüxëëãcüma poraãcü naxcèx pengix i duüxügüarü ngëmaxügü, rü pegüguxicatama perüxĩnüë. ²⁶ —Pa Parichéugü i Ñoma Ngexetüxürüü Ixĩgüxüx, name nixĩ i pegü pimexëë i perü aixepewa i perü maxüwa.

Rü ngëxguma tá nixĩ i perü düxétüwa rü tá ta pimexũ. ²⁷⁻²⁸ —Pa Ngúexëëruüğü i Ore i Mugüwa Nguxëëtaegüxũ rü Pa Parichéugüx, pema nixĩ i togü i duüxüğüpëxewa meã pemaxënetaxũ natürü peãëwa rü chixexügu perüxĩnüëxũ. Rü wüxi i ngechaũ nixĩ i pexcèx, erü ñoma yuetachiquëxegü i düxétüwa cómuxũmaã chauxetügüxũ natürü aixepewa rü yuetachinaxãmaã rü nagúxüraüxũ i ãüächixũmaã napagüxürüũ pixĩgü. Erü perü düxétüwa i duüxüğü nüxũ ídaugüxüwaxicatama pime, natürü aixepewa i peãëwa rü poraãcü pichixe. ²⁹ —Rü wüxi i ngechaũ nixĩ i pexcèx, Pa Ngúexëëruüğü i Ore i Mugüwa Nguxëëtaegüxũ rü Pa Parichéugüx. Pema rü peyamecagü ga naxchiquëxegü ga nuxcümaüğüxũ ga Tupanaãrü orearü uruüğü rü yema duüxüğü ga imexũ ga yuexũ. ³⁰ —Rü ñuxũchi ñaperüğügü:

“Rü yexguma chi nuxcümaüğüxũ ga tórü oxigü maxëyane imaxëgu, rü tãũ chima nüxũ tarüngüxëë ga na nadaiãxũ ga yema nuxcümaüğüxũ ga Tupanaãrü orearü uruüğü”, ñaperüğügü. ³¹ —Rü ngëma oremaã rü pegü pengoxëë na nataagü pixĩgüxũ ga yema duüxüğü ga nuxcümaüğüxũ ga Tupanaãrü orearü uruüğüxũ dèixũ. ³² —jËcü, noxtacüma chomaã rü ta peyanguxëëx ga yema chixexũ ga nuxcümaüğüxũ ga perü oxigü ügüexũ! ³³ —Pa Ñxtapearü Duüxüğüx, pema rü poraãcü pichixe. ¿Ñuxãcü tá naxchaxwa pibuxmü ya yima üxü ya Tupana tá namaã pexũ poxcuene? ³⁴ —Rü ngëmacèx i choma rü tá pexcèx núma chanamugü i Tupanaãrü orearü uruüğü, rü yatüğü i mexüğü i nüxũ cuëxüchigüxũ, rü

ngúexêẽruũgü i mexũgü. Natürü pema rü tá curuchawa peyapotagüácüma penadai i ñuxre. Rü togü rü ngutaquẽxepataũgüwa rü tá peyaçuaixgü, rü togü rü ñañechigüwa rü tá nawe pingẽxũtanü na chixexũ namaã pexügüxücèx. ³⁵ —Natürü Tupana tá pexũ napoxcue naxcèx i guxũma ga norü duũxũgü ga imexũgü ga perü oxigü dèixũ. Rü Abéwa nixĩ ga inaxügüãxũ ga na nadaiãxũ rü Chacaría ga tupauca ga taxũnegu peyamèxgücügu nixĩ ga yacuáxũ ga yema. ³⁶ —Rü aixcüma pemaã nüxũ chixu rü guxũma ga yema chixexücèx rü Tupana tá nanapoxcue i duũxũgü i ñomaũcüü maxèxũ —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngechuchu rü Yerucharéüçüãx ga duũxũgücèx naxaxu

(Lc 13.34-35)

³⁷ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Pa Yerucharéüçüãx, pema penadai i Tupanaãrü orearü uruũgü, rü nutamaã ípenamuxũchigü i Tupanaãrü orearü ngeruũgü i pexcèx núma namugüxũ. Rü ñuxreẽxpüxcüna wüxigu chaugüxũtagu pexũ chanutaquẽxexẽchaũ ñoma wüxi i ota i naxãcüxã nügütüũgu tüxũ nutaquẽxexürüü. Natürü pema rü tama penaxwèxe. ³⁸ —Dücèx i ñuxma ya perü ñañe, rü Tupana tá ínatèx. ³⁹ —Rü pemaã nüxũ chixu rü tãütáma wena choxũ pedau ñuxmatáta daxügüxũ i nañewa ne chaxũ. Rü ngẽxguma rü tá choxũ pedaugü rü tá ñaperügügü:

“Namexèchi nixĩ ya yima Cori ya Tupana núma namucü”, ñaperügügü tá —ñanagürü ga Ngechuchu.

24

*Ngechuchu nanaxunagü na tupauca ga taxüne
rü tá nagu na napogüexü*
(Mr 13.1-2; Lc 21.5-6)

¹ Rü yexguma tupauca ga taxünewa ínaxüüxgu ga Ngechuchu, rü norü ngüexügü naxcèx naxĩ. Rü ñanagürügü nüxü: —Dücèx, Pa Corix, ñuxäcü nimexèchi ya daa tupauca ya taxüneärü ípatagü — ñanagürügü. ² Natürü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —Pema nüxü pedaugü ya guxünema ya yima tupauca ya taxüneärü ípatagü. Natürü pemaã nüxü chixu rü aixcüma guxünema ya daa ípatagü rü tá nagu napogüe. Rü naxtapüxarü nutagü rü taxucütáma nügüétü naxüxüra, rü bai ya wüxi —ñanagürü.

*Cuèxruü i tá nüxü idauxü naxüpa na nagüxü i
naãne*
(Mr 13.3-23; Lc 17.22-24, 21.7-24)

³ Rü ñuxüchi guma Mèxpüne ga Oríbunecügu äeganewa naxĩ. Rü yexguma guma mèxpünewa natoxgu ga Ngechuchu rü norü ngüexügüxícatama naxütawa naxĩ na noxrüwama nüxna nacagüexücèx. Rü ñanagürügü: —Tanaxwèxe i tomaã nüxü quixu na ñuxgu tá nangupetüxü i ngëma nüxü quixuxü. ¿Rü tacü tá nixĩ i norü cuèxruü i nawa nüxü tacuáxü i ñuxgu tá wena núma na cuxüxü rü tá na nagüxü i naãne? — ñanagürügü. ⁴ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¡Pexuãégü na taxúema pexü womüxëëxücèx! ⁵ —Erü muxüchixü i duüxügü tá ínangügü, rü chaugu tá nügü nicuxgü rü tá ñanagürügü:

“Choma nixĩ i Cristu”, ñanagürügü tá. Rũ muxũchixũ i duũxũgũxũ tá nawomũxẽẽ. ⁶ — Rũ tá nüxũ pexĩnüechiga na nügü nadèixũ i ñuxre i nachiũãnegü rü nügü na nadaixchaũxũ i togü i nachiũãnegü. ¡Natürü tãütáma ngẽmacèx pebèixãchiãegü! Erü woetama ngẽmaãcü tátama nangupetü i noxrix. Natürü tãütáma naãneärü gux nixĩ i ngẽma. ⁷ —Erü wüxi i nachiũãne rü to i nachiũãnemaã tá nügü nadai. Rũ wüxi i ãëxgacü rü to i ãëxgacümaã tá nanu, rü norü churaragü rü ngẽma to i ãëxgacüarü churaragümaã tá nügü nadai. Rũ tá taiya nangux, rü tá nataxüchi i daaweanegü, rü muxũma i nachicawa rü tá naxĩãxãchiane. ⁸ —Rũ guxũma i ngẽma pemaã nüxũ chixuxũ, rü ngẽma nixĩ i norü ügümare i ngẽma ngúxũ i tá ngupetüxũ. ⁹ —Rũ ngẽxguma i togü i duũxũgü rü tá pexũ ínayauxũ na chixexũ pemaã naxüğüxüçèx. Rũ tá pexũ nadai. Rũ guxũ i naãnewa i duũxũgü rü tá pexchi naxaie, erü chorü duũxũgü pixĩgü. ¹⁰ —Rũ ngẽxguma rü tá muxũchixũ i chorü duũxũgü ínanatèxgü i chorü ore, rü nügütanüwa rü tá nügüchi naxaie. Rũ nügüechita tá ãëxgacüxütawa nügü ínayaxuaxüğü. ¹¹ —Rũ muxũchixũ i orearü uruüğüneta tá ínangügü. Rũ tá nüxũ nixugügü na Tupana yĩxũ ya núma namugücü na nüxũ yaxugüxüçèx i ore. Rũ ngẽmaãcü tá muxũchixũ i duũxũgũxũ nawomũxẽẽgü. ¹² —Rũ poraãcü tá nangẽxma i chixexũ, rü ngẽmagagu rü muxũchixütáma i duũxũgü rü tãütáma nügü nangechaüğü. ¹³ —Natürü yixema naetüwa meã Tupanaãxũ yaxõõmáxẽ rü yixema

tá tixĩ ya aixcüma nayaxúxe i maxũ i taguma gúxũ. ¹⁴ —Rü ngẽma Tupanaãrũ ore i mexũ rü guxũ i naãnewa tá nüxũ nixugügü na guxũ i duũxügü nüxũ na cuèxgüxúcèx. Rü ngẽmawena tá nixĩ i nagúxũ i naãne. ¹⁵ —Rü nuxcümaũcü ga Tupanaãrũ orearũ uruũ ga Danié nachiga nanaxümatü i ngẽma chixexũ i Tupanapëxewa ãũãchixũ i ínguxchaũxũ. Rü ngẽxguma nüxũ pedèuxgu na tupauca ya taxũnewa nangóxũ i ngẽma chixexũ i Tupanapëxewa chixexũchixũ, rü name nixĩ i pexuãëgü. ¹⁶ —Rü ngẽxguma ngẽma üpetügu, rü ngẽma Yudéaanewa ngẽxmagüxũ i duũxügü rü nanaxwèxe na mëxpúneãnewa nabuxmüxũ. ¹⁷ —Rü ngẽma ngunexügu ega texé tümapataèxtüwa ngẽxmagu, rü tama name i tümapatagu tayangaxi na tümãrũ ngẽmaxũ tayayaxuxúcèx. ¹⁸ —Rü texé ya tümãnewa ngẽxmaxê rü tama name i tümapatacèx tataegu na tümachirugü tayayaxuxúcèx. ¹⁹ —Rü ngẽma ngunexügügu rü wüxi i ngechaũ tá nixĩ i tümacèx ya yíxema ngeãxtagü ya tacharaũgüxe rü yíxema imaĩxãcügüxe. ²⁰ —¡Rü Tupanana naxcèx peça i perü yumüxêwa na tama gáuane ixüyane rü êxna ngüxchigarü ngunexüguyane pexũ na nangupetüxúcèx i ngẽma chixexũ! ²¹ —Erü ngẽma ngunexügügu rü poraãcü tá nangëxma i ngúxũ ga noxri naãne ixügügumama taguma yexmaxũ, rü ngẽmawena rü tagutáma wena nangëxma. ²² —Rü ngẽxguma Tupana tama nanoxrexêëgu i ngẽma ngunexügü, rü taxúetáma tamaxũ. Natürü Tupana tá nananoxrexêë i ngẽma ngunexügü tümacèx ya yíxema nüma tüxũ nadexe. ²³ —Rü ngẽxguma texé

pexũ ñagügu:

“Dücèx, daa nixĩ ya Cristu” ñagügu, rü ěxna:

“Gua nixĩ ya Cristu” ñagügu, jrũ tama name i nüxũ peyaxögü! ²⁴ —Erü Cristugüneta rü Tupanaârũ orearũ uruügüneta tá ínangügü. Rü tá nanaxügü i muxũma i cuèxruügü i taxügü na ngẽmaãcü, ega nüxũ natauxchagu, na tüxũ nawomüxêëgüxcèx èixrũxe ya yíxema duũxëgü ya Tupanatama tüxũ dexe. ²⁵ —Dücèx, naxũpa na nangupetüxũ i guxũma i ngẽma ngúxũ, rü marü pemaã nüxũ chixu i nachiga. ²⁶ —Rü ngẽmacèx i ngẽxguma duũxügü ñagügu pexũ:

“Dücèx, yéa taxúema íxâpataxũwa nangẽxma ya Cristu”, ñagügu, rü tama name i ngẽma pexĩ. Rü ngẽxguma ñagügu pexũ:

“Dücèx, nuã ucapuwa nangẽxma ya Cristu”, ñagügu, rü tama name i nüxũ peyaxögü. ²⁷ —Erü ñoma wüxi i bèixbëxane i guxũwama nangóonexêëxürüũ tá nixĩ i ngẽxguma wenaxârũ núma chaxũxgu i choma i Tupana Nane na duũxũxũ chíxũ. ²⁸ Rü duũxügü rü tá chauxcèx nangutaquëxegü ñoma èxchagü nawemücèx ngutaquëxexürüũ.

Ñuxãcü tá nixĩ i ngẽxguma nataegugu ya Tupana Nane ya duũxũxũ ixĩcü

(Mr 13.24-37; Lc 21.25-33, 17.26-30, 34-36)

²⁹ —Rü nawena i ngẽma ngúxügü rü tá nixo ya üèxcü, rü tãütáma inabáxi ya tauemacü. Rü woramacurigü rü ěxtagü rü tá narüyi. Rü guxũma i ñoma i naãne rü üèxcü rü tauemacü rü woramacurigü rü ěxtagü rü tá naxĩãxãchitanü rü tá nu ne nanaxĩmare. ³⁰ —Rü ñuxũchi duũxügü tá

nüxü nadaugü na ñuxãcü daxüwa ne chaxüxü. Rü guxü i nachiüñancüãx i duüxügü rü tá naxauxe. Rü tá choxü nadaugü i ngëxguma caixanexügügu ícharüxíxgu rü núma chaxüxgu. Rü ngëxguma i choma rü ãëxgacü ya poraxüchicü rü mexëchicü tá chixí. ³¹ —Rü tá chanamu i chorü orearü ngeruügü i daxücüãx na yacuegüãxücèx ya norü cornetagü na ngëmaãcü naxítaquëxexëãxücèx i guxüma i ngëma duüxügü i chadexü i guxüwama ngëxmagüxü ñuxmata naãne iyacuáxüwa ngëxmagüxü. ³² —¡Iperüxĩnüë i ñaã ore i cuëxruü i orix i iguerachiga, rü naxcèx pengúe! Rü ngëxguma ngexwacaxüxü i nachacüügü iyarüyixgu rü naxüátügu, rü ngëmawa nüxü pecuèx na paxa tá taunecü na yíixü. ³³ —Rü ngëxgumarüü tá nixí i ngëxguma nagüxchaügu i naãne. Erü ngëxguma nüxü pedèuxgu na nangupetüxü i ngëma pemaã nüxü chixuxü, rü ngëmawa tá nüxü pecuèx na marü chingaicaxüchixü. ³⁴ —Rü aixcüma pemaã nüxü chixu rü guxüma i ngëma nüxü chixuxü rü tá nangupetü naxüpa na nayuexü i duüxügü i ñomaücüü maxëxü. ³⁵ —Rü ñoma i naãne rü ngëma daxüwa nüxü idauxü rü tá nagux. Natürü chorü ore rü tagutáma inayarüxo rü aixcüma tá ningu. ³⁶ —Natürü ngëma ngunexü rü ora i nagu tá nangupetüxü i ngëma pemaã nüxü chixuxü, rü Chaunatü ya Tupanaxícatama nüxü nacuèx na ñuxgu tá nangupetüxü i ngëma, rü taxúema ya togue nüxü tacuèx. Rü woo i norü orearü ngeruügü i daxücüãx rü tama nüxü nacuèxgü, rü woo i choma i Nane na chiixü rü tama nüxü chacuèx na ñuxgu tá nangupetüxü i ngëma. ³⁷ —Rü yexgumarüü ga duüxügüxü ngupetüxü ga

yexguma Noe maũxgu, rü ngẽxgumarũũ tá ta nüxũ nangupetü i ngẽxguma íchanguxgu i choma i Tupana Nane na duũxũxũ chiĩxũ. ³⁸ —Rü yexguma, naxũpa ga guma mucü ga taxüchicü ga guxũwama ínanguanexẽcü, rü ga duũxũgü rü nachibüe, rü naxaxegü, rü nixãmèxgü rü nixütexacügü ñuxmata nawa nangu ga yema ngunexũ ga nagu Noe naweũgu ixüexũ. ³⁹ —Rü noxri ga yema duũxũgü rü tama nüxũ nacuèxgüega ga tacü tá nüxũ na ngupetüxũ. Natürü yexguma ínanguxgu ga guma mucü ga taxüchicü ga yema duũxũgüxũ daicü, rü yexguma nixĩ ga nüxũ yacuèxãchitanüxũ. Rü ngẽxgumarũũ tá ta nixĩ i ngẽxguma wenaxârü núma chaxũxgu i choma i Tupana Nane na duũxũxũ chiĩxũ. ⁴⁰ —Rü ngẽma ngunexũgu rü taxre i yatügü rü wüxi i naãnewa tá nügümaã nangẽxmagü. Rü wüxi tá nixĩ i Tupana igaxũ rü ngẽma to rü tá ngẽma natèx. ⁴¹ —Rü taxre i ngexũgü tá nügümaã ínacaegü. Rü wüxi tá nixĩ i Tupana igaxũ rü ngẽma to rü tá ngẽma natèx. ⁴² —¡Rü pexuãẽgü! Erü tama nüxũ pecuèx i tacü rü ora tá íchangu i chomax. ⁴³ —¡Rü nagu perũxĩnũe i ñaã ore! Rü ngẽxguma chi wüxi i ípataarü yora nüxũ cuèxgu na tacü rü oragu tá ínanguxũ i ngĩtèxáxũ rü tãũ chima nape. Erü nüxna chi nadau ya napata na tama ngẽxma naxücuxũcèx i ngẽma ngĩtèxáxũ na tacücèx ngẽma yangĩxũcèx. ⁴⁴ —Rü ngẽmacèx name nixĩ i pexuãẽgü i pemax. Erü ngẽma ngunexũ i tama nagu íperũxĩnũexũgu tá nixĩ i ngürüãchi íchanguxũ i choma i Tupana Nane na duũxũxũ chiĩxũ.

Wüxi ga duũxũ ga meã norü coriga ñnüxũ rü to ga

tama meã norü coriga ññuxüchiga

(Lc 12.41-48)

⁴⁵ —¿Rü texé tiixü ya tümaãrü coriarü duüxü ya aixcüma yanguxēexē rü tümaãxü cuáxe? ¿Tama êxna yíxema tiixü ya tümaãrü cori tüxna ãgaxe na meã nüxna tadauxücèx rü meã oragu tanachibüexēxücèx i norü duüxügü? ⁴⁶ Rü tataãe ya yíxema coriarü duüxē ega ngēxguma ínanguxgu i tümaãrü cori rü tüxü íyanguexügu na meãma ítanaxüxü i ngēma puracü i nagu tüxü namuxü. ⁴⁷ —Rü aixcüma pemaã nüxü chixu rü ngēma tümaãrü cori rü tá guxüma i norü ngēmaxügüarü dauruüxü tá tüxü nixixēe. ⁴⁸⁻⁵⁰ — Natürü ngēxguma chi ngēma coriarü duüxü rü wüxi i yatü i chixexü yixügu, rü chi nagu naxñügu na tãütama paxa ínanguxü i norü cori, rü chi inaxügüãgu na chixri namuãxü i namücügü i norü coriarü duüxügü, rü chi ngãxēxütanügu naxãxgu na namaã nachibüxücèx rü naxaxexücèx, rü ngürüãchi ngēma ngunexü rü ngēma ora i tama nagu ínanguxēãxügu rü tá ínangu i norü cori. ⁵¹ —Rü poraãcüxüchima tá nanapoxcu i ngēma norü duüxü, ñoma meã maxēnetaxü i duüxügüxü napoxcuexürü. Rü ngēma tá narüdoxü rü nixüxchapüta.

25

Ore ga 10 ga pacügu ixuxü

¹ Rü ñanagürü ga Ngechuchu: —Pemaã tá nüxü chixu i wüxi i ore na nawa nüxü pecuáxücèx i ññuxãcü tá duüxügüarü ãëxgacü na yíxü ya Tupana i ngēxguma naguxgu i naãne. Rü iyexma

ga 10 ga pacü ga ngĩrũ daparinamaã ngĩgũarũ petawa ĩcũ na yaxũmũcũgũãxũcèx ga guma yatü ga ingĩxchaũcũ. ²—Rũ 5 ga yema pacü rü tama ixuãëgũ. Rũ yema naĩ ga 5 ga pacü rü meãma ixuãëgũ. ³—Rũ yema tama uãëgücũ, rü yexguma ngĩrũ daparina íyangegũgu rü tama to ga ngĩrũ queruchĩnu ta íyangegũ. ⁴—Natürũ ga yema uãëgücũ rü to ga ngĩrũ queruchĩnu ta íyangegũ. ⁵—Natürũ ga guma yatü ga ingĩxchaũcũ rü tama paxa ínangu. Rũ düxwa ga yema pacũgũ rü ipee yerũ iyaxtae. ⁶—Rũ yexguma ngãxũcũüwa nanguxgu, rü yema pacũgũ nüxũ ixĩnüë ga wũxi ga naga ga ñaxũ:

“Domama nixĩ ya yima yatü ya ingĩxchaũcũ. ¡Rũ íperüdagũ, rü ípeyadaugũ!” ñaxũ. ⁷—Rũ guxcüma ga yema pacũgũ rü írüdagũ, rü iyamexëëgũ ga ngĩrũ daparinagũ. ⁸—Rũ yexguma ga yema 5 ga pacũgũ ga tama uãëgücũ rü ngĩgürügũgũ ngĩxũ ga yema pacũgũ ga uãëgücũ:

“¡Íraxũ i perü queruchĩnu toxnata pexã, erü torü omügũ rü nixogũ!” ngĩgürügũgũ. ⁹—Natürũ ga yema pacũgũ ga uãëgücũ rü ngĩxũ ingãxũgũ, rü ngĩgürügũgũ:

“Taxucürüwa pexna ta taxã, erü ngëxguma chi pexna ta taxãxgu rü tãũ chima ningu i toxcèx rü pexcèx. Rũ ngëmacèx narümemaë nixĩ i ngextá namaã ínataxegũxũwa pegũxũ nawa pexĩ”, ngĩgürügũgũ. ¹⁰—Natürũ yexguma ga yema 5 ga pacũgũ ga tama uãëgücũ ngĩrũ queruchĩnuwa naxĩyane, rü ínangu ga guma yatü ga ingĩxchaũcũ. Rũ ga yema pacũgũ ga uãëgücũ rü iyachocu nawa ga guma ĩ ga nawa iyangĩxũne. Rũ ñuxũchi

narüwãxta ga ñãx. ¹¹ —Rü yemawena íngügü ga yema pacügü ga tama uãégücü, rü ngĩgürügügü:

“¡Pa Corix, toxcèx yawãxna i ñãx!” ngĩgürügügü.
¹² —Natürü nüma ga cori, rü ngĩxũ nangãxũ, rü ñanagürü:

“Pemaã nüxũ chixu rü aixcüma tama pexũ chacuèx na texégü pixĩgüxũ”, ñanagürü. ¹³ Rü ñuxũchi ñanagürü ga Ngechuchu: —¡Ípexuãégü! Erü tama nüxũ pecuèx i tacü rü ngunexũ rü tacü rü ora tá íchangu i choma i Tupana Nane na duũxũxũ chiixũ —ñanagürü.

Ore ga dñeru gu ixuxũ
(Lc 19.11-27)

¹⁴ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Rü ngẽma Tupana na duũxũgüarü ãëxgacü na ixĩxũ rü ñoma wüxi ga yatü ga ixũãchichaũcü ga to ga nachiuãnewa na naxũxũcèxrüũ nixĩ. Rü nüma ga guma yatü rü norü duũxũgücèx naca, rü nüxna ngĩxũ naxã ga dñeru na nüxũ ngĩmaã nanguxũxũcèx rü ngĩmaã na ínapuracüexũcèx. ¹⁵ —Rü wüxi ga yema norü duũxũna ngĩxũ naxã ga 5000 tachinü ga dñeru. Rü yema tona ngĩxũ naxã ga 2000 tachinü ga dñeru. Rü yema tona ngĩxũ naxã ga 1000 tachinü ga dñeru. Rü yemaãcü nanangugü na ñuxãcü tá yema dñerumaã napuracüexũ ga wüxichigü ga norü duũxũgü rü yemaãcü wüxichigüna ngĩxũ naxã ga yema dñeru. Rü ñuxũchi inaxũãchi ga yema cori na to ga nachiuãnewa naxũxũcèx. ¹⁶ —Rü yema norü duũxũ ga 5000 tachinü ga dñeru ngĩxũ yaxuxũ, rü ngĩmaã napuracü, rü naĩ ga 5000 tachinü ngĩmaã nayaxu. ¹⁷ —Rü yexgumarüũ ta ga yema norü

duŕxŭ ga 2000 tachinü ga dŕeru ngŕxŭ yaxuxŭ, rü ngŕmaã napuracü, rü naŕ ga 2000 tachinü ngŕmaã nayaxu. ¹⁸—Natürü ga yema norü duŕxŭ ga 1000 tachinü ga dŕeru ngŕxŭ yaxuxŭ, rü ngŕmaã ínixŭ. Rü ngŕxŭ nixaixmaŭ, rü yexma ngŕxŭ natèx ga yema norü coriarü dŕeru. ¹⁹—Rü nuxcŭxürama nataegu ga yema duŕxŭgüarü cori. Rü yexguma ínanguxgu rü inanaxügu ga norü duŕxŭgümaã na namexèèãxŭ ga norü dŕeruchiga. ²⁰—Rü nüxŕa norü corixŭtawa naxŭ ga yema norü duŕxŭ ga 5000 tachinü ga dŕeru ngŕxŭ yaxuxŭ. Rü norü corina ngŕxŭ naxã ga yema 5000 tachinü. Rü ngŕtètü ngŕxŭ inaxã ga naŕ ga 5000 tachinü ga ngŕxŭ nayaxucü ngŕmaã ga yema norü cori nüxna ngŕxŭ äcü ga dŕeru. Rü ñanagürü norü corixŭ:

“Dücèx Pa Corix, ñã iyixŕ ga yema 5000 tachinü ga dŕeru ga choxna ngŕxŭ cuxãcü. Marü ngŕmaã chapuracü rü ngŕmaã cuxŭ ngŕxŭ chayaxu i ñã naŕ i 5000 tachinü”, ñanagürü. ²¹—Rü norü cori rü ñanagürü nüxŭ:

“Pa Chorü Duŕxŭx, wüxi i mexèchixŭ quixŕ, rü meãma cupuracü. Rü meã nüxna cudau ga yema noxre ga dŕeru ga cuxna ngŕxŭ chaxãcü, rü meãma ngŕmaã cupuracü. Rü ngèmacèx i ñuxma rü tá rümumaècuna cuxŭ chadauxèè. ¡Rü ixücu i chopatawa rü ngŕxã tataãègü!” ñanagürü. ²²—Rü yemawena ínangu ga yema to ga norü duŕxŭ ga 2000 tachinü ga dŕeru ngŕxŭ yaxuxŭ. Rü ñanagürü norü corixŭ:

“Dücèx Pa Corix, ñã iyixŕ ga yema 2000 tachinü ga dŕeru ga choxna ngŕxŭ cuxãcü. Marü ngŕmaã chapuracü rü ngŕmaã cuxŭ ngŕxŭ chayaxu i naŕ i

2000 tachinü. Rü ñaã iyixĩ”, ñanagürü. ²³—Rü norü cori rü ñanagürü nüxũ:

“Pa Chorü Duũxũx, wüxi i mexẽchixũ quixĩ, rü meãma cupuracü. Rü meã nüxna cudau ga yema noxre ga dïeru ga cuxna ngĩxũ chaxãcũ, rü meãma ngĩmaã cupuracü. Rü ngẽmacèx i ñuxmax rü tá rümumaẽcũna cuxũ chadauxẽẽ. ¡Rü ixücu i chopatawa rü ngĩxã tataãëgü!” ñanagürü. ²⁴—Natürü yexguma norü corixütawa nanguxgu ga yema norü duũxũ ga 1000 tachinü ga dïeru ngĩxũ yaxuxũ, rü ñanagürü norü corixũ:

“Dücèx Pa Corix, choma nüxũ chacuèx rü wüxi i yatü i aũxũ quixĩ. Rü cunayaxu i nanetüarü o i ngextá tama ícutoexũwa, rü cunabuxarü oõx i nanetü i tama icutoxũ. ²⁵—Rü yemacèx chamuũ. Rü waixüümügu ngĩxũ chixaixmaũ rü ngĩxũ ichatèx. Natürü ñaã iyixĩ i ngẽma curü dïeru”, ñanagürü. ²⁶ Rü yexguma ga norü cori rü nanangãxũ rü ñanagürü:

“Pa Chorü Duũxũx, wüxi i chixexũ rü oxũ i chorü duũxũ quixĩ. Rü cuma meãma nüxũ cucuèx rü ngextá tama íchatoexũwa rü chanayaxu i nanetüarü o, rü chanabuxarü oõx i nanetü i tama ichatoxũ. ²⁷—Rü yemacèx narümemaẽ chi nixĩ ga bancugu choxũ ngĩmaã na cunguxũxũ ga chorü dïeru na ngẽma choxũ ngĩxũ yamuxẽëgüxüçèx, rü ngẽmaãcũ mucü ngĩxũ na chayaxuxüçèx i ngẽxguma íchanguxgu”, ñanagürü. ²⁸—Rü yexguma ga yema cori rü nanamu ga yema togü ga norü duũxũgü ga yéma yexmagüxũ, rü ñanagürü nüxũ:

“¡Nüxna ngĩxũ peyaux i ngẽma dïeru, rü ngẽma yatü i 10,000 i dïeru nüxũ ngẽxmaxũna ngĩxũ pexã!
²⁹—Erü yíxema tüxũ nangẽmèxcü rü yexera tá

tüxna ngĩxũ taxã, rü ngẽmaãcü tá tüxũ imuxũchi. Natürü yíxema tüxũ natauxcü rü woo ngẽma noxre i tüxũ ngẽmèxcü rü tá tüxna ngĩxũ tayaxu. ³⁰ —¡Rü yéama düxétüwa i poraãcü ínaxẽānexũwa peyatá i ñãã chorü duũxũ i taxuwama mexũ! Rü ngẽma tá narüdoxü rü tá nixũxchapüta”, ñanagürü.

Naãneãrũ guxgu rü Cristupẽxegu tá nangutaquẽxegü i guxũ i nachiuãnecũãx i duũxũgü na yadexechiãxũcèx i ngẽma mexũgü rü na napoxcueãxũcèx i ngẽma chixexũgü

³¹ Rü ñanagürü ga Ngechuchu: —Rü ngẽxguma wenaxãrũ nüma chaxũxgu i choma i Tupana Nane na duũxũxũ chiĩxũ, rü chorü orearü ngeruũgü i daxũcüãx rü tá choxũ naxümücügü. Rü ãẽxgacü ya tacü tá chixĩ rü chorü tochica i mexẽchixũwa tá charũto. ³² —Rü guxũ i nachiuãnecũãx i duũxũgü rü tá chopẽxegu nangutaquẽxegü. Rü choma rü tá chayadexechi ñoma wüxi i carneruarü dauruũ i norü carnerugü rü chibugü noxrüwama mugüxũrüũ. ³³ —Rü ngẽma choxrü ixĩgũxũ rü chorü tũgũnecüwawa tá chanangẽxmagüxẽẽ. Rü ngẽma tama choxrü ixĩgũxũ rü chorü toxwecüwawa tá chanangẽxmagüxẽẽ. ³⁴ —Rü ngẽxguma i choma i tá ãẽxgacü ya tacü na chiĩxũ rü ñacharũgü tá nüxũ i ngẽma chorü duũxũgü:

“¡Nuã pexĩ i pema ya texé ya Chaunatü ya Tupana tüxũ rüngũxẽẽgũxe, rü penayaxu i ngẽma pechica i ngextá nüma ãẽxgacü íyĩxũwa! Yerü Chaunatü rü pexcèx nanamexẽẽ i ngẽma pechica ga yexguma tauta naãne naxũxgu. ³⁵ —Rü ngẽmaãcü tá pemaã namecüma yerü yexguma chataiyagu rü pema rü choxũ pechibüxẽẽ. Rü

yexguma chitawagu rü choxũ pexaxexẽẽ. Rü yexguma tama nüxũ pecuèxgu na texé chiĩxũ rü meã choxũ peyauxgü ga pepatawa. ³⁶ —Rü yexguma changexchirugu rü choxũ pexüxchiru. Rü yexguma chidaawegu rü choxũ perüngũxẽẽ. Rü yexguma poxcupataũwa chayexmagu rü choxũ ípeyadau”, ñacharügü tá nüxũ. ³⁷ —Rü ngẽxguma i ngẽma duũxügü i chadexũ rü ñanagürügü tá choxũ:

“Pa Corix, ¿ñuxgu ga cuxũ tadauxũ ga na cutaiyaxũ rü cuxũ tachibüxẽẽxũ? ¿Rü ñuxgu ga cuxũ tadauxũ ga na quitaawaxũ rü cuxũ taxaxẽẽxũ? ³⁸ —¿Rü ñuxgu ga tochixũwa cunguxũ rü meã cuxũ tayauxgüxũ ga woo tama cuxũ tacuèxgügu? ¿Rü ñuxgu ga cungexchiruxũ rü cuxũ taxüxchirugüxũ? ³⁹ —¿Rü ñuxgu ga cuxũ tadaugüxũ na quidaawexũ rü êxna poxcupataũwa cuyexmaxũ rü cuxũ ítayadaugüxũ?” ñanagürügü tá choxũ. ⁴⁰ —Rü choma na ãẽxgacü ya tacü na chiĩxũ, rü tá chanangãxũ, rü ñacharügü tá:

“Aixcüma pemaã nüxũ chixu rü yexguma nüxũ perüngũxẽẽgügu i ngẽma chorü duũxũ i yexeraãcü ngearü ngemaxũáxũ, rü choxũ nixĩ ga perüngũxẽẽgüxũ”, ñacharügü tá nüxũ. ⁴¹ Rü ñuxũchi i choma na ãẽxgacü ya tacü na chiĩxũ, rü ñacharügü tá nüxũ i ngẽma tama chorü duũxügü ixĩgüxũ:

“¡Choxna pixĩgachi i pema i perü chixexüçex poxcuexe! ¡Rü ngẽma pexĩ nawa ya yima üxü ya taguma ixoxũne ya Tupana ímexẽene naxcèx i ngoxo i Chataná rü norü duũxügü! ⁴² —Yerü yexguma chataiyagu rü pema rü tama choxũ

pechibüxêẽ. Rû yexguma chitawagu rû tama choxü pexaxêẽ. ⁴³ —Rû yexguma tama nüxü pecuèxgu na texé chiixü rû tama meã choxü peyauxgü ga pepatawa. Rû yexguma changexchirugu rû tama choxü pexüxchirugü. Rû yexguma chidaawegu rû poxcupataüwa chayexmagu rû tama choxü ípeyadaugü”, ñacharügü tá nüxü. ⁴⁴ —Rû ngêxguma i nümagü i tama chorü duüxügü ixigüxü, rû ñanagürügü tá choxü:

“Pa Corix, ¿ñuxgu tochixüwa cingu rû tama meã cuxü tayauxgü yerü tama cuxü tacuèxgü? ¿Rû ñuxgu ga cuxü tadaugüxü ga na cutaiyaxü, rû êxna na quiãawaxü, rû êxna na cungexchiruxü, rû êxna quidaawexü, rû êxna poxcupataüwa na cuyexmaxü, rû tama cuxü tarüngüxêëgüxü?” ñanagürügü tá choxü. ⁴⁵ —Rû choma na ãëxgacü ya tacü na chiixü, rû tá chanangãxü, rû ñacharügü tá nüxü:

“Aixcüma pemaã nüxü chixu rû yexguma tama nüxü perüngüxêëgügu ga wüxi ga duüxü ga yexeraãcü ngearü ngemaxüáxü, rû choxü rû ta tama perüngüxêëgü”, ñacharügü tá nüxü. ⁴⁶ —Rû ñuxüchi i ngêma duüxügü i tama chorü duüxügü ixigüxü rû tá poxcu i taguma gúxüwa naxí. Natürü ngêma duüxügü i aixcüma meã chauxcèx maxëxü rû tá nanayauxgü i maxü i taguma gúxü, —ñanagürü ga Ngechuchu.

26

*Yudíugüarü ãëxgacügü naxcèx nadaugü na ñuxãcü Ngechuchuxü yayauxgüxü
(Mr 14.1-2; Lc 22.1-2; Cu 11.45-53)*

1 Rū yexguma Ngechuchu nūxū rüchauxgu ga yema orexū na yaxuxū, rü ñanagürü norü ngúexügüxū: 2 —Pema nūxū pecuèx rü taxre i ngunexū nataxu na nangōxgüãxücèx i ngēma òna i Üpetüchigaarü petacèx naxügüxū. Rū ngēxguma tá nixī i choxū yayauxgüxū i chorü uwanügü na curuchawa choxū yapotagüxücèx —ñanagürü. 3 Rū yexgumaücüü ga paigüarü ãëxgacügü, rü ngúexëëruügü ga ore ga mugüwa nguxëëtaegüxū, rü Yudíugüarü ãëxgacügüerugü rü nangutaquëxegü ga napatawa ga Caipá ga paigüarü ãëxgacü ixïcü. 4 Rū yéma nügümaã nanamexëëgü na Ngechuchuxū nawomüxëëgüácüma na yayauxgüãxücèx rü na yamëxgüãxücèx. 5 Natürü nügümaã ñanagürügü: —Taxücürüwama i ñuxma petagu tayayauxgü, erü duüxügü rü tá tamaã nanüë —ñanagürügü.

Wüxi ga nge rü Ngechuchuerugu inaba ga pumara

(Mr 14.3-9; Cu 12.1-8)

6 Rū Ngechuchu rü Betániãwa nayexma napatawa ga Chimáü ga rüchaxüncümaã naxugüácü. 7 Rū Ngechuchucèx yéma iyaxū ga wüxi ga ngecü ga yéma nangecü ga wüxiweü ga pumara ga tatanüxüchixū ga mexëchicü ga butiyamaã áchiüxū. Rū yexguma mechawa ínachibüyane ga Ngechuchu, rü ngīma rü naëругu inaba ga yema pumara. 8 Rū yexguma yemaxū nadaugügu ga Ngechuchuarü ngúexügü, rü naãëwa nanguxgü, rü inanaxügüe ga na ñagüxū. —¿Tüxcüü ngëxma inaxaiyaxū i ngēma pumara? 9 —Rü narümemaë chi nixī i tatanüxügu namaã

itaxe, rü ñuxũchi ngẽma dĭerumaã nüxũ irüngũxẽẽ i ngẽma duũxũgü i ngearü ngẽmaxũãxgũxũ — ñanagürügü. ¹⁰ Rŭ Ngechuchu nüxũ naxĩnũ. Rŭ ñuxũchi ñanagürü norü ngúexũgũxũ: —¿Tũxcũũ ngĩxũ pechixewe i ngẽma nge? Erü ngẽma chomaã naxũxũ rü wüxi i mexũ nixĩ. ¹¹ —Ngẽma ngearü ngẽmaxũãxgũxũ rü guxũgutáma petanüwa nangẽxmagü. Natürü choma rü tãütáma guxũgu petanüwa changẽxma. ¹² —Rŭ ngẽma chomaã naxũxũ i ñãã ngecü na chaxunegu nabaãxũ i ngẽma pumara i yixixũ, rü ngẽmaãcü inaxü erü paxa tá chayü rü tá choxũ inatèxgü. Rŭ ngẽmacèx nixĩ i chaxunegu nabaãxũ i ngẽma pumara. ¹³ —Rŭ aixcüma pemaã nüxũ chixu rü guxũ i naãnewa i ngextá duũxũgü nüxũ íixugũgũxũwa i Tupanaãrŭ ore i mexũ, rü ñãã ngecü chomaã üxũ rü tá ta nüxũ nixugũgü. Rŭ ngẽmaãcü tá ngĩxna nacuèxãchie i duũxũgü —ñanagürü ga Ngechuchu.

*Yuda rü ãëxgacügümaã nanamexẽẽ na ñuxãcü Ngechuchuxũ yayauxgũxũcèx
(Mr 14.10-11; Lc 22.3-6)*

¹⁴ Rŭ ñuxũchi ga wüxi ga Ngechuchuarü ngúexũ ga Yuda ga Icariúte rü paigüarü ãëxgacügũxũtawá naxũ rü namaã nayarüdexa. ¹⁵ Rŭ Yuda rü ñanagürü nüxũ: —¿Ñuxre tá choxũ penaxütanũxũ i ngẽxguma pexũ chanatauxchaxẽẽgu na Ngechuchuxũ piyauxgũxũcèx? —ñanagürü. Rŭ yexguma ga nümagü ga paigüarü ãëxgacügü rü 30 tachinü ga dĭerugu namaã naxuneta. ¹⁶ Rŭ yexgumama inanaxũgü ga Yuda ga naxcèx na nadauxũ ga ñuxãcü nüxũ na natauxchaxẽẽgũãxũ na Ngechuchuxũ yayauxgũxũcèx.

Coriarü ònachiga

(*Mr 14.12-25; Lc 22.7-23; Cu 13.21-30; 1 Co 11.23-26*)

¹⁷ Rù nawa nangu ga ngunexũ ga nagu inaxügüxũ ga yema peta ga pãũ ga ngearü puxêëruũãxũ nagu nangõxgüxũ. Rù norü ngúexüğü rü Ngechuchucèx naxĩ, rü ñanagürüğü nüxũ: —¿Ngextá tá tanamexêë i nachica i nawa nangõxgüxũ i òna i Üpetüchigaarü petagu ingõxũ? —ñanagürüğü. ¹⁸ Rù nüma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: —¿Ngema ñanewa pexĩ, rü yima yatü ya pemaã nüxũ chaxunetacüpatawa pexĩ! ¡Rü namaã nüxũ pixu rü ñapegüğü:

“Torü ngúexêëruũ rü ñanagürü: ‘Marü ningaicaxüchi na chayuxũ rü nuã cupatawa rü chorü ngúexügümaã chanangupetüxêëchaũ i Üpetüchigaarü peta’,” ñaperüğüğü tá nüxũ! ¹⁹ Rù yéma naxĩ ga yema norü ngúexüğü. Rù yema Ngechuchu namaã nüxũ ixuxürüũ nanaxüğü. Rù nanamexêëğü ga yema òna ga Üpetüchigaarü petagu tá nangõxgüxũ. ²⁰ Rù yexguma nachütagu rü yéma mechawa nachibü ga Ngechuchu namaã ga yema 12 ga norü ngúexüğü. ²¹ Rù yexguma inachibüeyane, rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: —Aixcuma pemaã nüxũ chixu rü wüxie i petanüwa tá tixĩ ya bexma chauechita choxũ íyaxuaxüxê —ñanagürü. ²² Rù yexguma ga nümagü ga norü ngúexüğü rü poraãcü nangechaüğü. Rù wüxichigü nüxna nicachigü, rü ñanagürüğü: —Pa Corix, ¿choma êxna tá chiixũ ya yixema cuxũ íyaxuaxüxê? —ñanagürüğü. ²³ Rù nüma ga Ngechuchu nanangãxũ rü ñanagürü: —Ngêma

wüxi ya poratuwa namaã tá chachibüxü, rü ngëma tá nixĩ i chauechita choxü íyaxuaxüxü. ²⁴ —Rü choma i Tupana Nane na duüxüxü chiixü rü tá chayü ngëxgumarüü i Tupanaârü ore i ümatüxü nüxü ixuxüü. Natürü wüxi i ngechaüxüchi nixĩ naxcèx i ngëma yatü i choxü íyaxuaxüxü. Rü narümemaẽ chi nixĩ ga noxtacüma tãu chima na nabuxü —ñanagürü. ²⁵ Rü nadexaãchi ga Yuda ga naëchita íyaxuaxüxü, rü ñanagürü: —Pa Ngúexëeruüx, ¿tãütáma choma nixĩ? —ñanagürü. Rü Ngechuchu nanangãxü rü ñanagürü: — Ngëmaãcü cuma nixĩ —ñanagürü. ²⁶ Rü yexguma ínachibüeyane rü Ngechuchu nanayaxu ga wüxi ga pãü. Rü Tupanana moxë naxã, rü inanabücu, rü norü ngúexügüxü nayanu. Rü ñanagürü: — Ñã pãü rü chaxunechiga nixĩ. Rü ¡penangõ! — ñanagürü. ²⁷ Rü yemawena rü nanayaxu ga wüxi ga pochiyu ga binumaã ããcuxü. Rü yexgumarüü ta Tupanana moxë naxcèx naxãxira, rü ñuxüchi norü ngúexügüna nanaxã, rü ñanagürü nüxü: — ¡Rü guxãma i pema rü peyaxèüx ya daa binu! ²⁸ —Erü daa binu rü nachiga nixĩ ya chaugü ya muxüma i duüxügücèx tá ibacü na ngëmaãcü Tupana nüxü nüxü nangechaüxücèx i norü pecadugü. Rü yimawa Tupana nanangoxëẽ na aixcüma yiixü i norü uneta. ²⁹ —Rü pemaã nüxü chixu rü tagutáma wena binu chayaxaxü ñuxmatáta Chaunatü ya Tupana ãëxgacü íixixüwa ngexwacaxücü ya binu pemaã chayaxèüx — ñanagürü.

Ngechuchu nüxü nixu rü Pedru rü taxütáma nügü

nixu na norü ngúexũ yĩxũ

(Mr 14.26-31; Lc 22.31-34; Cu 13.36-38)

³⁰ Rũ ñuxũchi nawiyaegũ ga wũxi ga Tupanaãrũ wiyaeegu. Rũ yemawena rũ guma Mèxpúne ga Oríbunecügu ãeganewa naxĩ. ³¹ Rũ yexguma ga Ngechuchu rũ ñanagürü nüxũ ga norü ngúexũgũ: —Guxãma i pema rũ tá choxũ ípetèxgũ i ñoma i chütaxũgu. Erü Tupanaãrũ ore i ümatüxũwa rũ ñanagürü:

“Tá chayamèx ya carneruarü dauruũ, rũ tá nanaxüanemare i carnerugũ”,

ñanagürü i ngëma ore. ³² —Natürü ngëxguma marü yuwa ícharüdaguwena, rũ tá chaxira pexüpa Gariréaanewa chaxũ —ñanagürü. ³³ Rũ yexguma ga Pedru rũ nanangãxũ rũ ñanagürü: —Rũ woo guxũma i togü cuxũ ítèxgu, natürü i chomax rũ tãütãma cuxũ íchatèx —ñanagürü. ³⁴ Rũ Ngechuchu ñanagürü nüxũ: —Aixcüma cumaã nüxũ chixu rũ ñomatama i chütaxũgu rũ naxüpa na otá içaxũ, rũ tomaèxpüxcüna tá cugü iquicux na chorü duũxũ quiĩxũ. ³⁵ Rũ Pedru nanangãxũ rũ ñanagürü: —Rũ woo wüxigu cumaã chayuxgu rũ tãütãma chaugü ichicux na curü duũxũ chiĩxũ —ñanagürü. Rũ guxũma ga togü ga norü ngúexũgũ rũ ta yema ñanagürügũ.

Ngechuchu rü Yechemaníwa nayayumüxë

(Mr 14.32-42; Lc 22.39-46)

³⁶ Rũ Ngechuchu rũ norü ngúexũgũmaã nawa nangugũ ga wũxi ga nachica ga Yechemanígu ãegaxũ. Rũ Ngechuchu rũ ñanagürü nüxũ: —¡Nuã perütogü! Rũ paxa yoxni yéa chayayumüxë —ñanagürü. ³⁷ Rũ Ngechuchu nügüwe nanagagü

ga Pedru rü Zebedéu nanegü ga Chaütiágu rü Cuáü. Rü Ngechuchucèx inaxügü ga na poraãcü nangechaüxü rü naxixãchiãëxü. ³⁸ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Poraãcü changechaü rü nagu charüxînü rü ngēmamaã tá chayü. ¡Rü nuxa perücho i pemax, rü chauxrüü ipedaue! —ñanagürü. ³⁹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü yéaxüra naxü. Rü waixütmüãnegu nanangücuchi. Rü nayumüxë rü ñanagürü: —Pa Chaunatüx, ngëxguma cuma cunaxwèxegu, ¡rü nüxna choxü ínanguxuchixëë i ñaã ngúxü i tá choxü üpetüxü! Natürü chanaxwèxe i cuxrütama ngúchaü cuxü rü tama i choxrü —ñanagürü. ⁴⁰ Rü yemawena ga Ngechuchu rü nataegu ga yema norü ngúexügü íyexmagüxüwa. Rü nüxü inayangau ga na ínapeexü. Rü ñanagürü Pedruxü: —Pa Pedrux, ¿taxucürüwama êxna namaã peporae na chomaã ipedauexü, rü bai i wüxi i ora? ⁴¹ —¡Rü pexuãëgü rü Tupanana naxcèx peça na pexü nangüxëëxüçèx na tama choxü ípetáxüçèx ega ngëxguma tacü rü guxchaxü pexü üpetügu! Erü aixcüma peãëwa rü ípememare, natürü pexene nixî ituraxü —ñanagürü. ⁴² Rü yexguma rü wenaxârü noxri ínayumüxëxüçèx nataegu ga Ngechuchu. Rü wenaxârü nayumüxë, rü ñanagürü: —Pa Chaunatüx, ngëxguma tama cunaxwèxegu na nawa choxü ícunguxuchixëëxü i ñaã ngúxü i tá chingexü, rü marü name i ngëma cuma cunaxwèxexüãcüma chomaã cunaxü —ñanagürü. ⁴³ Rü ñuxüchi wenaxârü norü ngúexügü íyexmagüxüwa naxü. Rü nüxü inayangau ga na ínapeexü, yerü poraãcü nayaxtaexüchi. ⁴⁴ Rü yéma nüxna nixü, rü wenaxârü nayayumüxë. Rü

noxriãcütama nayumüxê. ⁴⁵ Rû yemawena rû norû ngúexüğü íyexmagüxüwa naxü. Rû ñanagürü nüxü: —¡Ñuxma waxi pepeee rû iperüngüê! Erü marü nawa nangu i ora na chorü uwanü choxü iyauxgüxü rû pecaduãxgüxüna choxü namugüxü. ⁴⁶ ¡Ipechigü rû ngïxã ítixï! Erü marü ñomatáma nixï i ngêma choxü iyaxuaxüxü —ñanagürü.

Ngechuchuxü niyauxgü

(Mr 14.43-50; Lc 22.47-53; Cu 18.2-11)

⁴⁷ Rû yexguma íyadexayane ga Ngechuchu, rû ínangu ga Yuda ga norû ngúexüchirêx ixïxü. Rû nawe narüxï ga muxüma ga duüxüğü ga taramaã rû naïmaã ixãxnexü. Rû yema nixï ga duüxüğü ga paigüarü ãëxgacüğü rû Yudíugarü ãëxgacüğüerugü yéma mugüxü. ⁴⁸ Rû ga Yuda ga ínaxuaxüxü rû marü yema duüxügümaã nanamexêê, rû ñanagürü: —Ngêma nüxü chachúxuxü tá nixï i Ngechuchu. Rû ngêma tá nixï i piyauxgüxü —ñanagürü: ⁴⁹ Rû yexguma Ngechuchucèx nixü, rû ñanagürü nüxü: —Nuxmaê Pa Ngúexêêruüx —ñanagürü. Rû ñuxüchi nüxü nachúxu. ⁵⁰ Rû Ngechuchu nanangãxü rû ñanagürü: —Pa Chomücüx, ¿tacüwa nuã cuxü? —ñanagürü. Rû yexgumatama Ngechuchuxü niyauxgü ga yema duüxüğü ga Yudawe rüxïxü. ⁵¹ Rû wüxi ga Ngechuchumücü nanawêxechi ga norü tara, rû paigüarü ãëxgacüarü duüxüxü ínadaechinü. ⁵² Rû yexguma ga Ngechuchu rû ñanagürü: —¡Naxchiügu yaxücuchi i curü tara! Erü guxâma ya yíxema taramaã nuêxê, rû taragu tátama tayue. ⁵³ —¿Tama êxna nüxü cucuèx rû ngêxguma chi choma chanaxwèxegu, rû Chaunatüna chi naxcèx

chaca na choxũ núma namugüãxücèx i muxũma i norü orearü ngeruũgü i daxüçüãx na choxũ yanangüxêëgüxücèx? ⁵⁴ —Natürü ngëxguma chi ngêma chaxüxgu, rü ¿ñuxãcü chi ningu i Tupanaãrü ore i ümatüxü i nüxü ixuxü na choma rü tá chayuxü? ⁵⁵ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü ga yema duüxügü: —¿Tüxcüü taragü rü naïxmenèxãgümaã chauxcèx nuã pexĩ na choxü peyarüauxgüxücèx ñoma wüxi i ngítexáxü chiixürüü? Rü guxü ga ngunexügu rü tupauca ga taxünewa changüxêëtae natürü taguma yexma choxü piyauxgü. ⁵⁶ —Natürü guxüma i ñaã ñuxma ngupetüxü, rü ngêmaãcü nangupetü na yangüxücèx i Tupanaãrü ore ga nuxcümaügüxü ga norü orearü uruũgü ümatügüxü —ñanagürü. Rü yexguma ga guxüma ga norü ngúexügü rü nüxna nibuxmü. Rü nüxĩcatama yéma nanatèxgü ga Ngechuchu.

Ãëxgacügü ga taxügüpëxewa Ngechuchuxü nagagü

(Mr 14.53-65; Lc 22.54-55, 63-71; Cu 18.12-14, 19-24)

⁵⁷ Rü Caipá ga paigüarü ãëxgacüxütawa Ngechuchuxü nagagü ga yema duüxügü ga yayauxgüxü. Rü yexma nixĩ ga nangutaquëxegüxü ga ngúexêëruũgü ga ore ga mugüwa ngüxêëtaegüxü rü Yudíugüarü ãëxgacügüerugü. ⁵⁸ Natürü ga Pedru rü yaxügu nawe nixãchigü ñuxmata paigüarü ãëxgacü ga Caipáxütawa nangu. Rü purichíagü ga tupaucaarü dauruügümaã yéma ñãxtüwa narüto, yerü nüxü nadauxchaü ga ñacü tá Ngechuchumaã

na naxüexü. ⁵⁹ Rü ga paigüarü ãëxgacügü rü guxüma ga Yudíugüarü ãëxgacügüerugü rü naxcèx nadaugü ga wüxi ga ore ga doramare ixixü na yemamaã Ngechuchuxü ínaxuaxüügüxücèx na yamèxgüãxücèx. ⁶⁰⁻⁶¹ Natürü woo muxüma ga duüxügü doraxümare nachigaxü yéma yarüxugüe, natürü taxuxüma ga chixexü inayangaugü ga naxcèx tá yamèxgüãxü. Rü düxwa yéma naxí ga taxre ga yatügü ga doraxümare yéma yarüxugüxü. Rü ñanagürügü: —Toma nüxü taxínüë i ñaã yatü rü ñanagürü:

“Tá nagu chapogü ya daa tupauca ya taxüne ya Tupanaärü, rü tomaëxpüx i ngunexügu tá wenaxârü íchanadaxëë”, ñanagürügü. ⁶² Rü yexguma ga paigüarü ãëxgacü ga Caipá rü inachi, rü ñanagürü Ngechuchuxü: —¿Rü tacümaã cunangãxü i ñuxmax? ¿Rü ñuxü ñaxü yiixü i ngëma cuchiga i nüxü yaxugügüxü? —ñanagürü. ⁶³ Natürü ga Ngechuchu rü nangeèxmare. Rü yemacèx ga paigüarü ãëxgacü ga Caipá rü ñanagürü nüxü: —Tupana ya Maxücüégagu chanaxwèxe i aixcüma tomaã nüxü quixu na texé quiixü. ¿Rü cuma ëxna i Cristu ya Tupana Nane quiixü, rü ëxna tama? —ñanagürü. ⁶⁴ Rü Ngechuchu nanangãxü rü ñanagürü: —Ngü, rü ngëma nüxü quixuxü chixí. Rü pemaã nüxü chixu rü tá choxü pedaugü i ngëxguma Chaunatü ya Poracüxütawa charütoꝝgu rü ngëxguma caixanexügu wenaxârü núma chaxüxgu —ñanagürü. ⁶⁵ Rü yexguma ga paigüarü ãëxgacü rü norü numaã nügüchirugu nagaugü. Rü ñanagürü: —Rü ñaã yatü rü tacü Tupanamaã

nixugü. Rû taxucèxma marü tanaxwèxe i ñuxma i to i ore na napoxcuxüçèx i ñaã yatü. Rû pematama marü nüxü pexĩnüë na ñuxãcü chixexümaã na yadexaxü. ⁶⁶ —¿Ñuxü ñapegüxü i pemax? —ñanagürü. Rû nümagü ga togü ga ãëxgacügü rü nanangãxügü rü ñanagürügü: —Ngẽmããcü chixexü naxü. Rû name nixĩ i noxtacüma nayu —ñanagürügü. ⁶⁷ Rû yexguma rü Ngechuchuchiwewa naçuaixgüe. Rû nüxna nanaçuaixcagü. Rû togü rü nanapegüchiewegü. ⁶⁸ Rû ñanagürügü: —Pa Cristux, ¡nüxü nacuèx na texé cuxü pegüchiewegüxü rü cuxna naçuaixcagüxü! —ñanagürügü.

Pedru rü tama nügü nixu na Ngechuchuxü nacuáxü

(Mr 14.66-72; Lc 22.56-62; Cu 18.15-18, 25-27)

⁶⁹ Rû yoxni ga Pedru rü ãëxgacüpataèxtüwa narüto. Rû wüxi ga pacü ga ãëxgacüarü duüxü ixĩcü, rü Pedrucèx iyaxü. Rû ngĩgürügü nüxü: —Cuma rü ta namücü quixĩ i ngẽma Ngechuchu i Gariréaanecüãx —ngĩgürügü. ⁷⁰ Natürü ga Pedru rü guxü ga yema duüxügüpëxewa rü tama nügü nixu na Ngechuchuarü duüxü yĩxü, rü ñanagürü: —Choma rü tama nüxü chacuèx i tacüchiga nixĩ i ngẽma nüxü quixuxü —ñanagürü. ⁷¹ Rû yexguma marü yema ïpataèxtüarü ïãxwa ïnaxüüxgu ga Pedru, rü naĩ ga pacü nüxü idau. Rû ngĩgürügü namaã ga yema duüxügü ga yema yexmagüxü: —Ñãã yatü rü Ngechuchu ya Nacharétucüãxmücü nixĩ —ngĩgürügü. ⁷² Natürü ga Pedru rü wenaxärü tama nügü nixu na Ngechuchuarü duüxü yĩxü. Rû ñanagürü: —Choma rü tama nüxü chacuèx i ngẽma

yatü. Rü Tupana choxü poxcux ega tama aixcüma yixĩgu i chorü ore —ñanagürü. ⁷³ Rü yixcamaxüra rü yema duñxügü ga yéma yexmagüxü rü Pedrucèx naxĩ, rü ñanagürügü nüxü: —Aixcüma nixĩ i cuma rü ta rü ngēma Ngechuchutanüxü quiixü, erü wüxi i Gariréaanecüãx idexaxürüü quidexa —ñanagürügü. ⁷⁴ Rü nüma ga Pedru rü poraãcü nügü nixã, rü ñanagürü nüxü: —Rü aixcüma tama nüxü chacuèx i ngēma yatü. Rü ngēxguma doraxü chixuxgu rü Tupana choxü poxcux —ñanagürü. Rü yexgumatama nica ga otá. ⁷⁵ Rü nüma ga Pedru rü yexguma nüxna nacuèxãchi ga yema ore ga Ngechuchu namaã nüxü ixuxü ga ñaxü:

“Rü naxüpa na otá içaxü, rü cuma rü tomaëxpüxcüna cugü tá quixã na chorü duñxü quiixü”, ñaxü. Rü yéma ínaxüxü ga Pedru rü poraãcüxüchima naxaxu.

27

Yudíugüarü ãëxgacügü rü Piratuxütawa nanagagü ga Ngechuchu

(Mr 15.1; Lc 23.1-2; Cu 18.28-32)

¹ Rü yexguma yangunegu rü guxüma ga paigüarü ãëxgacügü rü Yudíugüarü ãëxgacügüerugü, rü nügümaã nanamexëëgü na ñuxãcü Ngechuchuxü yamëxgüxü. ² Rü nayanëixgüchacüügü rü yemaãcü ãëxgacü ga Piratuxütawa nanagagü. Piratu nixĩ ga Dumacüãx ga ãëxgacü ga Yudéaanemaã icuácü.

Nayu ga Yuda

³ Rü nüma ga Yuda ga Ngechuchuxü íyaxuaxüxü rü nüxü nadau ga Ngechuchuxü na napoxcuexü.

Rü poraãcü nagu narüxĩnü ga yema chixexũ ga nũmatama naxũxũ. Rü yema naxũ naxũtawa ga yema paigüarũ ãëxgacügü rü yema Yudíugüarũ ãëxgacügüerugü. Rü ngĩxũ nayataeguxëë ga yema 30 tachinü ga dñeru ga nüxna ngĩxũ naxãgücü. ⁴ Rü ñanagürü nüxũ: —Choma rü marü chixexũ chaxü, erü naëchita íchayaxuaxũ i wüxi i yatü i taxuũma i chixexũ üxũ, rü ñuxma rü tá ngëmagagu nayu —ñanagürü. Natürü nũmagü ga ãëxgacügü rü nanangãxügü, rü ñanagürügü: —Toma rü tama nüxũ tacuáxchaũ i ngëma. Cugagutama nixĩ, rü cuma i nüxũ cucuáxũ na ñuxãcü cugümaã cunamexëëxũ i ngëma —ñanagürügü. ⁵ Rü yexguma ga Yuda rü yexma tupauca ga taxũnechiãgu ngĩxũ nawotanü ga yema dñeru. Rü ñuxũchi ínixũ rü nügü nayawëxnaxã. ⁶ Rü ga paigüarũ ãëxgacügü rü ngĩxũ nade ga yema dñeru. Rü ñanagürügü: —Taxucürüwa tupauca ya taxũneärü dñeruchiũgu ngĩxũ tanu i ñaã dñeru, erü ngëmamaã tanaxütanü i ngëma yatü i tá yuxũ —ñanagürügü. ⁷ Rü ñuxũchi nügümaã nanamexëëgü na yema dñerumaã naxcèx nataxegüxücèx ga wüxi ga naãne ga waixũmü ga üwechixũ nawa nayauxgüxũ. Rü yema naãnecèx nataxegü na nüxũ nayexmaxücèx ga nachica ga ngexta na natëxgüãxücèx ga yema duũxügü ga togü ga nachiũãnecüãx ixígüxũ. ⁸ Rü ngëmacèx i ñuxma rü ta i ngëma naãne rü Nagüchitaũgu naxãega. ⁹ Rü yemaãcü ningu ga Tupanaärü ore ga nuxcümaũcü ga norü orearü uruũ ga Yeremíã ümatüxũ ga ñaxũ:

“Rü nũmagü ngĩxũ nade ga yema 30 tachinü ga dñeru ga Cristutanü Yudíugü ngĩxũ ixãgücü.

10 Rū yema dīērumaã naxcèx nataxegü ga wüxi ga naãne ga waixüümü ga üwechixü nawa nayauxgüxü, yema Cori ga Tupana chomaã nüxü ixuxürü”, ñaxü.

Piratupëxewa nayexma ga Ngechuchu
(Mr 15.2-5; Lc 23.3-5; Cu 18.33-38)

11 Rū ãëxgacü ga Piratuxütawa Ngechuchuxü nagagü. Rū nüma ga Piratu rü Ngechuchuna naca, rü ñanagürü: —¿Cuma quiixü i Yudíugüarü ãëxgacü ya tacü? —ñanagürü. Rū Ngechuchu nanangãxü, rü ñanagürü: —Ngü, rü ngëma nüxü quixuxü chixi i chomax —ñanagürü.

12 Rū Ngechuchuxü ínaxuaxügü ga paigüarü ãëxgacügü rü Yudíugüarü ãëxgacügüerugü. Natürü ga Ngechuchu rü taxuxümaãma nanangãxü.

13 Rū yexguma ga Piratu rü ñanagürü: —¿Tama éxna nüxü cuxinü i ngëma ore i namaã cuxü ínaxuaxügüxü? —ñanagürü. 14 Natürü ga Ngechuchu rü taxuxümaãma nanangãxü. Rū yemacèx poraãcü nabèixächiaë ga ãëxgacü ga Piratu.

Piratu rü Ngechuchumaã nanaxuegu na nayuxüçèx
(Mr 15.6-20; Lc 23.13-25; Cu 18.38-19.16)

15 Rū guxüguma ga yema Üpetüchigaarü petagu, rü Piratu ínanguxuchixëëxü ga wüxi ga poxcuxü ga duüxügü naxcèx ícagüxü, yerü yema nixi ga nacüma. 16 Rū yéma nayexma ga wüxi ga poxcuxü ga guxü ga duüxügü meã nüxü cuáxü. Rū Barabá nixi ga naëga.

17 Rū yexguma yéma nangutaquëxegügu

ga duïxügü, rü Piratu nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Rü ngexürüxü i penaxwaexü na íchananguxuchixêëxü? ¿Penaxwèxexü na Barabáxü íchananguxuchixêëxü rü êxna Ngechuchu i Cristumaã naxugüxü íchananguxuchixêëxü? —ñanagürü. ¹⁸ Rü yema ñanagürü ga Piratu yerü nüxü nacuèx na Ngechuchuchi naxaixü ga Yudiügüarü âëxgacügü, rü yemacèx nixi ga naxütawa nagagüaxü. ¹⁹ Rü yexguma norü tochicawa natoxgu ga Piratu, rü naxmèx yéma imuga, rü ngigürügü: —Tama name i cunapoxcu i ngéma yatü i taxuüma i chixexü üxü. Yerü nagagu ñne chütacü rü poraãcü chachixenegü —ngigürügü. ²⁰ Natürü yema paigüarü âëxgacügü rü Yudiügüarü âëxgacügüerügü, rü duïxügüxü naxucüëgü na naxcèx ínacagüxücèx na Barabáxü íranguxuchixêëxücèx rü Ngechuchuxü na nayuxêëgüxücèx. ²¹ Rü âëxgacü ga Piratu rü wenaxârü duïxügüna naca, rü ñanagürü: —¿Ngëxürüxü i ngéma taxrewa i pema penaxwèxexü na íchananguxuchixêëxü? —ñanagürü. Rü nümagü ga duïxügü nanangãxügü, rü ñanagürügü: —Tanaxwèxe i Barabáxü ícunguxuchixêë —ñanagürügü. ²² Rü yexguma ga âëxgacü ga Piratu rü nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Tacü tá chaxüxü namaã i ngéma Ngechuchu i Cristugu âëgaxü? —ñanagürü. Rü guxüma ga duïxügü rü nanangãxügü, rü ñanagürügü: —¡Curuchawa yapota! —ñanagürügü. ²³ Rü yexguma ga Piratu rü ñanagürü nüxü: —¿Natürü tacü rü chixexü naxü? —ñanagürü. Natürü ga nümagü ga duïxügü rü wenaxârü tagaãcü ñanagürügü: —

¡Curuchawa yapota! —ñanagürügü. ²⁴ Rû yexguma Piratu nüxü dèuxgu ga marü taxucürüwama Ngechuchuxü na ínanguxuchixëëgaxü, yerü ga duïxügü rû marü nanaxixâchiãëgüchaü, rû yemacèx wüxi ga norü duïxüxü namu ga dexá naxütawa na tanangexücèx. Rû nügü nayauxmëx ga Piratu napëxewa ga guxüma ga yema duïxügü. Rû ñanagürü: —Tama chaugagu tá nixí i na nayuxü i ñaã yatü i taxuüma i chixexü üxü, rû pegagu tátama nixí —ñanagürü. ²⁵ Rû guxüma ga yema duïxügü nanangãxügü, rû ñanagürügü: —Togagu rû toxocügügagu tá nixí i nayuxü —ñanagürügü. ²⁶ Rû yexguma ga Piratu rû Barabáxü ínanguxuchixëë. Rû ñuxüchi norü churaragüxü namu na Ngechuchuxü naçuaixgüxücèx, rû yemawena curuchawa na yanapotagüãxücèx. ²⁷ Rû ñuxüchi ga yema churaragü rû Piratupataarü aixepewa Ngechuchuxü nagagü. Rû yexma Ngechuchuxütagu nanangutaquëxexëë ga guxüma ga churaragü. ²⁸ Rû ñuxüchi Ngechuchuxü ínacuxuchigü, rû wüxi ga máxü ga naxchiru ga dauxügu nayacuxëëgü. ²⁹ Rû naëruwa nayangèxcuchigü ga wüxi ga boxü ga chuchuxüwa naxügüxü. Rû wüxi ga naïxmenèxãácüxü nüxü nayayauxãchixëë ga norü tügünemëxëwa. Rû ñuxüchi napëxegu nacaxãpüxügü, rû nüxü nacugüe, rû ñanagürügü: —¡Namaüx ya Yudíugüarü Æëxgacü ya Tacüx! —ñanagürügü. ³⁰ Rû nüxna naçuaixgüe. Rû nüxna nanayauxgü ga guma naïxmenèxãácü, rû naëruwa namaã nanaçuaixcagü. ³¹ Rû yexguma nüxü nacugüeguwena rû ínacuxuchigü ga

yema naxchiru ga daucharaxŭ. Rŭ wenaxãrŭ naxchirugutama nayacuxẽẽgŭ. Rŭ ñuxŭchi nayagagŭ na curuchawa yanapotagŭãxŭcèx.

Ngechuchuxŭ curuchawa nipotagŭ

(Mr 15.21-32; Lc 23.26-43; Cu 19.17-27)

³² Rŭ yexguma yéma inaxĩãchigu, rŭ nüxŭ nadaugŭ ga wŭxi ga yatŭ ga Chiréneçŭãx ga Chimáũgu ãegacŭ. Rŭ guma yatŭxŭ ngĩxŭ iningexẽẽgŭ ga Ngechuchuarŭ curucha. ³³ Rŭ nawa nangugŭ ga wŭxi ga nachica ga Górgutagu ãegaxŭ. Rŭ ngẽma naega rŭ Duŭxẽẽruchinèxã ñaxŭchiga nixĩ. ³⁴ Rŭ nüxna nanaxãgŭ ga binu ga ngŭxŭãrŭ naãchixẽẽruũmaã ãexŭcŭ na yaxaxãxŭcèx. Rŭ Ngechuchu nüxŭ naxaxneta, natŭrŭ tama nayaxaxŭ. ³⁵ Rŭ yexguma marŭ curuchawa yapotagŭãxguwena rŭ ga churaragŭ rŭ nanade ga Ngechuchuchiru. Rŭ ñuxŭchi wŭxi ga dŭeru ngĩxŭ nañanagŭgŭ na yemawa nüxŭ nacuèxgŭxŭcèx na tacŭ tá nayaxuxŭ ga wŭxichigŭ. ³⁶ Rŭ ñuxŭchi yéma narŭtogŭ ga churaragŭ na Ngechuchuna yéma nadaugŭxŭcèx. ³⁷ Rŭ norŭ curuchatapèxewa nayapocuchi ga wŭxi ga mürapewa ga ãegatachinŭxŭ ga nüxŭ ixuxŭ ga tacŭcèx Ngechuchuxŭ curuchawa na yapotagŭxŭ. Rŭ ñanagŭrŭ: “Ñãã nixĩ i Ngechuchu i Yudíugŭarŭ Æxgacŭ ya Tacŭ”, ñanagŭrŭ. ³⁸ Rŭ yexgumarŭ ta curuchawa nayapotagŭ ga taxre ga máetagŭxŭ. Rŭ wŭxi rŭ Ngechuchuarŭ tŭgŭnecŭwawa naxŭ, rŭ to ga norŭ toxwecŭwawa. ³⁹⁻⁴⁰ Rŭ yema duŭxŭgŭ ga yéma chopetŭxŭ, rŭ Ngechuchumaã naguxchigagŭ, rŭ nanexãẽerugŭãcŭma ñanagŭrŭgŭ: —Dŭcèx, cuma cunangutaŭxẽẽega ya tupauca ya

taxũne, rü tomaẽxpũx i ngunexũgu wenaxãrũ ícunadaxẽẽega. ¡Cugõtama namaxẽẽ i ñuxmax! Rũ ngẽxguma chi aixcũma Tupana Nane quixĩgu, rü ¡írũxĩ i curuchawa! —ñanagürũgũ. ⁴¹ Rũ yexgumarũũ ta Ngechuchuxũ nacugüecüraxũ ga paigüarũ ãẽxgacũgũ, rü ngüexẽẽruũgũ ga ore ga mugüwa ngüxẽẽtaegũxũ, rü Parichéugũ, rü Yudíugüarũ ãẽxgacũgüerugũ. Rũ nügümaã ñanagürũgũ: ⁴² —Rũ nüma rü togũxũ namaxẽxẽẽ natürü i ñuxma rü tama nüxũ nacüex na nügõtama namaxẽẽxũ. Rũ ngẽxguma chi aixcũma Yudíugüarũ ãẽxgacũ yixĩgu, ¡rũ ñuxma rü ínaxĩx i curuchawa na nüxũ yaxõgũxũcèx! ⁴³ —Rũ nüma nagu naxĩnügu rü Tupana tá nüxũ narüngũxẽẽ. Êcü, ñuxma rü Tupana nüxũ rüngũxẽẽx ega aixcũma nüxũ nangũxẽẽchaũgu. ¿Tama êxna nümatama tamaã nüxũ yaxuxũ na Tupana Nane yĩxũ? —ñanagürũgũ. ⁴⁴ Rũ woo ga yema máẽtagũxũ ga naxrũũ curuchawa ipotagũxũ, rü namaã naguxchigagũ.

Nayu ga Ngechuchu

(Mr 15.33-41; Lc 23.44-49; Cu 19.28-30)

⁴⁵ Rũ yexguma rü guxũ ga nañewa naxẽãne. Rũ tocuchigu inaxũgũ ga yema ñuxmata tomaẽxpũxarũ orawa nangu ga yáuanecũ. ⁴⁶ Rũ yema tomaẽxpũxarũ oragu nixĩ ga Ngechuchu ga tagaãcü aita naxũxũ, rü ñaxũ: —Erí, Erí, ¿damá chabátani? —ñanagürũ. Rũ ngẽma rü ñaxũchiga nixĩ:

“Pa Chorü Tupana, Pa Chorü Tupanax, ¿tüxcũũ choxna quixũgachixũ?” ñaxũchiga nixĩ. ⁴⁷ Rũ nümaxũ ga duũxũgũ ga yema yexmagũxũ rü

nüxü naxĩnüê, rü ñanagürügü: —Ñãã yatü rü nuxcümaücü ga Tupanaärü orearü uruü ga Eríacèx naca —ñanagürügü. ⁴⁸ Rü yexgumatama rü wüxi ga yema duüxügü ga yéma yexmagüxü rü inañaãchi rü Ngechuchuxütawa nanange ga wüxi ga tüaxmü ga binu ga marü ngüchièxüchicümaã yawaixêëxü. Rü wüxi ga dexnewa nayanèix. Rü ñuxüchi Ngechuchuèxgu nanawéx na nüxü natuxuxüçèx. ⁴⁹ Natürü ga yema togü ga duüxügü ga yéma yexmagüxü rü ñanagürügü: —Yixrüma. Rü ngĩxã itarüdaunü ngoxita Ería nuã ü na nüxü yanangüxêëxüçèx —ñanagürügü. ⁵⁰ Rü wenaxärü tagaäcü aita naxü ga Ngechuchu, rü ñuxüchi nayu. ⁵¹ Rü yexgumatama ga tupauca ga taxüneärü tüyemachiãxü rü taxregu narügaute. Rü daxüwa inanaxügü ga na nagautexü rü ñuxmata ñaxtüwa nangu. Rü naxĩãxãchiane, rü narüngüxtegü ga nutagü ga itacü. ⁵² Rü yuetamaügü rü ningenagü. Rü wena namaxê ga muxüma ga duüxügü ga yuechiréxü ga Tupanaãxü yaxõgüxü. ⁵³ Rü yexguma Ngechuchu wena maüxguwena, rü naxmaüwa ínachoxü ga yema duüxügü ga wena maxêxü. Rü Yerucharéüwa naxĩ. Rü muxüma ga duüxügü nüxü nadaugü. ⁵⁴ Rü yema churaragüarü âëxgacü rü norü churaragü ga Ngechuchuna ídaugüxü, rü nüxü nadaugü ga na naxĩãxãchianexü rü guxüma ga yema ngupetüxü. Rü yexguma rü poraäcü namuüê, rü ñanagürügü: —Aixcüma nixĩ ya daa yatü i Tupana Nane na yĩxü —ñanagürügü. ⁵⁵ Rü iyexmagü ga mucüma ga ngecügü ga yéma yaxüwa nüxü rüdaunücü. Rü yema ngecügü iyixĩ ga Ngechuchuxü íxümücügücü rü nüxü

rüngüxëëgücü ga yexguma Gariréaanewa ne naxüxgu. ⁵⁶ Rü yema ngecügütanüwa iyexma ga María ga Magadácüâx, rü María ga Chaütiágu rü Yúche naë, rü Zebedéu namèx ga Chaütiágu rü Cuáü naë.

*Ngechuchu rü naxmaügu nayaxücuchigü
(Mr 15.42-47; Lc 23.50-56; Cu 19.38-42)*

⁵⁷ Rü yexguma marü nachütachaügu, rü yéma nangu ga wüxi ga yatü ga Arimatéacüâx ga taarü díeruácü ga Yúhegu äegacü. Rü nüma rü ta Ngechuchuaxü nayaxô. ⁵⁸ Rü nüma rü Piratuna nayaca rü ngoxita name na nayauxãxü ga Ngechuchuxüne ga curuchawa. Rü Piratu norü churaragüxü namu na nüxna naxãgüãxücèx ga Ngechuchuxüne. ⁵⁹ Rü Yúche nanayaxu ga Ngechuchuxüne ga curuchawa. Rü wüxi ga naxchápenüü ga ngëmataxümaã nananuque. ⁶⁰ Rü yema naxmaü ga yexwacaxüxü ga Yúche nügücèxtama duüxügüxü yacaxmaxëëxü ga nuta ga tacüarü mèxpúxüwa yexmaxügu nayaxücuchi ga Ngechuchuxüne. Rü ñuxüchi nanangüxtaü namaã ga wüxi ga nuta ga taxüchicü. Rü yemawena rü ínixü. ⁶¹ Rü yéma Ngechuchumaüârü toxmèxtawa irütogü ga María ga Magadácüâx rü naï ga María.

*Purichíagü nüxna nadaugü ga yema naxmaü ga
Ngechuchuxü naga yaxücuchigüxü*

⁶² Rü moxüácü ga ngüxchigaarü ngunexügu rü paigüarü äëxgacügü rü Parichéugü rü yéma Piratuxütawa naxï. ⁶³ Rü ñanagürügü nüxü: —Pa Corix, nüxna tacuèxãchie ga yema yatü

ga Ngechuchu ga idoratèxáxũ rü yexguma namaũxgu rü ñanagürü tomaã:

“Ngëxguma chayuxgu rü tomaëxpüx i ngunexũguwena rü wena táxarü ícharüda”, ñanagürü tomaã. ⁶⁴ —Rü ngëmacèx tanaxwèxe i churaragü ngëma cumugü na nüxna yadaugüxüçèx i ngëma naxmaũ ñuxmatáta tomaëxpüx i ngunexüwa nangu na tama chütacü ngëma naxĩxüçèx i norü ngúexüğü na yayauxgüãxüçèx i naxüne rü ñuxüchi duüxüğümaã nüxũ na yaxugüxüçèx na marü wena namaxüxũ. Erü ngëxguma chi ngëmaãcü naxüpetügu, rü noxriarü yexera tá nixĩ na duüxüğüxũ nawomüxëëxũ —ñanagürüğü. ⁶⁵ Rü Piratu ñanagürü nüxũ: —Ngëãgü nixĩ i churaragü i pexcèx. ¡Ëcü ngëma namaã pexĩ na meãma pema penaxwèxexüãcüma nüxna pedaugüxüçèx i naxmaũ! —ñanagürü. ⁶⁶ Rü yema churaragümaã yéma naxĩ, rü meãma nayataixëëgü ga guma nuta ga Ngechuchumaxũ namaã rüngüxtaücü. Rü nanaxüarü cuèxruũãxgü na taxúema naëchita ínaxügachigüxüçèx ga guma nuta. Rü ñuxüchi yexma nanamugü ga churaragü na nüxna nadaugüxüçèx.

28

Yuwa ínarüda ga Ngechuchu

(Mr 16.1-8; Lc 24.1-12; Cu 20.1-10)

¹ Rü sabaduarü ngunexüguwena ga yüxüarü pèxmama, rü yéma naxmaüwa íyadaugü ga María ga Magadácüãx rü naĩ ga María. ² Rü ngürüächi poraãcü naxĩãxãchiane, yerü wüxi ga

daxũcũãx ga Cori ga Tupanaãrũ orearũ ngeruũ ínarũxĩ, rũ naxmaũwa nangu rũ ínanangũxgachi ga guma nuta ga namaã nangũxtaũcũ ga yema naxmaũ. Rũ ñuxũchi guma nutaétũwa narũto. ³ Rũ yema orearũ ngeruũ rũ wũxi ga bèixbẽxanexũrũũ niyauracũũ. Rũ nacómũxũchi ga naxchiru. ⁴ Rũ yexguma yemaxũ nadaugũgu ga churaragũ rũ norũ muũmaã niduruxe, rũ yexma niyuãchitanũ. ⁵ Rũ yexguma ga yema orearũ ngeruũ, rũ ñanagũrũ ngĩxũ ga yema ngecũgũ: —¡Tãxũ i pemuũẽxũ! Choma nũxũ chacuẽx rũ naxcèx pedaugũ ya Ngechuchu ga guma curuchawa yapotagũãcũ. ⁶ Nataxuma i nuã, erũ marũ wena namaxũ, yema nũma ũpa pemaã nũxũ yaxuxũrũũ. ¡Rũ nuã pexĩ, rũ ípeyadèux i naxmaũ i ngẽma inaxũgũãxũwa ga naxũne! ⁷ ¡Rũ paxa ípixĩ, rũ norũ ngũexũgũmaã nũxũ peyarũxugũe rũ marũ ínarũda rũ wena namaxũ ya Ngechuchu! Rũ ñuxma rũ marũ pexũpa nũxĩra Gariréaanewa naxũ i nũmax. Rũ ngẽma tá nixĩ i nũxũ peyadauxũ. Rũ ngẽma nixĩ i ore i pemaã nũxũ chayarũxuxũ —ñanagũrũ. ⁸ Rũ yexguma ga yema ngecũgũ rũ paxama nũxna íiyaxĩ ga yema naxmaũ. Rũ imuũẽ, natũrũ itaãẽgũ ta. Rũ poraãcũ iixũãchi na Ngechuchuarũ ngũexũgũmaã nũxũ na yanaxugũexũcèx ga yema ore ga daxũcũãx ngĩmaã nũxũ ixuxũ. ⁹ Rũ yexguma inaxũãchiyane, rũ ngũrũãchi yẽma ngĩxcèx nangox ga Ngechuchu, rũ ngĩxũ narũmoxẽ. Rũ ngĩmagũ rũ Ngechuchucèx iyabuxmũ rũ nũxũ iyacuèxũũgũ, rũ naparawa inèixãchitanũ. ¹⁰ Rũ nũma ga Ngechuchu rũ ñanagũrũ ngĩxũgũ: —¡Tãxũ i pemuũẽxũ! ¡Rũ

ípíxĩ rü chaueneëgü i chorü ngúexügümaã nüxũ peyarüxu rü Gariréaanewa naxĩ! Rü ngema tá nixĩ i choxũ nadaugüxũ —ñanagürü.

Churaragü rü paigüarü ãëxgacügümaã nüxũ nayarüxugüe ga yema ngupetüxũ

¹¹ Rü yexguma ga yema ngecügü rü namagu naxĩyane, rü ñuxre ga churaragü ga yéma naxmaüwa dauxütaegüxũ rü Yerucharéüwa naxĩ. Rü paigüarü ãëxgacügümaã nüxũ nayarüxugüe ga guxüma ga yema ngupetüxũ. ¹² Rü yema paigüarü ãëxgacügü rü namaã nayarüdexagü ga Yudíugüarü ãëxgacügüerugü. Rü nügümaã nanamexëëgü ga tacümaã tá churaragüxũ na yaxucüxëgüxũ. Rü ñuxüchi nüxna ngixũ naxägü ga tacü ga dïeru. ¹³ Rü namaã nüxũ nixugüe rü ñanagürügü: —¡Pema rü ñaperügügü tá:

“Ngëxguma chütacü tapeeyane, rü norü ngúexügü toechita ngema naxĩ rü nayayauxgü ga naxüne” ñaperügügü tá! ¹⁴ Rü ngëxguma ãëxgacü ya Piratu tá nüxũ cuëxgu i ngëma ngupetüxũ, rü toma rü tá namaã tidexagü rü namaã tá tanamexëë na taxuüma pemaã naxüxücèx —ñanagürügü. ¹⁵ Rü yexguma ga yema churaragü rü ngixũ nayauxgü ga yema dïeru. Rü yema ãëxgacügü namaã nüxũ ixugüxürüü duüxügümaã nüxũ nixugüe. Rü ñuxma rü ta ngëmatama dexa nixĩ i nüxũ yaxugüxũ i Yudíugü.

Ngechuchu nanamu ga norü ngúexügü

(Mr 16.14-18; Lc 24.36-49; Cu 20.19-23)

¹⁶ Rü yema 11 ga Ngechucharü ngúexügü rü Gariréa- anewa naxĩ ga guma mëxpüne ga Ngechuchu namaã nüxũ ixuxñewa. ¹⁷ Rü

yexguma Ngechuchuxŭ nadaugügu rü nüxŭ nicuèxüŭgü, woo ñuxre ga norü ngúexŭgü rü tama aixcüma nayaxōgü na Ngechuchu yīxŭ.

¹⁸ Rü yexguma ga Ngechuchu rü naxcèx nixŭ, rü ñanagürü nüxŭ: —Tupana rü ãêxgacüxŭ choxŭ nixīxēē i guxŭ i daxŭguxŭ i nañewa rü guxŭ i ñoma i nañewa. ¹⁹ —Rü ñuxma rü chanaxwèxe i guxŭ i nachiuññewa pexī i guxŭ i duŭxŭgütanüwa. ;Rü chorü duŭxŭgüxŭ peyaxīgüxēēx! ;Rü ípenabaiŭxēēx chauégagu rü Chaunatuégagu rü Naãē i Üñexŭégagu! ²⁰ ;Rü penangúexēēx na naga naxīnüèxücèx i guxŭma i ngēma pexŭ chamuxŭ! ;Rü dücax, guxŭgutáma pexŭtawa changēxmaēcha ñuxmatáta nagú i naãne! —ñanagürü ga Ngechuchu.

**Tupanaarü Ore i Tóru Cori ya Ngechuchu ya
Cristuchiga
New Testament in Ticuna (PE:tca:Ticuna)**

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ticuna

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ticuna

tca

Peru

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Ticuna

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

9d5dc22a-30be-5d26-85a9-76047f4c89e6